

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra Ekonomiky

Diplomová práce

Příjmy státního rozpočtu v letech 1993-2018

Bc. Lucie Petrášová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Petrášová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Příjmy státního rozpočtu

Název anglicky

Revenue of state budget

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnotit úspěšnost plnění příjmů u vybraných kapitol státního rozpočtu, které spadají do sektoru společenských potřeb. Tento cíl bude naplněn na základě analýzy návrhu rozpočtu a následného reálného plnění u těchto kapitol. Analýza bude provedena pro období nezávislosti České republiky (1993 – 2018).

Metodika

Práce bude rozdělena do tří dílčích celků. První celek bude zaměřen nasoučasný stav dané problematiky a metodicky se jedná o analýzu dokumentů. Bude založena na studiu současného stavu, jeho vývoje, získávání informací a dat z odborných textů, veřejně přístupných zdrojů i konkrétních institucí.

Druhá a třetí část práce bude zaměřena na praktický výzkum autorky. Druhá část práce bude představovat analytickou část práce, kdy budou porovnávány konkrétní vybrané ukazatele.

Závěrečná část práce bude metodicky představovat syntézu zjištěných výsledků.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Fiskální politika, státní rozpočet, příjmy státního rozpočtu, politické cykly

Doporučené zdroje informací

AJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013

BROWN, C.V. JACKSON, P.M. Public Sector Economics. Oxford UK and Cambridge USA, 2008

BUCHTA, Petr. Veřejné finance. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016

ČERVENKA, Miroslav. Soustava veřejných rozpočtů. Praha: Leges, 2009

DVOŘÁK, Pavel. Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize. Praha: C. H. Beck, 2008

HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: vybrané problémy. Praha: Wolters Kluwer, 2017

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Grada Publishing, 2015

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011

RAJCHLOVÁ, Jaroslava. Veřejné finance. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013

TALLEY, Nicholas Joseph a Simon O'CONNOR. Economy. Wood: Elsevier, 2018

Předpokládaný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Irena Banašová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2020

Ing. Martin Polišta, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 05. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Příjmy státního rozpočtu v letech 1993-2018" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Chomutově dne 5.4.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ireně Benešové, Ph.D.

Příjmy státního rozpočtu v letech 1993-2018

Abstrakt

Cílem práce je porovnání příjmů státního rozpočtu a rozbořem hospodaření daných příjmů. Zastoupeny jsou vybrané kapitoly Kanceláře prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny ČR, Bezpečnostní informační služby, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva obrany, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva vnitra. Práce se zaměřuje na schválené rozpočtové příjmy versus skutečnost v rámci daných let a následně její rozložení a vlivy. První část je teoretická, která vysvětluje pojmy: fiskální politika, státní rozpočet, příjmy státního rozpočtu. V druhé praktické části jsou analyzovány vybrané kapitoly a jejich schválené příjmy a časová řada je 25 let (1993–2018). Z analýzy vyplynul uspokojivý stav vývoje příjmů vybraných kapitol státního rozpočtu, jelikož skutečné příjmy byly z velké části vyšší než schválené příjmy vybraných kapitol, což také ukázalo saldo v grafech jednotlivých kapitol. V jednotlivých grafech byly uvedeny trendové lineární funkce schválených příjmů vybraných kapitol, které měly za úkol vyjádřit obecnou tendenci vývoje za sledované období. Závěrem práce bylo provedeno celkové zhodnocení vybraných kapitol, kde byly dokázány vlivy na příjmy státního rozpočtu.

Klíčová slova: fiskální politika, rozpočtová soustava, státní rozpočet, příjmy státního rozpočtu

Revenue of state budget in years 1993-2018

Abstract

The aim of this thesis is the comparison of revenues of state budget and to find out by the analysis what is the productiveness of this revenues. The representatives are the chapters of Deputies Parliament of the Czech Republic, Security Information Service, Ministry of Finance, Ministry of Defence and Armed Forces, Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic, Ministry of the Interior of the Czech Republic and Ministry of Justice. The thesis is focused on the state budget versus reality and their influences. The first part is theoretical that explains concepts: fiscal policy, budget system, state budget revenues, political cycles. In the second part are analyzed the chapters. The absolute and percentage ratios will be used to evaluate chapters and their revenues. The time frame is 25 years (1993–2018). The analysis showed a satisfactory state of development of revenues of selected chapters of the state budget, since actual revenues were largely higher than the approved revenues of selected chapters, which also showed the balance in the charts of individual chapters. In the graphs were presented trend linear functions of approved revenues of selected chapters, which were tasked to express the general trend of the development in the period. In conclusion of the thesis was accomplished the overall evaluation of selected chapters.

Keywords: fiscal policy, budget system, state budget revenues

Obsah

OBSAH	9
1 ÚVOD	13
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	14
2.1 CÍL PRÁCE	14
2.2 METODIKA	14
3 LITERÁRNÍ REŠERŽE	16
3.1 FISKÁLNÍ POLITIKA	16
3.1.1 <i>Historie stabilizační fiskální politiky</i>	17
3.1.2 <i>Typy fiskální politiky</i>	18
3.1.3 <i>Účinnost fiskální politiky</i>	18
3.1.4 <i>Fiskální funkce státu</i>	20
3.2 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA	21
3.3 STÁTNÍ ROZPOČET.....	25
3.3.1 <i>Veřejné finance</i>	27
3.3.2 <i>Příjmy státního rozpočtu</i>	28
3.3.3 <i>Rozpočtová skladba</i>	36
4 PRAKTICKÁ ČÁST	38
4.1 STÁTNÍ ROZPOČET V LETECH 1993-2018	38
4.2 CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU V ČR PODLE KAPITOL.....	43
4.2.1 <i>Poslanecká sněmovna Parlamentu</i>	43
4.2.2 <i>Bezpečnostní informační služba</i>	45
4.2.3 <i>Ministerstvo zahraničních věcí</i>	47
4.2.4 <i>Ministerstvo obrany</i>	50
4.2.5 <i>Ministerstvo financí</i>	55
4.2.6 <i>Ministerstvo vnitra</i>	59
4.2.7 <i>Ministerstvo spravedlnosti</i>	68
5 VÝSLEDKY A DISKUSE	75
5.1 EKONOMETRICKÝ MODEL	75
5.2 EKONOMICKÝ MODEL	75
5.2.1 <i>Ekonomická verifikace modelu</i>	79
5.2.2 <i>Statistická verifikace modelu</i>	80
5.2.3 <i>Ekonomická verifikace</i>	80
5.3 DISKUZE	81
6 ZÁVĚR	82
7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	83

Seznam tabulek

Tabulka 1: Deklarace proměnných jednorovnicového modelu	76
Tabulka 2: Jednotlivé schválené příjmy Ministerstev	76
Tabulka 3: Korelační matice	77
Tabulka 4: BMNČ	78

Seznam grafů

Graf 1: Průběh LM křivky	19
Graf 2: Průběh LM křivky	20
Graf 3: Vývoj skutečných příjmů, výdajů a saldo příjmů státního rozpočtu	38
Graf 4: Porovnání výdajů naplánovaných versus skutečnost v miliardách	40
Graf 5: Porovnání schválených x skutečných příjmů v miliardách	41
Graf 6: Bilance schváleného státního rozpočtu versus bilance skutečného státního rozpočtu v miliardách	42
Graf 7: Schválené příjmy státního rozpočtu Poslanecké sněmovny	44
Graf 8: Bilance schválených x skutečných příjmů Poslanecké sněmovny v milionech	45
Graf 9: Schválené příjmy Bezpečnostní informační služby v milionech	46
Graf 10: Bilance schválených x skutečných příjmů BIS v milionech	46
Graf 11: Schválené příjmy Ministerstva zahraničních věcí v milionech	47
Graf 12: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva zahraničních věcí v milionech	48
Graf 13: Schválené příjmy Ministerstva obrany v milionech	51
Graf 14: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva obrany v milionech	52
Graf 15: Schválené příjmy Ministerstva financí v milionech	55
Graf 16: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva financí v milionech	56
Graf 17: Schválené příjmy Ministerstva vnitra v milionech	60
Graf 18: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva vnitra v milionech	61
Graf 19: Schválené příjmy Ministerstva spravedlnosti v milionech	69
Graf 20: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva spravedlnosti v milionech ..	70

Seznam použitých zkratek

BIS	Bezpečnostní informační služba
BMNČ	Běžná metoda nejmenších čtverců
ČKD	Československá-Kolben-Daněk
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
EUA	Evropská univerzitní asociace anglicky European University Association
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GFŘ	Generální finanční ředitelství
HDP	Hrubý domácí produkt
HZS	Hasičský záchranný sbor České republiky
INTERREG	Přeshraniční program spolupráce mezi evropskými zeměmi
IOP	Integrovaný operační program
Kč	Koruna česká
KP	Kancelář prezidenta
KRNAP	Krkonošský národní park
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATO	Severoatlantická aliance anglicky North Atlantic Treaty Organization
OP	Operační program
OP ŽP	Operační program Životního prostředí
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OSS	Organizační složka státu
PČR	Parlament České republiky
RF	Ruská federace

TAIEX	Technical Assistance Information Exchange unit
TI ČR	Technická inspekce České republiky
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SR	Státní rozpočet
SZP	Společná zemědělská politika
USA	Spojené státy americké anglicky United states
VÚBP	Výzkumný úřad bezpečnosti práce

1 Úvod

Státní rozpočet jako centralizovaný peněžní fond, který je vytvářen, rozdělován a používán s využitím nenávratného a neekvivalentního způsobu rozdělování. Má charakter veřejného rozpočtu a zaujímá významné místo ve fiskální politice státu. (Žák, 2002)

Státní rozpočet je významným znakem dobře fungujícího státu, který souhrnně uvádí příjmy a výdaje státu v každém roce. Včasné vypracování, projednání a schválení rozpočtu je ukazatelem kvalitního fungování institucí státu. Státní rozpočet také plní celou řadu funkcí. Daňové příjmy včetně sociálního zabezpečení jsou nejvýznamnějším příjmem státního rozpočtu, z tohoto je patrné, jak důležité jsou daňové příjmy pro státní rozpočet.

Samotné téma diplomové práce „Příjmy státního rozpočtu v ČR v letech 1993-2018“ je velmi rozsáhlé, proto je práce zaměřena pouze na vymezení státního rozpočtu v úvodu diplomové práce a dále se zaměřuje pouze na daňové příjmy státního rozpočtu ve vybraných kapitolách. V této práci budou zvoleny následující kapitoly, a to Poslanecká sněmovna (PS), Bezpečnostní informační služba (BIS), Ministerstvo zahraničních věcí (MZV), Ministerstvo obrany (MO), Ministerstvo financí (MF), Ministerstvo vnitra (MV), Ministerstvo spravedlnosti (MS).

Tato diplomová práce bude rozdělena na tři části. První část bude zahrnovat literární rešerži, která bude pojednávat o fiskální politice, státním rozpočtu a velká část kapitoly se bude zabývat i daňovými příjmy státního rozpočtu. V praktické části jsou zvoleny vybrané kapitoly, ve kterých bude zkoumán vývoj příjmů státního rozpočtu ve zkoumaných letech.

Při zpracování diplomové práce je vycházeno z odborné literatury zabývající se touto problematikou a související legislativou. Pro vypracování této práce bude použita metoda časových řad.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy rozpočtových příjmů srovnání plánovaných příjmů vybraných kapitol státního rozpočtu a jejich reálného plnění v letech 1993-2018 za účelem identifikace úspěšnosti rozpočtového plnění příjmů ve vybraných kapitolách ve sledovaných letech.

Hlavní cíl bude konkretizován pomocí dílčích cílů:

- 1) analýzou státního rozpočtu v letech 1993-2018, jejím složením, tvorbou a bilancí za jednotlivá léta a jejich dopady
- 2) analýzou jednotlivých příjmů státního rozpočtu 1993-2018 v ČR, jejich sběr, rozbor a srovnání s trendovou funkcí, zkoumání vzájemných vztahů a jejich dopady na Českou republiku

2.2 Metodika

Praktická část práce se zaměří na zkoumání vztahů a závislostí mezi změnami ve skladbě příjmů vybraných kapitol státního rozpočtu, Konkrétněji bude práce zaměřena na příjmovou stranu státního rozpočtu, kde budou podrobněji rozebrány vybrané kapitoly. Mezi tyto kapitoly budou zahrnuty kapitola Poslanecké sněmovny, kapitola Bezpečnostní informační služby, kapitola Ministerstva zahraničních věcí, kapitola Ministerstva obrany, Ministerstva financí, Ministerstva vnitra a kapitola Ministerstva spravedlnosti. Tyto kapitoly jsou vybrány, jelikož patří do sektoru společenských potřeb. Právě do odvětví společenských potřeb jsou zahrnuty čisté veřejné statky – justice, policie, armáda, ochrana osob a majetku a zajištění spravedlnosti.

V souvislosti s tím bude v práci potvrzena, či vyvrácena hypotéza, že v České republice existuje vztah mezi schválenými rozpočty jednotlivých kapitol státního rozpočtu a skutečnými příjmy jednotlivých kapitol v průběhu sledovaných let.

Základní využitou metodou v práci bude metoda analýzy, která umožňuje zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší, kdy veškeré údaje jsou čerpány ze závěrečných účtů či přímo z daných zákonů pro jednotlivá léta.

Konkrétně se v případě této práce bude jednat o rozklad příjmové a strany státního rozpočtu na konkrétní roky příjmů a posouzení, jak se tyto veličiny chovají, a které faktory mají největší vliv na jejich vývoj.

K potvrzení/vyvrácení hypotézy přímého pozitivního vztahu mezi růstem schválených příjmů a růstem schválených příjmů jiných vybraných kapitol bude využit ekonometrický model. V rámci ekonometrického modelu budou zvoleny mnou čtyři kapitoly Ministerstev a to Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí a Ministerstvo vnitra. Tento model bude vycházet z podkladových dat z rozmezí let 1993-2018 a budou zkoumány závislosti schválených celkových příjmů kapitol Ministerstva obrany, Ministerstva financí, Ministerstva vnitra na kapitole Ministerstva zahraničních věcí. Cílem sestavení ekonometrického modelu bude sestavení jednorovnicového modelu a poté bude sestaven ekonometrický model, budou vyfiltrována podkladová data ze Závěrečných účtů jednotlivých Ministerstev a v neposlední řadě bude kvantifikována korelační matice. V neposlední řadě budou odhadnuty strukturální parametry v SW Gretl a ekonomicky, statisticky a ekonometricky budou verifikovány odhadnuté parametry z daného výstupu.

V jednotlivých grafech budou také použity trendové funkce. Trend vyjadřuje obecnou tendenci vývoje zkoumaného jevu za dlouhé období a je výsledkem dlouhodobých a stálých procesů. Trend může mít podobu rostoucí, klesající nebo může existovat řada bez trendu. Trendové funkce budou vygenerovány v programu Excel. Trendová funkce může být lineární, kvadratická, exponenciální, hyperbolická nebo logaritmická. V diplomové práci bude využita lineární trendová funkce.

V práci budou využita data především ze závěrečných účtů a zákonů na jednotlivá léta. Grafická zobrazení a výpočty různých podílových ukazatelů budou provedeny s využitím programu Excel, pro účely ekonometrického modelu bude využit volně dostupný program Gretl.

3 Literární rešerže

3.1 Fiskální politika

Fiskální politika je definována jako záměrná činnost státu reprezentována vládou, která využívá zejména státní rozpočet k regulaci peněžních vztahů mezi státem a ostatními ekonomickými subjekty s cílem stabilizovat makroekonomický vývoj. (Peková, 2011)

Fiskální politika patří k tzv. veřejným politikám, jejichž prostřednictvím vláda realizuje programové cíle. Hlavním cílem fiskální politiky je zajistit stabilní ekonomický vývoj hospodářství státu například utlumením negativních dopadů průběhu hospodářského cyklu, přispět k růstu ekonomiky při nízké inflaci a vysoké zaměstnanosti či eliminací neúměrných negativních důsledků působením tržního mechanismu na ekonomické subjekty. (Kraft a kol. 2009)

Z hlediska analýzy zaměření fiskální politiky můžeme hovořit o pozitivním a normativním přístupu. Pozitivní přístup odhaduje pravděpodobné ekonomické důsledky navrhovaných opatření a dále nástrojů fiskální politiky. Normativní přístup je zaměřen na posouzení a doporučení navrhovaného směru, zda se mohou využít. Bohužel je tento přístup subjektivní a je založen na přístupu posuzovatelů jako jsou ekonomové, poradci vlády či poslanci. (Peková, 2011)

Státní rozpočet je nástrojem stabilizační fiskální politiky. K objasnění stabilizační funkce může být požit citát Musgrave a Musgraeové: „Rozpočtové operace ovlivňují agregátní poptávku a změny v úrovni agregátní poptávky ovlivňují úroveň zaměstnanosti a cen. Ať se nám to líbí nebo ne, rozpočet se tak odráží v makroekonomickém chování ekonomiky, a v neposlední řadě důležitým nástrojem, kterým lze toto chování ovlivnit.“ (Ochrana, 2010).

Na rozdíl od rozpočtové politiky, která usiluje o vyrovnaný státní rozpočet, stabilizační fiskální politika záměrně využívá schodek či přebytek státního rozpočtu. Stabilizační fiskální politika byla od 30. let 20. století založena na cyklicky vyrovnaném státním rozpočtu v rámci hospodářského cyklu.

Prostřednictvím nástrojů veřejných financí se stát snaží ovlivnit příjmovou situaci ekonomických subjektů a obyvatel, chování ekonomických subjektů, a to jak spotřební, tak investiční, například prostřednictvím peněžních transferů a prostřednictvím daní s hlavním cílem stabilizace ekonomiky, tzn. vyvolat žádoucí účinky, zamezit nežádoucím účinkům na hospodářský růst, agregátní nabídku, agregátní poptávku a zaměstnanost ve smyslu snížení nezaměstnanosti. (Dornbush, Fischer, 2003)

Tyto činnosti by ale neměly ovlivňovat růst inflace, což znamená všeobecný růst cenové hladiny v čase. Růst cenové hladiny charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období, kdy statistické vyjadřování inflace vychází z měření čistých cenových změn pomocí indexů spotřebitelských cen. Cenové indexy jsou poměřovány úrovní cen vybraného spotřebního koše reprezentativních výrobků a služeb ve dvou srovnávaných obdobích, přičemž je zohledňován jejich význam a podíl na celkové spotřebě domácností.

3.1.1 Historie stabilizační fiskální politiky

Od 30. let 20. století se důsledkem Velké hospodářské krize začala vyvíjet stabilizační fiskální politika, kdy za otce je považován J. M. Keynes. Důsledkem Velké hospodářské krize se jednotlivé vlády států snažili opět nastartovat hospodářství, jako například v USA program New Deal postavený na principu státních zakázek a vybudování centrální banky.

Vlivem podpory válečného úsilí ve 2. světové válce se stabilizační fiskální politika do značné míry pozměnila. Vlády usilovaly o zmírnění inflace a docházelo k růstu daňového zatížení poplatníků důsledkem válečných výdajů. Po 2. světové válce se zvýšily veřejné výdaje, které byly určeny na obnovu hospodářství. K následnému snížení daňového zatížení poplatníků ve většině zemí nedošlo díky takzvanému stupňovitému efektu. (Peková, 2005)

Období po 2. světové válce bylo charakterizováno vlivem welfare state, který je charakteristický vysokým tempem hospodářského růstu, nárůstem veřejného sektoru a plnou zaměstnaností, a to vše za předpokladu cyklicky vyrovnaného rozpočtu. Tento stav přetrval až do 60. let 20. století.

V sedmdesátých letech došlo ke stagnaci ekonomického růstu a tím pádem k růstu nezaměstnanosti a k vysoké inflaci. Tento stav měl za následek nárůst výdajů státního rozpočtu a pokles veřejných příjmů. Toto období je vyznačováno i zvyšováním veřejného dluhu a dopad na státní rozpočet.

Osmdesátá léta byla doprovázena snahou o provedení daňových reforem. Tyto reformy měly vést k dosažení většího kapitálu použitelného na investice za účelem zvýšení nabídky, zvýšení zaměstnanosti a podpory hospodářského růstu. Monetaristé se svou koncepcí kritizovali účinnost stabilizační fiskální politiky. Svá tvrzení zdůvodňují tím, že vláda není schopna vlivem faktorů odehrávajících se v hospodářském cyklu v prostředí tržního mechanismu, zcela ovlivňovat daňový výnos a současně má možnost rozhodovat pouze o veřejných výdajích. Poslední desetiletí je vyvíjena snaha v prosazování koordinace ve využívání nástrojů stabilizační fiskální politiky a současně i měnové politiky. (Peková, 2005)

3.1.2 Typy fiskální politiky

Hospodářské cykly ovlivňují fiskální politiku. Cílem fiskální je samozřejmě stabilizace, ale fáze hospodářského cyklu zahrnují i expanzi či restrikcí, tomu se pak přizpůsobuje výběr a působení jednotlivých dílčích nástrojů stabilizační fiskální politiky.

Stabilizační fiskální politika má tři typy, může být expanzivní, restriktivní či neutrální politika.

Expanzivní politika – obecně se má za to, že expanzivní politika podporuje agregátní poptávku. Jejím cílem je zvýšení produktu a snížení nezaměstnanosti. Z krátkodobého hlediska má expanzivní fiskální politika prorůstový dopad, zvyšování produktu, tedy růst ekonomiky. Snižuje se nezaměstnanost, ale v případě vysoké poptávky dochází i k růstu, což může mít za následek zvyšování cenové hladiny, inflaci. V dlouhodobém horizontu při růstu cen se snižuje poptávka, je vyvíjen tlak na vyšší nominální mzdy dorovnávatelí reálnou mzdu po zvýšení cenové hladiny. V důsledku toho dojde k poklesu zaměstnanosti a dlouhodobým efektem je tedy pouze růst cen. (Brčák, 2012)

Při expanzivní stabilizační fiskální politice jsou k expanzi využívány přímé a nepřímé nástroje. (Peková, 2011)

Mezi přímé nástroje se zařazují klasické nástroje jako růst výdajů státního rozpočtu za účelem stimulace růstu agregátní poptávky. Do nepřímých nástrojů patří snižování daní. Toto snížení má pak účinek růstu soukromých investic a spotřeby.

Restriktivní politika je doprovázena stejným průběhem, jen v opačném směru a s opačným dopadem. Jejím cílem je snižování růstu agregátní poptávky, prostřednictvím nástrojů restrikce v případě, je-li potřeba přehřátou ekonomiku utlumit. V krátkém období se snižuje produkt a cenová hladina a zvyšuje nezaměstnanost. V dlouhém období se zvyšují soukromé investice a klesají nominální a reálné úrokové míry, klesá cenová hladina.

Restriktivní politika využívá přímé a nepřímé nástroje. (Peková, 2011) Přímé nástroje spočívají ve snížení objemu výdajů státního rozpočtu, naopak nepřímé nástroje představují zvyšování objemu příjmů státního rozpočtu.

Neutrální politika je založena na kompenzaci jednotlivých nástrojů stabilizační fiskální politiky.

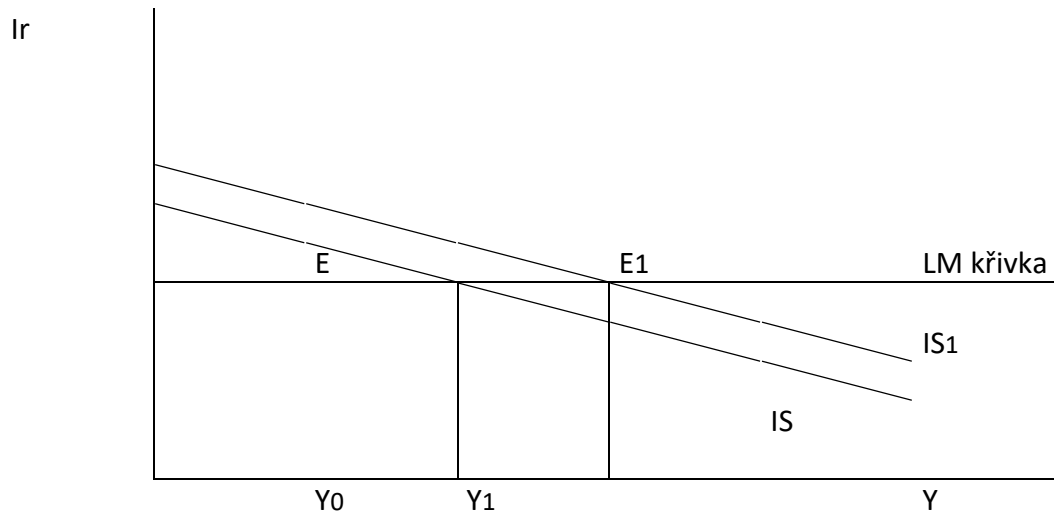
3.1.3 Účinnost fiskální politiky

Účinnost fiskální politiky se modeluje v modelu IS-LM. (Izák, 2005). Účinnost fiskální politiky ovlivňuje velikost posunu IS křivky a na tu působí síla fiskálních opatření na straně výdajů a příjmů státního rozpočtu, velikost fiskálního multiplikátoru, který udává výslednou

jednotkovou změnu ve výdajích či daních neboli sklon LM křivky. Tato LM křivka následně rozhoduje o účinnosti fiskální politiky.

Maximálně účinná stabilizační fiskální politika je v té chvíli, kdy sklon křivky LM je plochý. (Graf 1)

Graf 1: Průběh LM křivky

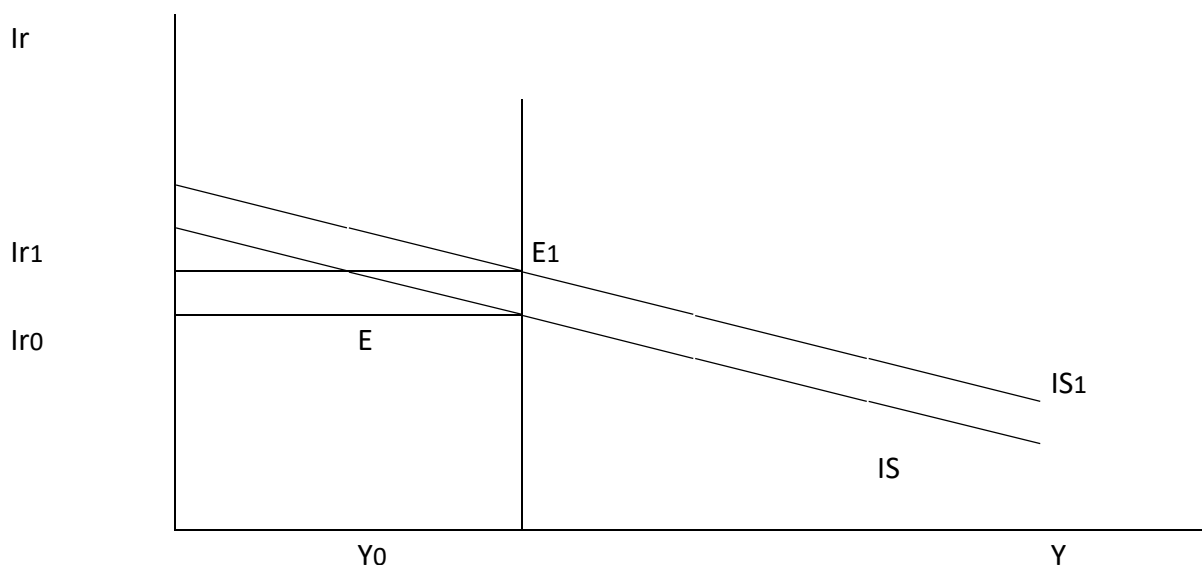
Zdroj: vlastní zpracování

Maximálně neúčinná stabilizační fiskální politika je ve chvíli, kdy LM křivka strmá, výsledek tohoto jevu je růst úrokové míry.

Čím vyšší výdaje státního rozpočtu, tím více ovlivní růst důchodů a růst úrokové míry, ta následně vytlačuje část investičních výdajů. Soukromý sektor a v určitých případech i bankovní sektor koupí dluhopisy, což vede k následným nedostatečným prostředkům k vlastním investicím a tím pádem klesá poptávka po investičních úvěrech, jinými slovy klesá nabídka bankovních úvěrů a zdražují se investiční úvěry. (Peková, 2011)

Vyšší úroková míra má za následek expanzivní účinek výdajů státního rozpočtu, neboť působí na snížení soukromých výdajů, jako jsou například investiční. Následně dochází k vytěšňovacímu efektu, čím tedy strmější křivka LM, tím je vytěšňovací efekt větší, čím je plošší křivka LM, tím je vytěšňovací efekt menší. Vytěšňovací efekt se projevuje se strukturálním deficitem více než cyklickým deficitem. (Graf 2)

Graf 2: Průběh LM křivky

Zdroj: vlastní zpracování

Účinnost stabilizační fiskální politiky je ovlivněna i multiplikačními procesy a jejich následný vliv.

Multiplikátor je výsledná změna endogenní proměnné – reálného produktu v důsledku jednotkové změny exogenní veličiny – například výdaje či daně. (Peková, 2011)

Předpokládané změny agregátní poptávky jsou zkoumány fiskálními multiplifikátory. Mezi tyto multiplifikátory řadíme například výdajový multiplifikátor, daňový multiplifikátor a multiplifikátor vyrovnaného rozpočtu.

Výdajový multiplifikátor popisuje změnu reálného produktu, změní-li se výdaje o jednotku.

Daňový multiplifikátor popisuje změnu reálného produktu, změní-li se daně o jednotku. Multiplifikátor vyrovnaného rozpočtu popisuje reálný produkt, dojde-li k jednotkové změně ve výdajích, a i v daňových příjmech.

3.1.4 Fiskální funkce státu

Fiskus znamená státní pokladna a pojem fiskální znamená, že jde o použití státních financí, respektive o zasahování státu do národní ekonomiky prostřednictvím státních financí, respektive o prominutí státních aktivit do veřejných financí. (Pilný, 2007) Stát zasahuje do národní ekonomiky odčerpáváním určitých finančních prostředků ve formě vybíraných daní a poplatků, které působí jako automatické vestavěné stabilizátory, vydáváním finančních

prostředků z veřejných rozpočtů na financování produkce například veřejných statků a v neposlední řadě ovlivňováním proporcí mezi soukromým a veřejným sektorem.

Podle R.A. Musgrave se fiskální funkce státu projevují jako alokační, redistribuční a stabilizační.

Alokační funkce je založena na rozdílu veřejných a tržních statků, kdy veřejné statky oproti statkům tržním nemohou být poskytovány prostřednictvím trhu. Alokace zdroje je představována způsobem, jakým ekonomika státu rozděluje své zdroje co nejefektivněji pomocí veřejných rozpočtů správným poměrem mezi produkcí tržních a veřejných statků. Při alokaci zdrojů vznikají problémy jako určení skladby vyráběných statků, kam, jak a kdy se budou příslušné statky rozdělovat a v neposlední řadě správná volba kvantitativního poměru mezi množstvím netržních a tržních statků. Mezi hlavní skupiny veřejných statků patří náklady na činnosti vzdělávacích zařízení, náklady na budování, udržování a obnovu komunikací, náklady na zařízení pro odpočinek, náklady na hygienické služby a provoz hygienických zařízení, některé náklady na péči o kvalitu životního prostředí. (Pilný, 2007)

Redistribuční funkce je založena na efektivnosti činnosti v oblasti produkce hmotných statků a jiných druhů služeb vyžadující optimální alokaci výrobních prostředků. Tato alokace je podmíněna aktuálními informacemi o trhu, dohodnutými formami redistribuce a odstraňování nespravedlivého rozdělování důchodů. Mezi základní problémy redistribuce patří spravedlnost, míra redistribuce a dosažení spravedlivého rozdělení důchodů. Mezi základní determinanty rozdělování patří důchod z práce a důchod z kapitálu. Důchod z práce je založený na individuálních schopnostech jednotlivců a na snaze získávat příslušný důchod. Důchod z kapitálu plyne většinou z celoživotních úspor, výsledkem dědictví, sňatků a jiných kapitálových transakcí. Mezi nástroje redistribuční funkce patří daňová politika a výdajové programy rozpočtů nižších úrovní vlád.

Poslední funkce podle R.A. Musgrave je stabilizační. Tato funkce se snaží o stabilní trh, ceny, zaměstnanost a vyrovnanost platební bilance. Mezi hlavní nástroje této funkce patří monetární a fiskální politika a jejich vhodně vybrané a konstruované vestavěné stabilizátory a záměrná opatření vlády.

3.2 Rozpočtová soustava

Rozpočtovou soustavou rozumíme soustavu veřejných rozpočtů (včetně rozpočtových vztahů fungujících uvnitř této soustavy) a institucí, které zabezpečují tvorbu, rozdělování, užití a kontrolu toků jednotlivých okruhů finančních prostředků v rámci této soustavy. (Hamerníková, Maaytová 2010).

Jaroslav Pilný definuje rozpočtovou soustavu jako soustavu peněžních fondů, soustavu vztahů mezi rozpočty a soustavu orgánů a institucí, které příslušné rozpočty sestavují.

Pod pojmem rozpočtová soustava se někdy rozumí pouze soustava rozpočtových orgánů a institucí, které se starají o tvorbu, rozdělování a užití veřejných prostředků, kontrolují plnění veřejných rozpočtů. V jiném pojetí se rozpočtovou soustavou označuje soustava veřejných rozpočtů a soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy, kdy jednotlivé rozpočty se považují za články rozpočtové soustavy. Do rozpočtové soustavy se dají zařadit i orgány, které zajišťují a účastní se celého rozpočtového procesu, i ty orgány, které tento proces kontrolují. (Bakeš, 2006)

Věřný rozpočet je obecné označení rozpočtu bez ohledu na to, na jaké vládní úrovni se sestavuje. Pro každou vládní úroveň je veřejný rozpočet nástrojem zabezpečení jejích cílů a úkolů. Skladbu veřejných rozpočtů tvoří veřejné příjmy a veřejné výdaje. Při sestavování veřejných rozpočtů je nejdůležitějším prvkem stanovit právě velikost těchto dvou složek v závislosti na tom, jakých cílů chtějí činitelé v oblasti veřejných financí dosáhnout. (Lajtkeřová 2007)

Soustava veřejných rozpočtů se řídí rozpočtovými pravidly neboli zákony č. 218/2000 S.ve znění pozdějších předpisů o rozpočtových pravidlech a zákonem č. 250/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočtovou soustavu lze posuzovat z finančního a institucionálního hlediska. (Pilný, 2007) Institucionální hledisko zahrnuje posuzování rozpočtu pomocí institucí s příslušnými finančními prostředky hospodaření.

Soustava veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů je tvořena na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. (Peková, Pilný a Jetmar, 2005)

Soustava veřejných rozpočtů je tvořena státním rozpočtem a územními rozpočty. Veřejný rozpočet je důležitým finančním nástrojem k zabezpečení služeb na jednotlivých úrovních územní samosprávy. Soustava veřejných rozpočtů je nejvýznamnější částí rozpočtové soustavy každého státu, dále je závislá na politickém a územním uspořádání státu, na tradicích a na velikosti státu. Do soustavy veřejných rozpočtů je zahrnut nadnárodní rozpočet (rozpočet Evropské unie-EU), ústřední rozpočet (státní/federální rozpočet), rozpočet územních samospráv, rozpočet veřejných podniků a veřejnoprávních neziskových organizací ve veřejném sektoru, rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti, rozpočty dobrovolných svazků obcí. (Peková 2008)

Mimorozpočtové fondy jsou společně s veřejným rozpočtem hlavní součástí rozpočtové soustavy a jsou tvořeny státními fondy a finančním systémem územní samosprávy. Tyto

mimorozpočtové fondy se člení na neúčelové a účelové, Využívání mimorozpočtových fondů z hlediska finančního systému územní samosprávy umožňují pravidla hospodaření (rozpočtová pravidla územních rozpočtů) a o mimorozpočtových fondech územní samosprávy v České republice rozhodují volené orgány neboli zastupitelstvo obce a kraje rozhoduje o zřízení mimorozpočtových fondů a také rozhoduje i o hospodaření mimorozpočtových fondů. (Pilný, 2007)

Význam státního rozpočtu se projevuje v jeho funkcích, které jsou provázané a musí se chápat v souvislostech. Mezi tyto funkce patří fiskální funkce, alokační funkce, redistribuční a dále funkce stabilizační a kontrolní. (Marková 2001) Fiskální funkce je základem fungování všech rozpočtových soustav díky soustředění dostatečného množství finančních prostředků.

Funkce alokační, ovlivňuje rozmíst'ování výrobních zdrojů podle potřeb hospodářského rozvoje. Toto rozdělování je myšleno jako přerozdělování peněz státem, kdy stát vynakládá své finanční prostředky na produkci takových veřejných statků a služeb, které poté poskytuje svým občanům buď bezplatně, nebo ve zvýhodněném režimu. A čím výkonnější stát, tím vyšší alokační činnost.

Podstatou redistribuční funkce je přerozdělování veřejných statků ve společnosti za účelem rozdělování, které vede ke zmírňování sociálních nerovností mezi jednotlivými skupinami obyvatel. pomocí různých dotací, výhod či bezplatných služeb konkrétním občanům, respektive skupinám občanů, kteří jsou sociálně slabí. Těmto lidem stát pomáhá i nepřímou, a to nejčastěji formou nestejného zdanění buď určitých výrobků (např. nízké daně na základní potraviny, a naopak vysoká daň na luxusní zboží) anebo přímo nestejné zdanění občanů podle výše jejich příjmů (bohatí platí více, chudí méně). (Marková 2001)

Mezi další funkcí patří stabilizační funkce, která má za úkol podporu a udržování stabilního hospodářského růstu a zároveň zmírňování negativních vlivů na chod ekonomiky, mezi něž patří především inflace, vysoká míra nezaměstnanosti a podobně.

Veřejné rozpočty podle Pekové tvoří nejdůležitější část rozpočtové soustavy a jsou členěny na rozpočet nadnárodní, státní rozpočet, rozpočty územní samosprávy, rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací. (Peková, 2006)

Zásady, které ovládají či mají ovládat rozpočtovou politiku jsou nejčastěji vyjadřovány obecnými zásadami ovládajícími rozpočtové hospodaření jako celek, existují zásady, které se objevují v právní úpravě procesu získávání či hospodaření s finančními prostředky. (Hamerníková, 2004) Těmito zásadami jsou reálnost, jednotnost, úplnost, dlouhodobá vyrovnanost, každoroční sestavování a schvalování, vyrovnanost, efektivnost a publicita. Tyto zásady chápány jednak jako obecné principy tvorby práva a jednak principy nutné pro jeho

interpretaci a aplikaci, kdy jedno pojetí nevyklučuje druhé, navzájem se ovlivňují a lze je nalézt jako principy platné pro celý právní řád.

Vedle uvedených rozpočtových zásad, které jsou uvedeny výše a které jsou platné pro celý právní řád České republiky, se lze setkat s rozpočtovými zásadami platnými v právním řádu Evropské unie. Ale jejich postavení je oproti rozpočtovým zásadám platným v právním řádu ČR zcela odlišné, zatímco žádný právní předpis ČR výslovně ustanoví o rozpočtových zásadách neobsahuje, v právu Evropské unie jsou rozpočtové zásady výslovně zakotveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady číslo 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady č. 1605/2002, dále jen finanční nařízení. Kompletní výčet jednotlivých zásad je upraven v článku 6 finančního nařízení, který stanoví, že rozpočet musí být sestavován a plněn v souladu se zásadami jednotnosti, správnosti rozpočtu, ročního rozpočtu, vyrovnanosti, zúčtovací jednotky, univerzálnosti, specifikace, řádného finančního řízení vyžadujícího účinnou a účelnou vnitřní kontrolu a transparentnosti, jak jsou stanoveny v tomto nařízení.

Ekonomický pohled na rozpočtovou soustavu je chápán jako financování úkolů a potřeb veřejné správy na dané úrovni, dále hraje významnou roli hlavně pro zabezpečení různých druhů veřejných statků nebo i transferových plateb obyvatelstvu. Ve veřejných rozpočtech jsou kumulovány veřejné prostředky, které jsou získávány na základě principů nedobrovolnosti, nenávratnosti a neekvivalentnosti. Nashromážděné prostředky jsou dále použity a rozdělovány na základě příslušného rozhodnutí prováděného veřejnou volbou. Tyto rozhodčí operace podléhají příslušným kontrolním mechanismům. (Tomášková, 2006) Mezi problematiska hlediska tohoto přístupu jsou považovány například nechtěných služeb ovlivňující alokační efektivnost, dále nadměra nabízení veřejných statků, či hospodaření s rozpočtem.

Právní pohled na rozpočtovou soustavu je komplikovaný, jelikož v českém právním systému není pojem „veřejný rozpočet“ nikde konkrétně definován. Ministerstvo financí v historii tento problém částečně odstranilo vydáním opatřením č.j. 111/74 200/1997., ve kterém uvedlo, co se pod veřejný rozpočet zahrnuje. „Pojem “ veřejné rozpočty centrální úrovně“ se rozumí státní rozpočet, státní fondy, Fond národního majetku, pozemkový fond, fondy zdravotních pojišťoven, fondy organizačních složek státu a státní finanční aktiva“ a „...pojem “ veřejné rozpočty územní úrovně“ ... rozpočty a fondy obcí, krajů a dobrovolných svazků a obcí.“ (Tomášková, 2007)

3.3 Státní rozpočet

Rozpočtová soustava je tvořena státním rozpočtem, který tvoří stěžejní část rozpočtové soustavy. Státním rozpočtem se rozumí centralizovaný fond peněžních prostředků, soustředěných do působnosti státu na principu nenávratnosti a neekvivalentního způsobu rozdělování. (Hamerníková, 2010)

Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. Státní rozpočet obsahuje očekávané příjmy, jakož i odhadované výdaje státního rozpočtu v rozpočtovém roce a financující položky. (Šelesovský, 2004)

Z ekonomického hlediska představuje státní rozpočet nástroj pro rozdělování větší nebo menší části národního důchodu v peněžním vyjádření. (Marková, 2007)

Robert Holman chápe státní rozpočet jako bilanci vládních příjmů a vládních výdajů.

Podle díla *Základy ekonomie*, jehož autory jsou Milan Sojka, Jan Pudlák a Karel Půlpán stejně tak jako dle díla *Moderní ekonomie*, jehož autory jsou Bronislav Konečný a Milan Sojka, je státní rozpočet vymezen jako centralizovaný fond finančních prostředků.

Hana Marková a Radim Boháč definují státní rozpočet jako centralizovaný peněžní fond, který zajišťuje financování některých funkcí státu a k tomuto záměru soustřeďuje rozpočtové příjmy k financování výdajů státu.

Státní rozpočet je chápán z účetního hlediska jako bilance příjmů a výdajů státu. Státní rozpočet je především finančním plánem na určité rozpočtové období zahrnující rozpočtovou závěrku neboli bilanci státního hospodaření vyplývajícího z dosažené úrovně příjmů a výdajů státu za uplynulé rozpočtové období. Ekonomické hledisko státního rozpočtu lze demonstrovat na vztahu shromažďování peněžních prostředků a jejich přerozdělování. Státní rozpočet je zákonem neboli právní normou, na němž se usnesl zákonodárny sbor, tato forma finančního zákona dává svolení výkonné moci k vybírání příjmů a k uskutečňování výdajů, včetně jejich kontroly a vedení státního sektoru hospodářství na základě závazných principů.

Zákon č. 218/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů definuje rozpočtová pravidla následovně: Státní rozpočet tvoří finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce, rozpočet obsahuje očekávané příjmy a odhadované výdaje a je souhrnem finančních dokumentů, to je zákona o státním rozpočtu, rozpisu ukazatelů státního rozpočtu a rozpočtů organizačních složek státu.

Příjmy a výdaje státního rozpočtu jsou členěny na kapitoly vyjadřující okruh působnosti. Velikost jednotlivých kapitol vychází ze střednědobého výhledu, kdy střednědobý výhled

obsahuje očekávané příjmy a výdaje na příslušné období, předpoklady vývoje základních ukazatelů národního hospodářství, rozpočtové dopady zamýšlených změn zákonů a jiných právních předpisů, výdaje na programy, přehled závazků fyzických a právnických osob, za které ručí organizační složky státu a předpokládaný způsob financování schodku státního rozpočtu. Státní pokladna řídí rozpočtovou likviditu a souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny je veden Českou národní bankou.

Školy, nemocnice, úřady a doprava jsou financovány ze státního rozpočtu a jejich hodnocení podléhá veřejné kontrole a kritice a jejich řízení podniků by mělo být ekonomické a v přiměřené kvalitě a kvantitě vstupů za co nejnižší cenu, výkonné-vztah mezi zbožím a službami, které jsou poskytnuty a zdroji použitými na jejich dosažení. (Kalouda, 2007)

Státní rozpočet je charakterizován určitými znaky, kdy státní rozpočet je chápán jako centralizovaný peněžní fond, bilance státu, finanční plán, právní norma a nástroj rozpočtové politiky.

Státní rozpočet je centralizovaný peněžní fond, který soustřeďuje toky peněžních prostředků, kdy prostředky na straně příjmů a na straně výdajů procházejí státním rozpočtem průběžně během hospodářského roku. Státní rozpočet je chápán i jako fond, který je na straně příjmů tvořen především výnosy z daní od obyvatel a na výdajové straně je využíván k plnění základních funkcí státu. Tento centralizovaný peněžní fond obsahuje státní příjmy, především výnosy z daní a vybrané povinné příspěvky na sociální pojištění a výdaje na veřejný sektor a na druhé straně výdaje na financování školství, zdravotnictví, obranu státu a bezpečnost, bydlení, kulturu, energii.

Z účetního hlediska je státní rozpočet ústřední bilancí obsahující všechny státní příjmy a všechny státní výdaje. Příjmy a výdaje jsou členěny podle rozpočtové skladby a toto členění je závazné. Do příjmů státního rozpočtu podle druhového členění rozpočtové skladby jsou řazeny daňové příjmy, nedaňové příjmy a příjmy kapitálové, do výdajů státního rozpočtu podle druhového členění rozpočtové skladby jsou zahrnuty běžné výdaje a kapitálové výdaje. V určitých případech může dojít ke vzniku rozpočtového salda – přebytku nebo deficitu. Důležité je zmínit i způsob krytí deficitu státního rozpočtu a následně jeho dopady na státní dluh, kdy na růst deficitu mohou mít vliv i státní záruky a závazky jiných subjektů.

Státní rozpočet je také závazným ročním finančním plánem nabývajícím formy rozpočtového zákona. Finanční plán je závislý na kvalitě informací a podkladů, které má ministerstvo financí k dispozici při sestavování návrhu rozpočtu, protože na jejich základě je návrh sestavován a také na nich závisí, do jaké míry se státní rozpočet jako závazný finanční plán podaří splnit. V případě, pokud se nepodaří schválit rozpočet do začátku rozpočtového období, pak až do

schválení návrhu rozpočtu se hospodaří podle rozpočtového provizoria. Toto provizorium může být nastaveno podle vládního návrhu státního rozpočtu, podle skutečnosti daného období v minulém rozpočtovém období, nebo podle příjmů a výdajů státního rozpočtu schváleného na předchozí rozpočtové období a v České republice se vychází ze schváleného návrhu na předchozí rok a příslušný měsíc lze vydat maximálně 1/12 minulého rozpočtu. V ČR zákon dovoluje překročení limitu v rámci rozpočtového provizoria jen u mandatorních výdajů vyplývajících z jiných zákonů. Ministerstvo financí odpovídá za plnění státního rozpočtu a musí podávat průběžnou zprávu o jeho plnění a po skončení rozpočtového období Ministerstvo financí sestavuje závěrečnou bilanci skutečného plnění státního rozpočtu.

Státní rozpočet je závazný pro všechny státní orgány a ostatní subjekty, které jsou na tento rozpočet vázány, závazné jsou výdajové položky, a to pro představitele jednotlivých resortů, kteří jsou zodpovědní za příslušné rozpočtové kapitoly.

Nástroj rozpočtové politiky je posledním znakem státního rozpočtu, kdy úspěch této politiky závisí na realizaci předpokladů keynesiánského modelu ekonomiky a jejím cílem je dosažení vyrovnaného rozpočtu.

3.3.1 Veřejné finance

Jak již bylo výše uvedeno, státní rozpočet je nedílnou součástí veřejných financí, tvoří jejich převážnou část, proto se tato podkapitola bude věnovat i tomuto pojmu. V různých literaturách, věnujících se veřejným financím, se můžeme setkat s definicí veřejných financí, kdy například Ing. Radmila Hamerníková uvádí, že: „veřejné finance jsou pojmem, sloužícím k označení specifických finančních vztahů a operací, probíhajících v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy na jedné straně, a ostatními subjekty na straně druhé (tj. občany, domácnostmi, firmami, neziskovými organizacemi apod.)“ (Hamerníková 2004) Veřejné finance je způsob mechanismu, kde stát vystupuje jako poskytovatel veřejných prostředků a služeb pro subjekty, které spadají pod jeho území. Pod tímto mechanismem mohou být míněny transfery obyvatelstvu ve formě sociálních dávek, nebo také dotace mířící do různých ziskových i neziskových organizací.

Jiný náhled na problematiku veřejných financí definuje Václav Liška, který zdůrazňuje používání veřejných financí jako nástroje k naplňování základních funkcí státu: „moderní stát jako společenská instituce plní celou řadu funkcí a aby plnění těchto funkcí mohl stát zabezpečovat, musí disponovat vlastními finančními prostředky. Tyto prostředky označujeme jako veřejné finance.“ (Liška, 2004). Stát je tak prostřednictvím veřejných financí, kterými

disponuje, nedílnou součástí tržní ekonomiky a podílí se na ekonomické výkonnosti země a mezi jeho funkce patří například funkce ekonomická, kdy díky této funkci zajišťuje vybranou nevýrobní sféru jako školství či zdravotnictví.

Z uvedených definic veřejných financí plyne jejich rozdílnost oproti financím podnikovým, kdy v případě druhých jmenovaných nevystupuje vždy na jedné straně finančních vztahů a operací stát. Principy veřejných financí také fungují na jiných principech než finance podnikové, které fungují převážně na principu dobrovolnosti, tzn. že transakce nejsou nikým centrálně plánovány, či organizovány a dochází k nim na základně rozhodnutí jednotlivých soukromých subjektů (Dvořák, 2008), veřejné finance jsou založeny na principech nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti a jejich užití podléhá schválení parlamentu a nabývá podobu zákona.

Princip nenávratnosti je představován platbami, které jednotlivec odvádí v systému veřejných financí jako jsou daně a poplatky, kdy tyto platby se mu již nevrátí, na rozdíl například od poskytnutého úvěru, kde lze návratnost očekávat ve formě úvěrových splátek. Princip návratnosti také existuje a je vyjádřen vztahem mezi veřejnými příjmy a výdaji.

Neekvivalence veřejných financí znamená nepoměr odvedené částky do veřejných rozpočtů a přijatého plnění za tuto částku. V praxi to znamená, že pokud jakákoliv osoba zaplatí na daních dvakrát více než jiná osoba, nijak ho to neopravňuje k tomu, aby čerpala dvakrát tolik statků či služeb financovaných z veřejných rozpočtů.

Princip nedobrovolnosti veřejných financí je založen na jejich zákonném ustanovení. Jedinec, účastník se systémem s fungujícími veřejnými financemi, má ze zákona povinnost odvádět do tohoto systému uzákoněné platby ve formě daní a různých poplatků (Lajtkepová, 2007).

3.3.2 Příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu jsou rozděleny podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů do čtyř oblastí, a to na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a dotace do státního rozpočtu.

Daňové příjmy pokrývají přibližně 90 % celkových příjmů státního rozpočtu, pravidelně se opakující. Mezi daňové příjmy patří svěřené daně, sdílné daně jako DPH či daň z příjmu, cla a celní poplatky.

Nedaňové příjmy mají charakter pravidelně se opakujících nebo neopakujících příjmů běžných i kapitálových. Mezi nedaňové příjmy jsou zařazeny například uživatelské poplatky za služby zabezpečující neziskové organizace zřizované státem, příjmy z činnosti

organizačních složek státu, příjmy z pronájmu státního majetku, sankce za porušení rozpočtové kázně, pokuty, správní a soudní poplatky, odvody ČNB, přijaté úroky, přijaté sankce za porušení rozpočtové kázně či úhrady spojené s realizací státních záruk.

Kapitálové příjmy mají malý podíl státního rozpočtu. Mezi kapitálové příjmy jsou zařazeny příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, z prodeje akcií a majetkových podílů, příjmy z emisí obligací, splátky návratných finančních výpomocí a výnosy z majetkových účastí státu.

Halásek třídí příjmy rozpočtové soustavy z hlediska návratnosti na nenávratné příjmy, které plynou do veřejných rozpočtů od různých subjektů (občané, firmy) a nemusí se vracet, např. daně, dávky, poplatky a návratné příjmy, které veřejné rozpočty mají jen dočasně, na určitou dobu k dispozici a musí je opět příslušným subjektům vrátit, například z emise cenných papírů, státních pokladničních poukázek, obligací, bankovních úvěrů. (Halásek, 2007)

Dle Hamerníkové lze příjmy veřejných rozpočtů dělit z časového hlediska na běžné příjmy, které jsou svým charakterem určeny na financování běžných výdajů a kapitálové příjmy, které jsou určeny na financování především investičních a kapitálových výdajů. (Hamerníková, 1996)

Důležité je také zmínit veřejné příjmy, které jsou základním zdrojem krytí veřejných výdajů, významně se podílejí na přerozdělování hrubého domácího produktu. Hlavní funkcí veřejných příjmů je zabezpečení potřebného množství finančních prostředků na financování výdajů a následná jejich alokace a zajištění veřejných statků. (Peková, 2005) Veřejné příjmy zahrnují zejména příjmy státního rozpočtu, dále pak příjmy rozpočtů územních samospráv a mimorozpočtových fondů. Veřejné příjmy lze členit z různých hledisek, kdy rozpočtová skladba závazně třídí veřejné příjmy.

Daňové příjmy

Jak již bylo zmíněno výše, z hlediska druhového členění jsou příjmy státního rozpočtu složeny z daňových příjmů, nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých dotací. Pro státní rozpočet jsou nejdůležitější daňové příjmy, které obsahují daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které zahrnují daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob, daně ze zboží a služeb v tuzemsku – DPH a zvláštní daně a poplatky, což jsou spotřební daně a ekologické daně. Mezi daně a poplatky z vybraných činností a služeb jsou zahrnuty správní poplatky, daně a poplatky z provozu motorových vozidel, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a ostatní daně a poplatky z vybraných služeb a činností, daně a cla za zboží a služby ze zahraničí obsahují cla. Majetkové daně obsahují daně z majetkových a kapitálových převodů a ostatní daňové příjmy.

V první řadě bude rozebrána daň z příjmů fyzických osob, které se řadí mezi daně přímé. Tato daň je daní sdílenou, a to státním rozpočtem, krajem a obcí, daň z příjmů FO je nejsložitější daní alespoň, co se týká výpočtu daně. Daň z příjmů fyzických osob se také týká největšího počtu poplatníků a poplatníkem této daně je fyzická osoba, která má na území ČR bydliště nebo se zde zdržuje minimálně 183 dní v kalendářním roce nebo osoba, která tu nemá trvalé bydliště a ani se tu obvykle nezdržuje. V prvním případě osoby zvané daňový rezident, dani podléhají příjmy získané jak na území ČR, tak příjmy plynoucí z cizích zemí, u druhé zmiňované osoby dani podléhají pouze příjmy získané ze zdrojů na území ČR. (Vybíhal, 2008)

Předmětem daně z příjmů fyzických osob podle § 3 odst. 1 ZDP jsou příjmy ze závislé činnosti, příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečně činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy a předmětem daně nejsou zejména úvěry a půjčky, příjmy z dědictví, příjmy získané darováním a příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů. Od daně z příjmů je osvobozena celá řada příjmů, na které se daňová povinnost nevztahuje a jsou zmíněny v § 19 ZDP. Od daně jsou osvobozeny příjmy z prodeje rodinného domu, včetně souvisejícího pozemku, příjmy z prodeje nemovitostí, bytů a nebytových prostor, příjmy z prodeje movitých věcí a příjmy z prodeje cenných papírů, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky, osvobození se dále týká stipendií, odměny za odběr krve, dávek sociální péče, dávek státní sociální podpory, příjmů z vyživovací povinnosti, dotací ze státního rozpočtu, z rozpočtu obcí, krajů, státních fondů, úroků z vkladů ze stavebního spoření a příjmů z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně a zákon uvádí i osvobozené příjmy u jednotlivých dílčích základů. (Peková, 2011)

Základ daně fyzických osob se vypočítá pomocí dílčího základu daně podle jednotlivých druhů příjmů (§ 6 až 10). (Vybíhal, 2008) Důležité je také zmínit, že do základu daně se nezapočítávají příjmy osvobozené od daně a příjmy, které jsou zdaněny zvláštní sazbou daně, od souhrnu dílčích základů daně lze odečíst některé poplatky, které jsou ze zákona nezdanitelné a tyto položky slouží k optimalizaci zdanění a může je uplatnit pouze poplatník, který podepíše Prohlášení k dani z příjmů u hlavního zaměstnavatele a uplatňují se ročně při ročním zúčtování daně.

Daň z příjmů právnických osob se také řadí mezi daně přímé. Daň z příjmů právnických osob je universální důchodovou daní, které podléhají všechny právnické osoby. (Vančurová, Láchová, 2008) Podle § 18 odst. 1 zákona o daních z příjmů jsou předmětem daně příjmy z veškeré činnosti právnické osoby a z nakládání s veškerým majetkem.

U daně z příjmu právnických osob je také celá řada příjmů osvobozena, od daně jsou osvobozeny členské příspěvky, výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony, příjmy

státních fondů, příjmy Fondů dětí a mládeže, příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně a další osvobozené příjmy jsou uvedeny v § 19 ZDP.

Základ daně z příjmů je rozdíl, o který příjmy (výnosy), kromě příjmů (výnosů), které nejsou předmětem daně anebo jsou od daně osvobozeny, převyšují výdaje (náklady). (Široký, 2008) Pro zjištění základu daně se vychází z výsledku hospodaření nebo z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví, kdy výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji se dále upravuje, např. se zvyšuje o částky neoprávněně zkracující příjmy nebo se snižuje o částky, o které byly nesprávně zvýšeny příjmy. Základ daně může být snížen o daňovou ztrátu a další odčitatelné položky jako je například 100 % výdajů na výzkum a vývoj dle projektu anebo odpočet 30 % výdajů na výuku učňů a daňovou ztrátu je možné odečíst nanejvýš v pěti následujících zdaňovacích obdobích, ve kterém vznikla. Daň může být snížena o slevy na dani, které jsou stanoveny v § 35 ZDP a tyto slevy na dani jsou myšlené jako motivace pro zaměstnavatele zaměstnávat zdravotně postižené osoby.

Mezi další daně jsou řazeny spotřební daně a tyto daně jsou řazeny mezi daně nepřímé a Zákon č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, který původně upravoval spotřební daně, byl nahrazen novým zákonem. Mezi základní znak spotřebních daní neboli akcíz je selektivní charakter, což znamená, že postihují pouze vybrané zboží. (Kubátová, 2006) Spotřební daně jsou v rámci EU harmonizovány, což v kontextu znamená, že je přesně vymezeno, co podléhá spotřební dani, a naopak co nesmí být předmětem zdanění. Spotřební daně se zavádí za účelem usměrňování spotřeby výrobků, které negativně působí a ovlivňují zdravotní stav občanů a životní prostředí. Mimoto se spotřební daně zavádí za účelem zvýšení příjmů státního rozpočtu. (Vančurová, Láchová, 2008)

Mezi spotřebními daně jsou zahrnuty daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků, kdy plátcem spotřební daně je právnická nebo fyzická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem nebo výrobcem, jemuž vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Daň se vypočítá vynásobením základu daně sazbou daně náležící příslušnému výrobku.

Daň z přidané hodnoty je řazena do kategorie nepřímého zdanění a je upravena zákonem č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty Daň z přidané hodnoty je vybírána na každém stupni zpracování, avšak nikoli z celého obrátu, ale pouze z toho, co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno, takže se zdaňuje se tedy jen přidaná hodnota. Podle § 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů je předmětem daně dodání zboží nebo převod či přechod nemovitosti v dražbě za úplatu osobou povinnou k dani, v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku, poskytnutí služby za úplatu

osobou povinnou k dani, s místem plnění v tuzemsku, pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie za úplatu, uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. Důležité je také zmínit definici zboží, kdy zbožím se rozumí věci movité, elektřina, teplo, chlad, plyn a voda a za zboží se nepovažují peníze a cenné papíry.

Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která uskutečňuje ekonomickou činnost, kdy za ekonomickou činnost se považuje soustavná činnost výrobců, obchodníků, osob poskytujících služby, soustavné činnosti vykonávané podle zvláštních právních předpisů a soustavné využívání hmotného a nehmotného majetku. Mezi další důležité požadavky patří obrat osoby povinné k dani nepřesahující za nejbližších 12po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 1 000 000, kdy obratem se rozumí výnosy za uskutečněná zdanitelná plnění s výjimkou plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet. Roční limit se od roku 1993 mění, například v letech 1993–1995 činil limit 6 000 000 Kč, třímiliónový limit byl zaveden od 1. 1. 1995 a trval až do 1. 10. 2003, kdy byl stanoven limit ve výši 2 000 000 Kč a od 1. 5. 2004 až do současnosti platí limit ve výši 1 000 000 Kč.

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, vyjma daně za toto zdanitelné plnění a do základu daně se také zahrnuje clo, spotřební daň, daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a daň z pevných paliv.

Daň z přidané hodnoty má tři sazby daně, základní 21 %, první sníženou sazbu DPH 15 % a druhou sníženo usazbu DPH 10 %. Do snížené sazby daně jsou zahrnuty určité potraviny, léky, tiskoviny, hromadné pravidelné osobní dopravy, pohřební služby, vodné a stočné, kulturní činnosti a ubytovací služby.

Od ledna 2008 jsou zavedeny tři nové daně v souladu se směrnicemi Evropské unie v souhrnném názvu ekologické daně. Mezi ekologické daně patří daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Účelem těchto daní je cenově znevýhodnit na území ČR konečnou spotřebu ekologicky nešetrných produktů a tím přispět k ochraně životního prostředí. (Kovanicová, 2008)

Ekologickou daň je odváděna dodavatelem, který na daňové území dodal plyn, pevná paliva a elektřinu konečnému spotřebiteli a předmětem daně ze zemního plynu a některých dalších plynů jsou plyny uvedené pod příslušným kódem nomenklatury a základem daně je množství plynů v MWh spalného tepla. Daň z pevných paliv je hrazena z černého uhlí, briket, hnědého uhlí, koksu, polokoksu a ostatních výrobků uvedených pod příslušným kódem nomenklatury, pokud jsou použity pro výrobu tepla a základem daně je množství paliv

vyjádřených v GJ spalného tepla, kdy sazba daně je stanovena ve výši 8,50 Kč/GJ. Dan z elektřiny je definována elektřinou uvedenou pod příslušným číselným kódem a jejím základem daně je množství elektřiny v MWh a sazba daně činí 28,30 Kč/MWh. Správcem ekologických daní jsou celní orgány.

Další skupinou jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb, mezi něž patří i správní poplatky, které se řadí mezi daňové příjmy a jedná se o poplatky za provedení úkonu správním úřadem. Poplatníkem správního poplatku je fyzická nebo právnická osoba podávající žádost o provedení úkonu vykonávající správním úřadem nebo osobou, v jejímž zájmu byl úkon proveden. Správním poplatkům podléhají správní řízení a další činnosti správního úřadu související s výkonem státní správy a sazby poplatků jsou uvedeny v sazebníku, který je nedílnou součástí zákona o správních poplatcích. Sazby jsou vyjádřeny buď pevnou částkou, nebo procentem ze základu poplatku vyjádřeného v penězích, kdy základ procentního poplatku se zaokrouhluje na celé desítky korun nahoru. Státní orgány a státní fondy, diplomatická zastupitelství cizích států a diplomatictí zástupci, územní samosprávné celky a jejich orgány, právnické osoby jsou osvobozeny od poplatků, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny a fyzické nebo právnické osoby, stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána. Vyměřováním, vybíráním a vymáháním poplatků je pověřen správní úřad.

Mezi další daně a poplatky z vybraných činností je i daň silniční, tuto daň upravuje Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Daň silniční se řadí mezi přímé daně a je také majetkovou daní. Poplatníkem dle § 2 zákona o silniční dani je fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice a je zapsána v technickém průkazu, nebo zaměstnavatel, který vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady za použití osobního automobilu, silniční daň také postihuje motorová a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání nebo k jiné samostatně výdělečné činnosti. Od daně jsou osvobozena určitá vozidla podle § 3 zákona o silniční dani, jako jsou například vozidla s méně než čtyřmi koly, vozidla diplomatické a konzulárních úřadů, či vozidla zabezpečující linkovou osobní vnitrostátní dopravu atd. Základem daně u osobních automobilů je zdvihový objem motoru v cm^3 a u ostatních automobilů největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav a sazby silniční daně jsou uvedeny v § 6 zákona o dani silniční.

Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí definuje Helena Kubátová následovně: „Z ekonomického hlediska patří mezi daně i cla, neboť se jedná o povinnou neúčelovou platbu do státního rozpočtu, placenou při přechodu zboží nebo služby přes hranice. (Kubátová, 2006)

Smyslem cla je chránit domácí trh před zahraniční konkurencí, ale v současnosti význam cel klesá, neboť jsou odstraňovány překážky pro volný pohyb služeb a zboží v mezinárodním obchodě. Do 1. května 2004 veškeré příjmy z cla putovaly do státního rozpočtu, ale od vstupu České republiky do Evropské unie se příjmy z cla staly zdrojem rozpočtu Evropského společenství (ES) a státnímu rozpočtu náleží pouze částka ve výši 25 % z předepsaného cla a tato částka představuje, a především kryje náklady související s výběrem cla. Pro clo je základ výpočtu celní hodnota, kterou představuje konkrétní hodnota zboží uvedená v korunách.

Další důležitou skupinou daňových příjmů jsou majetkové daně, kdy tyto daně se také někdy nazývají převodové daně a jsou řazeny mezi daně přímé. Mezi tyto daně patří daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitosti.

Poplatníkem daně dědické podle § 2 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů je dědic, který nabytí dědictví nebo jeho část ze závěti, ze zákona nebo z obou těchto forem. Předmětem dědické daně je nabytí daně děděním a od této daně je osvobozeno nabytí majetku děděním, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině a základem daně dědické je cena zděděného majetku snížená o prokázané dluhy zůstavitele, které na dědice přešly zůstavitelovou smrtí, cena majetku osvobozeného od daně dědické a přiměřené náklady na pohřeb zůstavitele.

Důležité je také zmínit definici I. a II. Skupiny. I. skupinou se myslí příbuzní v řadě přímé a manželé. Do II. skupiny jsou zařazeny příbuzní v řadě pobočné mající alespoň jednoho společného předka, vzdálenější příbuzní a osoby žijící nejméně po dobu jednoho roku před smrtí zůstavitele ve společné domácnosti.

Další majetkovou daní je darovací daň, ve které je předmětem daně nabytí majetku děděním a subjektem této daně je nabyvatel. Daň darovací je uvalena na bezúplatné nabytí majetku a od daně darovací jsou osvobozeny osoby zařazené v I. a II. skupině. Základ daně je tvořen cenou majetku sníženou o prokázané dluhy, o cenu majetku osvobozeného od daně darovací a o cla a daň placené při dovozu darovaného majetku nebo dovezeného ze zahraničí.

Mezi poslední majetkovou daň je zařazena daň z převodu nemovitosti a poplatníkem této daně je převodce neboli prodávající. Dani z převodu nemovitosti podléhá úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem a základem daně je zjištěná cena platná v den nabytí nemovitosti. Pokud nastane situace, že sjednaná cena nižší než cena zjištěná, výsledkem je rozdíl, který nepodléhá zdanění. Pokud nastane situace, že cena sjednaná je vyšší než cena zjištěná, základ daně tvoří cena sjednaná.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů zahrnuje pojistné, a to sociální a zdravotní

pojištění. Zdravotní pojištění je příjmem zdravotních pojišťoven, z tohoto důvodu již nebude zmiňováno, pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Z nemocenského pojištění jsou hrazeny nemocenské dávky, důchodové pojištění slouží k financování starobních, invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodů., z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je především hrazeno hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti a aktivní politika zaměstnanosti, jako jsou rekvalifikační kurzy pro nezaměstnané osoby, příspěvek na zapracování a překlenovací příspěvek.

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je nejdůležitějším příjmem státního rozpočtu, příjmem státního rozpočtu jsou také penále, přírůžka k pojistnému na sociální zabezpečení a pokuty. Poplatníkem sociálního pojištění jsou zaměstnavatelé kteří jsou právnické nebo fyzické osoby zaměstnávající alespoň jednoho zaměstnance. Mezi další skupinu poplatníků patří osoby samostatně výdělečně činné, které jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, ale nemocenské pojištění osoby samostatně výdělečně činné platí dobrovolně. Osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění patří mezi poslední skupinu poplatníků. Vyměřovacím základem zaměstnanců podle § 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů je úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny, a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění. Vyměřovacím základem pro OSVČ podle § 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů je částka, kterou si samy určí, ne však méně než 50 % daňového základu, přičemž za daňový základ se považuje základ daně nebo dílčí základ daně podle § 7 ZDP. Za rozhodné období, z kterého je vypočítán vyměřovací základ, je považován kalendářní měsíc, u OSVČ je rozhodným obdobím kalendářní rok, u osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění je částka, kterou si sama určí, ne však méně než 1/4 průměrné mzdy, což je zároveň jejich minimální vyměřovací základ. Zákon č. 589/1992 Sb. také upravuje minimální a maximální vyměřovací základ., kdy maximálním vyměřovacím základem zaměstnance pro placení pojistného je částka ve výši 48násobku průměrné mzdy a rozhodným obdobím pro výpočet maximálního vyměřovacího základu zaměstnance je kalendářní rok. Minimální vyměřovací základ u zaměstnance.

3.3.3 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je základním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. (Češková, Kinšt 2011)

Důležitým znakem rozpočtové skladby je systematičnost, aby bylo možné srovnávat a sledovat vývoj v čase, v neposlední řadě musí být výsledky hospodaření využitelné v mezinárodním srovnání.

Rozpočtová skladba je postavena na několika zásadních pilířích. Rozpočtová skladba se vztahuje jednotně na hlavní části soustavy veřejných rozpočtů a na jejich peněžní operace. Dále je postavena na principu peněžních pohybů, kdy podmínkou zatřídění je uskutečnění peněžní operace. Kritériem zatřídění peněžní operace je její druhová podstata, kdy analytický rámec rozděluje všechny peněžní operace podle několika logických hledisek. (Češková, Kinšt 2011)

Rozpočtová skladba se vztahuje na operace státního rozpočtu, územních orgánů, státních fondů a rezervních fondů.

Operace státního rozpočtu jsou chápány jako ústřední orgány a jimi zřízené organizační složky, včetně operací státních finančních aktiv, které jsou od roku 2001 součástí státního rozpočtu.

Operace územních orgánů obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti jsou začleněny veřejné činnosti územních fondů jako fondy rezerv a rozvoje, sociální fondy a další účelové fondy.

Rozpočtová skladba je roztržena podle Zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, do několika hledisek třídění, kterými jsou odpovědnosti, druhové, odvětvové, konsolidační, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturní a transferové.

Odpovědnosti hledisko třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu podle jednotlivých správců kapitol, těmito správci jsou například Úřad vlády ČR, Bezpečnostní informační služba nebo Český statistický úřad. (Tománek, 2007).

Druhové hledisko třídí finanční operace státního rozpočtu na příjmy, výdaje a financování. Příjmy představují veškeré nenávratně inkasované prostředky, ale nezahrnují prostředky vypůjčené ke krytí výdajů rozpočtu. Výdaje naopak představují nenávratně poskytnuté prostředky, které nezahrnují prostředky na platby charakteru splátek či úvěrů. Toto třídění zahrnuje sedm tříd, a to daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, dotace, běžné výdaje, kapitálové výdaje a financování. (Tománek, 2007)

Odvětвовá struktura představuje šest skupin a to zemědělství, lesní hospodářství, rybolov, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, služby pro obyvatelstvo, sociální věci a politiku zaměstnanosti, bezpečnost státu a první ochrana, všeobecná veřejná správa a služby. Hledisko rozpočtové skladby představuje konsolidaci, která představuje zrealnění rozpočtů. Mezi jednotlivými veřejnými rozpočty existují vztahy, což znamená že se ve více rozpočtech může objevit tentýž prostředek. Proto se provádí konsolidace, kdy se vylučují tyto prováděné informace s jedněmi prostředky v rámci soustavy veřejných rozpočtů. (Tománek, 2007)

Podkladové hledisko třídí příjmy a výdaje z hlediska podkladu pro změnu rozpočtu. Prostorové hledisko třídí příjmy a výdaje z hlediska jejich prostorového původu. Nástrojové hledisko třídí příjmy a výdaje z hlediska původu jejich zdroje. Doplnkové hledisko třídí výdaje z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům. Programové hledisko třídí výdaje z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel. Účelové hledisko třídí výdaje z hlediska účelu rozpočtového přesunu. Strukturní hledisko třídí výdaje příjmy z hlediska jejich věcné podstaty. Transferové třídí výdaje příjmy z hlediska účelů transferů a půjčených prostředků.

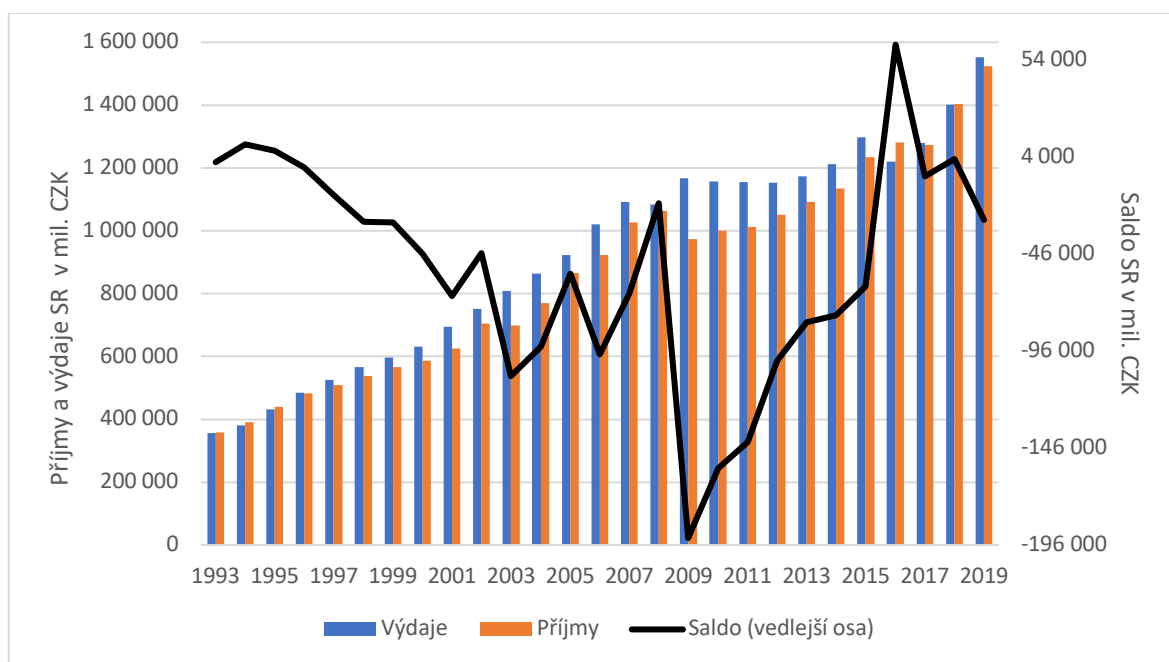
4 Praktická část

4.1 Státní rozpočet v letech 1993-2018

Následující kapitola se bude zabývat fiskální politikou v České republice v jednotlivých rozpočtových obdobích s ohledem na ekonomický vývoj, kdy za počátek sledovaného období bude považován rok 1993, kdy vznikla samostatná Česká republika a konec rok 2018.

V první řadě je potřeba zdůraznit problémy při rozpočtování příjmů a výdajů, kdy pak může docházet na konci rozpočtového období k problémům nevyrovnanosti mezi rozpočtovými příjmy a rozpočtovými výdaji. V případě dodržení rozpočtových výdajů a příjmů vyšších než původně plánovaných se jedná o problém pozitivní – vznik rozpočtového přebytku; v opačném případě vzniká rozpočtový deficit. Tyto varianty tedy vedou k vyrovnanému, přebytkovému, či schodkovému rozpočtu.

Graf 3: Vývoj skutečných příjmů, výdajů a saldo příjmů státního rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

V grafu 3 je znázorněn vývoj příjmů, výdajů a následné saldo státního rozpočtu. Od roku 1993 až do roku 1995 vykazoval státní rozpočet přibytok především díky privatizaci, ale již od roku 1996 začal účet státního rozpočtu vykazovat deficit, přestože byl státní rozpočet plánován jako vyrovnaný (s bilancí rovnou nule) až do roku 1998.

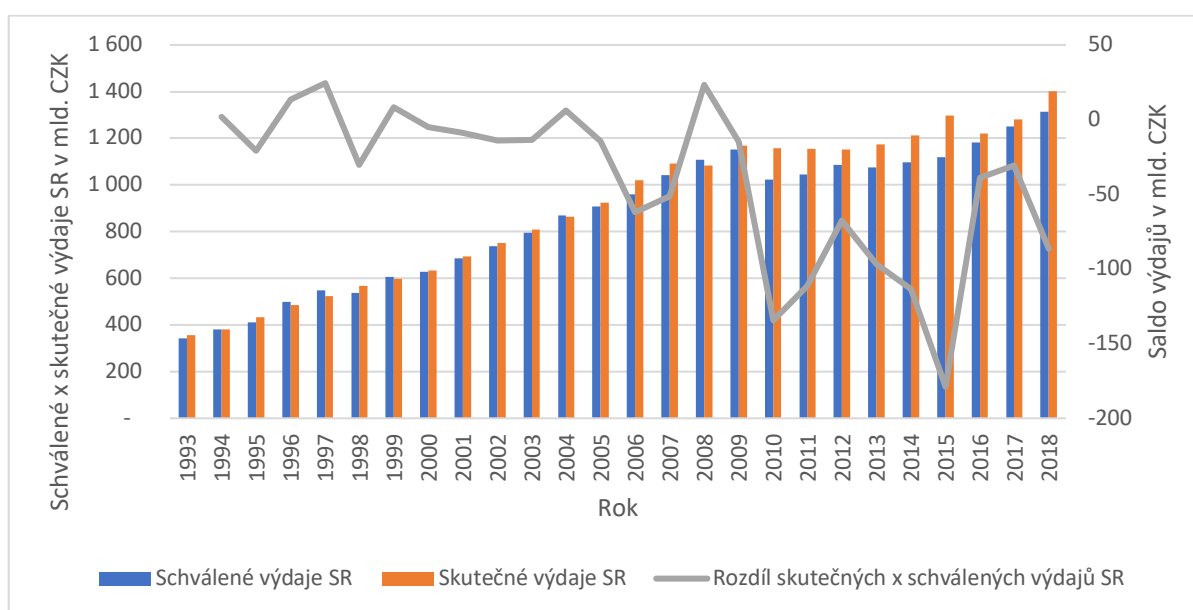
V roce 1997 nastala recese podpořená restriktivní monetární politikou s ohledem na vnější ekonomickou nerovnováhu, a také restriktivními opatřeními fiskální politiky v podobě dvou tzv. balíčků opatření: Korekce hospodářské politiky a další transformační opatření a Stabilizační a ozdravný program. Tyto balíčky představovaly snížení rozpočtových výdajů, které mělo podpořit obnovení ekonomické rovnováhy. Zpoždění, se kterým začaly vládní opatření fungovat, recesi ještě více ale prohloubila a tyto restriktivní opatření fiskální politiky se nepromítlo do výsledku hospodaření, kdy státní rozpočet ČR v r. 1997 vykázal zatím nejvyšší deficit. Tento deficit byl způsobem především nižšími skutečnými příjmy, než byly příjmy plánované, díky nastavené daňové politice, která přinesla nižší daňové příjmy. V důsledku recese také došlo vlivem působení automatických stabilizátorů ke zvýšení mandatorních výdajů, tento problém se začal výrazněji prohlubovat v roce 1998 po změně orientace fiskální politiky.

Přestože na rok 1998 byl sestaven rozpočet ještě jako vyrovnaný, deficit státního rozpočtu již překročil 20 miliard Kč a od roku 1999 byl již státní rozpočet s deficitním výsledkem plánovaný v předkládaných návrzích zákona o státním rozpočtu. V roce 1999 výsledek deficitu státního rozpočtu odpovídal stanovenému plánu pro tento rok, po roce 2000 již deficit překročil plánovanou hodnotu i přes to, že došlo ke znovuoživení české ekonomiky a meziroční růst hrubého domácího produktu (HDP) byl vyšší jak 3 %. Od těchto let byla fiskální politika ovlivněna i přípravou vstupu České republiky do Evropské unie, kam si Česká republika podala přihlášku už 17. ledna 1996. Vláda začala zpracovávat střednědobé programové dokumenty: Národní program přípravy České republiky na členství v Evropské unii, Hospodářskou strategii vstupu do Evropské unie, Scénář střednědobého vývoje hospodářství a Střednědobý fiskální výhled a spolu s Evropskou komisí vláda připravila Společné zhodnocení priorit hospodářské politiky ČR, které mělo urychlit ekonomickou transformaci a případný vstup do Evropské unie.

Období po roce 2002 je vyznačováno rychle se zvyšujícími deficity státního rozpočtu, a to jak plánovanými, tak i nad rámec zákona.

V roce 2006 byl deficit prohlouben i díky volebním technikám o přilákání potenciálních voličů prostřednictvím zvyšujících se transferových plateb, především v podobě různých sociálních dávek (zdvojnásobení porodného, pastelkovné) a toto zvyšování výdajů vedlo k vysokému deficitu v roce 2006 (skutečný deficit byl o více než 13 mld. vyšší než deficit plánovaný), i k nárůstu podílu mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (Graf 4) .

Graf 4: Porovnání výdajů naplánovaných versus skutečnost v miliardách

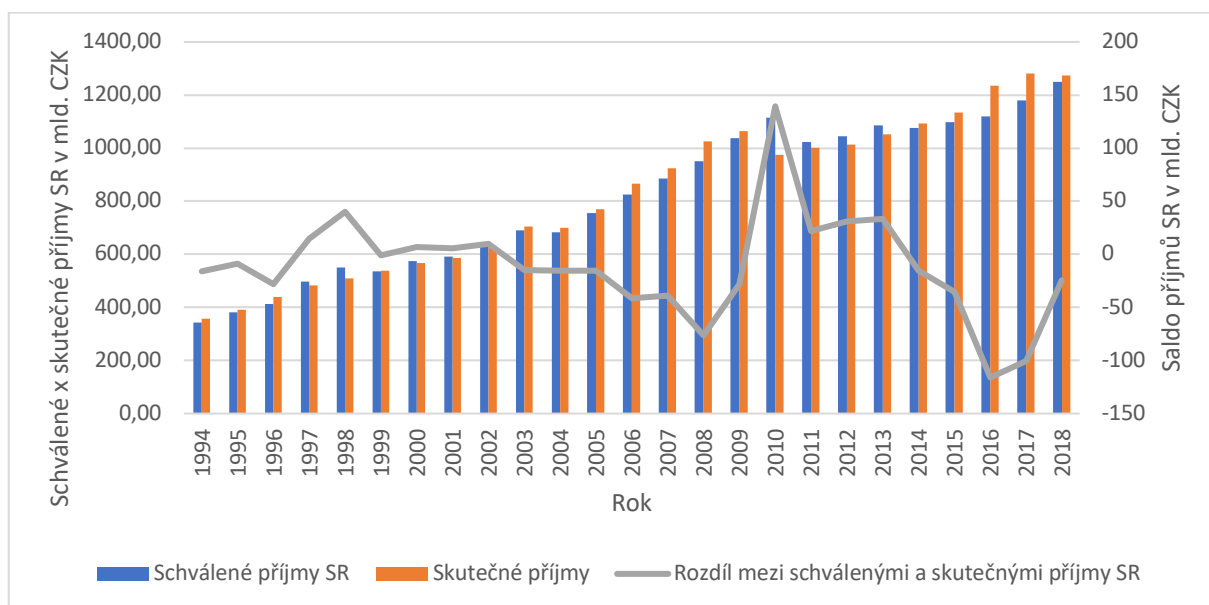

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Od roku 2007 byly schválnovány různé reformy, které se snažili zmírnit deficit rozpočtu na další léta, například do vládního hospodaření se promítla reforma veřejných financí z roku 2007, jež vstoupila v platnost v lednu 2008 a která zasáhla převážně do daňového systému, kdy vláda prosadila snížení přímých daní a zvýšení daní nepřímých, došlo také ke snížení některých mandatorních výdajů v podobě sociálních dávek (porodné, nemocenská).

Ještě v roce 2008 se deficit státního rozpočtu držel na nízké úrovni, kdy výsledek za rok 2008 byl dokonce nejnižším za posledních 11 let, s kladnou odchylkou oproti plánovanému deficitu, a to i přes to, že se již česká ekonomika nacházela od začátku roku 2008 v sestupné fázi hospodářského cyklu. Významný zlom nastal v roce 2009, kdy na českou ekonomiku i české finance dopadly následky celosvětové hospodářské a finanční krize a vysoké deficity státního rozpočtu od roku 2009 zapříčinily především nižší daňové příjmy oproti příjmům plánovaným (graf 5). Krize doprovázela pokles všech složek poptávky, což následně zapříčinilo ekonomickou recesi. A oživení ekonomiky nastalo v roce 2010.

Graf 5: Porovnání schválených x skutečných příjmů v miliardách

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

V roce 2013 skončil státní rozpočet schodkem hospodaření 81,3 miliard Kč, což je výsledek o 19,7 miliard Kč příznivější než v roce 2012 a zároveň o 18,7 miliard lepší než rozpočtovaný, hlavním důvodem nižšího schodku byly úspory na straně výdajů, které se v běžných výdajích projevily nejvíce u neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, u investičních výdajů šlo zejména o pokles investičních transferů a celkové příjmy převýšily rozpočet o 1,2 miliard Kč a výdaje byly o 17,6 miliard Kč nižší, než bylo rozpočtováno.

Hospodaření státního rozpočtu skončilo na konci roku 2014 schodkem ve výši 77,8 miliard Kč, což je proti stejnému období roku 2013 výsledek lepší o 3,5 miliardy Kč a proti výši dané rozpočtem dokonce o 34,2 miliard Kč, na nižším, než plánovaném schodku se podílelo na straně příjmů zejména inkaso, DPH a daň z příjmů právnických osob (DPPO), na straně výdajů došlo k úspoře zejména u neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů u sociálních dávek a zvýšenému čerpání výdajů ke konci roku v rámci Operačního programu (OP) Životní prostředí.

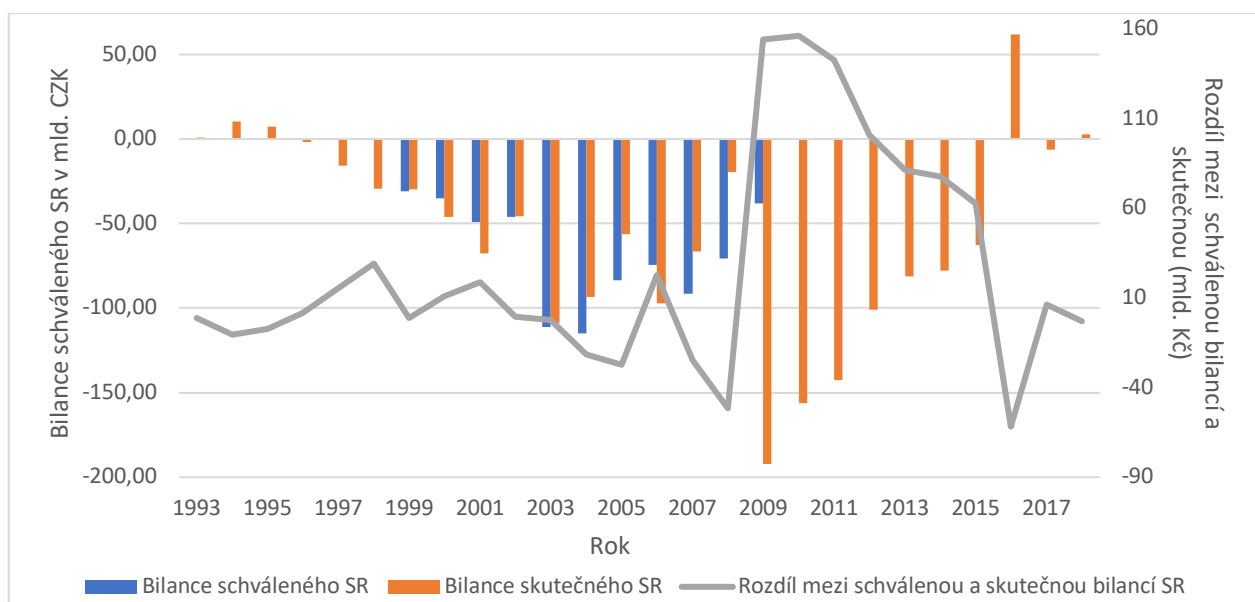
Rok 2015 byl doprovázen schodkem ve výši 62,8 miliard Kč (Graf 6), což byl proti roku 2014 výsledek lepší o 15,0 miliard Kč a oproti rozpočtu lepší dokonce o 37,2 miliard Kč. Na lepším, než plánovaném schodku se pozitivně projevilo překročení rozpočtu příjmů o 21,6 miliardy Kč, které se týkalo zejména daňových příjmů, nejvíce svou rozpočtovanou výší překročilo inkaso DPPO, dále DPH a pojistného na sociální zabezpečení (SZ), spotřební daně z tabákových výrobků a spotřební daně z minerálních olejů. Naopak na výdajové straně došlo

proti rozpočtu k úspoře 15,6 miliard Kč díky prosincovému čerpání prostředků v rámci OP Doprava.

Státní rozpočet České republiky skončil v roce 2016 v přebytku 61,8 miliardy korun, kdy za rekordním výsledkem byl podle Ministerstva financí především růst daňových příjmů a ekonomický růst, ale i příliv prostředků z EU, které byly o téměř 65 miliard korun vyšší, než předpokládal schválený rozpočet. Dalším velkým úspěchem byl výběr na daních a sociálním pojištění oproti původnímu plánu o 28,8 miliardy vyšší.

V podobném duchu byl i následný rok 2017 a 2018, a to díky výběru daní, ekonomickému růstu a nízké nezaměstnanosti a zavedena elektronická evidence tržeb. Pro ilustraci je uveden Graf 6, který znázorňuje graficky bilanci skutečných a schválených příjmů SR v letech 1993-2018.

Graf 6: Bilance schváleného státního rozpočtu versus bilance skutečného státního rozpočtu v miliardách

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Státní rozpočet České republiky skončil v roce 2016 v přebytku 61,8 miliardy korun, kdy za rekordním výsledkem byl podle Ministerstva financí především růst daňových příjmů a ekonomický růst, ale i příliv prostředků z EU, které byly o téměř 65 miliard korun vyšší, než předpokládal schválený rozpočet. Dalším velkým úspěchem byl výběr na daních a sociálním pojištění oproti původnímu plánu o 28,8 miliardy vyšší.

V podobném duchu byl i následný rok 2017 a 2018, a to díky výběru daní, ekonomickému růstu a nízké nezaměstnanosti a zavedena elektronická evidence tržeb.

4.2 Celkové příjmy státního rozpočtu v ČR podle kapitol

Tato kapitola je zaměřena na příjmy státního rozpočtu z hlediska vybraných kapitol, kdy tyto kapitoly vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti jednotlivých ústředních orgánů státní správy.

Státní rozpočet je dán v podobě zákona, jako například Zákon č. 315/1996 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1997. Zákon o státním rozpočtu je navrhován vládou a poté je schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.

Způsob financování kapitol státního rozpočtu zajišťuje zákon č. 218/2000 S. o rozpočtových pravidlech o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů.

4.2.1 Poslanecká sněmovna Parlamentu

Parlament České republiky představuje zákonodárny sbor, tvořený dvěma komorami dolní komorou, kterou je Poslanecká sněmovna a komorou horní, která je reprezentovaná Senátem ČR. Poslanecká sněmovna je zařazena jako kapitola 302.

Poslanecká sněmovna je tvořena 200 poslanci. Tito poslanci jsou do své funkce voleni na čtyřleté funkční období, volebním systémem poměrného zastoupení.

Poslanecká sněmovna se transformovala z bývalé České národní rady 1. ledna 1993. Poslanecká sněmovna se podílí z velké části na přijímání zákonů, kdy návrh zákona podává poslanec nebo skupina poslanců, dále může návrh zákona podávat Senát, vláda nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku.

Další funkcí Poslanecké sněmovny je volba, popřípadě odvolání předsedy a místopředsedy Poslanecké sněmovny. Přijaté zákony jsou podepisovány předsedou Poslanecké sněmovny, prezidentem republiky a předsedou vlády.

Mezi orgány dolní komory Parlamentu patří předseda a spolu s ním i čtyři místopředsedové, mezi další orgány patří i Komise.

Poslanecká sněmovna je povinna vytvářet Výbory, jako je výbor mandátový a imunitní výbor, petiční výbor, rozpočtový výbor, kontrolní výbor, organizační výbor, volební výbor, výbor pro evropské záležitosti.

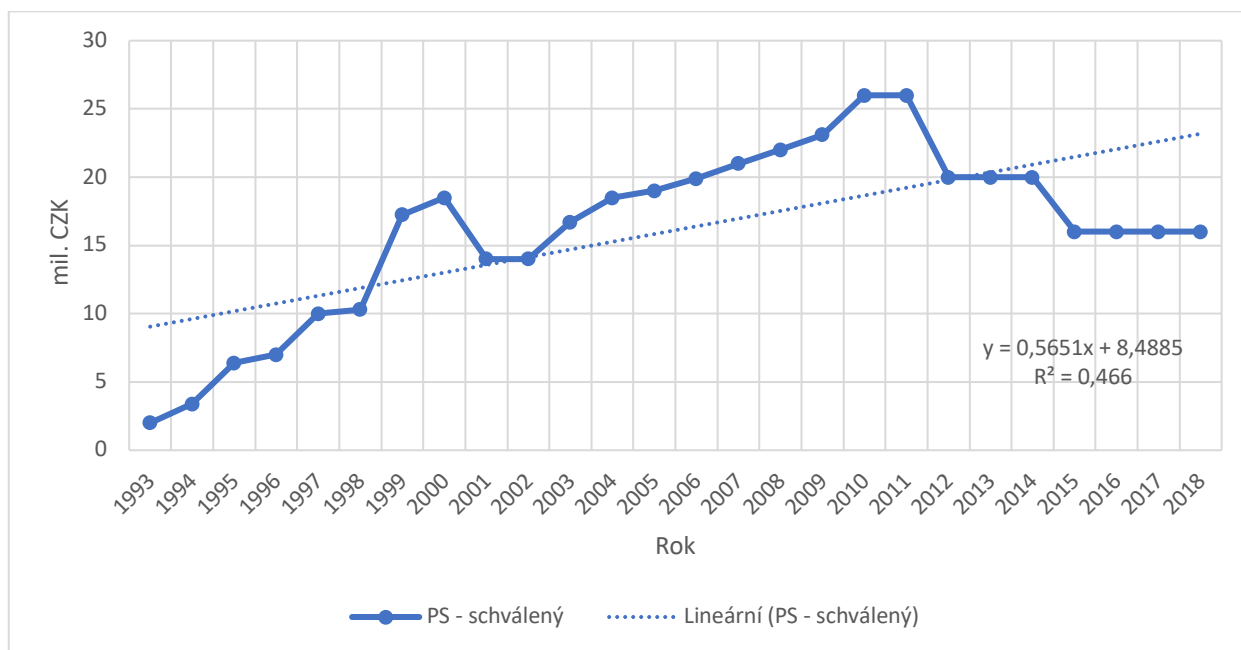
Poslanecká sněmovna jedná a rozhoduje na základě ústavního zákona č.1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dále zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.

Kancelář Poslanecké sněmovny má za úkol plnit úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Poslanecké sněmovny, jejích orgánů

a funkcionářů, poslanců a poslaneckých klubů a poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území České republiky. V čele Kanceláře stojí vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny, který odpovídá za její činnost předsedovi Poslanecké sněmovny.

Pro ilustraci je uveden Graf 7, který zaznamenává veškeré schválené příjmy Poslanecké sněmovny, jak daňové, tak nedaňové, z let 1993-2018.

Graf 7: Schválené příjmy státního rozpočtu Poslanecké sněmovny

Zdroj: vlastní zpracování dle Závěrečných účtů v letech 1993-2018

Z grafu 7 je patrné, že v roce 1993 byly schválené příjmy nejmenší ze všech sledovaných období, jelikož se Poslanecká sněmovna se začala v tomto období vytvářet a definovat. Během dalších let příjmy začaly stoupat.

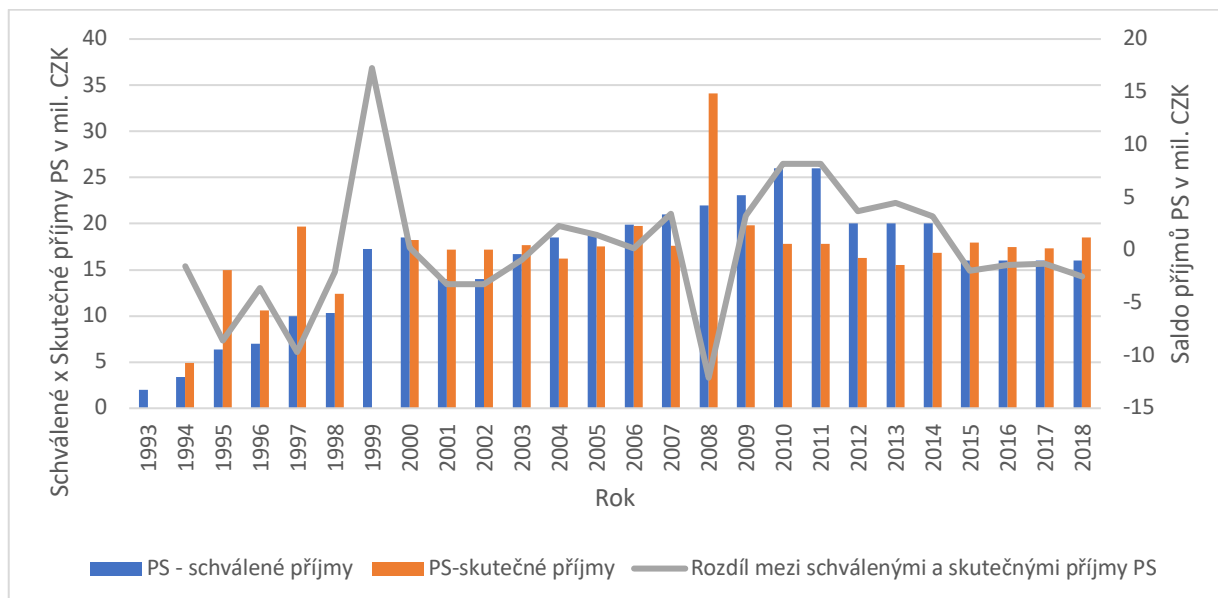
V grafu 8 jsou znázorněny, jak schválené příjmy PS, tak skutečné příjmy PS a následně jejich saldo. V roce 1993 a 1999 nebyly uveřejněny skutečné příjmy PS. Z grafu 7 je patrné, že nejvyšší skutečné příjmy oproti schváleným příjmům byly v roce 1995, 1997 a 2008.

Ve sledovaných letech příjmy plynuly především z vlastní činnosti, a to z pronájmu střediska gastronomie, provozního střediska Harrachov a provozního střediska Lipnice, kdy nejvyšší příjem byl ze střediska gastronomie za tržby za stravovací činnost.

V roce 2008 byly příjmy nejvyšší a to 34 104 tisíc Kč. Tyto příjmy státního rozpočtu plynuly z největší části z nedaňových příjmů, za nimi byli mimorozpočtové prostředky a za nimi následovaly pronájmy střediska gastronomie, provozního střediska Harrachov a provozního

střediska Lipnice. Nejmenším příjmem byly příjmy z pronájmu firem, které jsou v pronájmu Parlamentu České republiky Kanceláře Poslanecké sněmovny

Graf 8: Bilance schválených x skutečných příjmů Poslanecké sněmovny v milionech

Zdroj: vlastní zpracování dle Závěrečných účtů kapitol v letech 1993-2018

Příjmy roku 2009 byly tvořeny z největší části nedaňovými příjmy a poté pronájmy střediska gastronomie, provozního střediska Harrachov a provozním střediskem Lipnice a nejmenší část tvořil příjem z pronájmu.

Rok 2010 a rok 2011 byl nejvyšší schválený příjem státního rozpočtu Poslanecké sněmovny ve sledovaném období.

V dalších letech byla již sestupná tendence příjmů státního rozpočtu. Podle mého názoru to je způsobeno úpadkem poptávky po provozních střediscích.

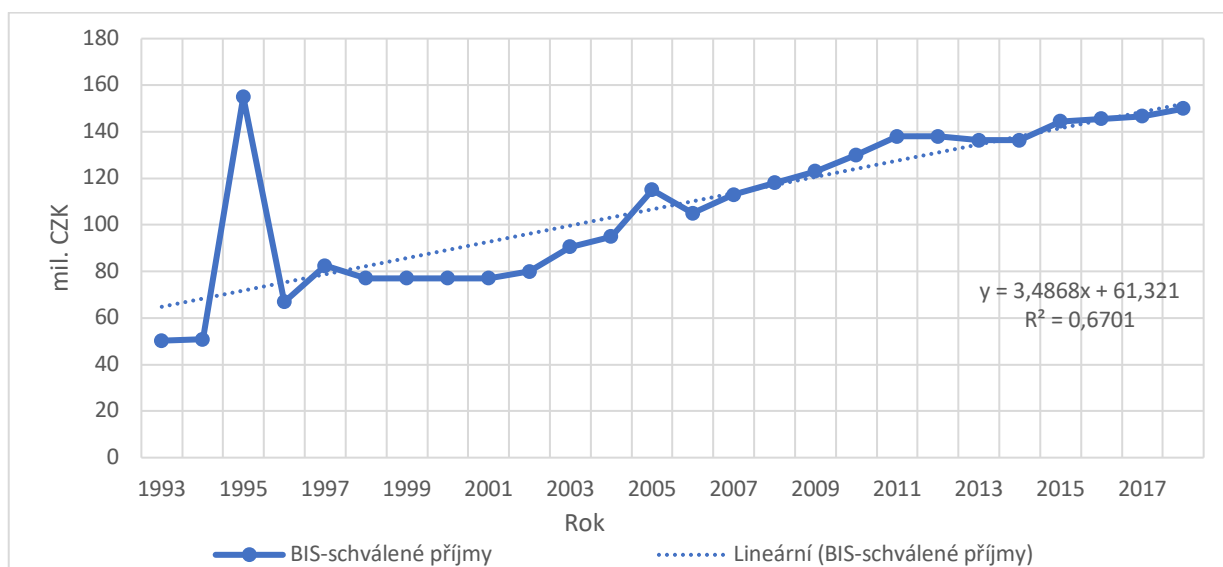
4.2.2 Bezpečnostní informační služba

Bezpečnostní informační služba je zpravodajská instituce českého státu působící uvnitř jeho území. Službu řídí a kontroluje vláda ČR a její fungování upravuje zákon o Bezpečnostní informační službě (č. 154/1994 Sb.). (oficiální stránky BIS)

Pro ilustraci je uveden Graf 9, který zaznamenává veškeré schválené příjmy BIS, jak daňové, nedaňové a kapitálové z let 1993-2018.

Z grafu 9 je patrné, že nejmenší schválené příjmy byly v letech 1997-1998 a poté již měli stoupající tendenci do roku 2005. V roce 2006 zaznamenala Bezpečnostní informační služba pokles, který se další roky začal zmenšovat.

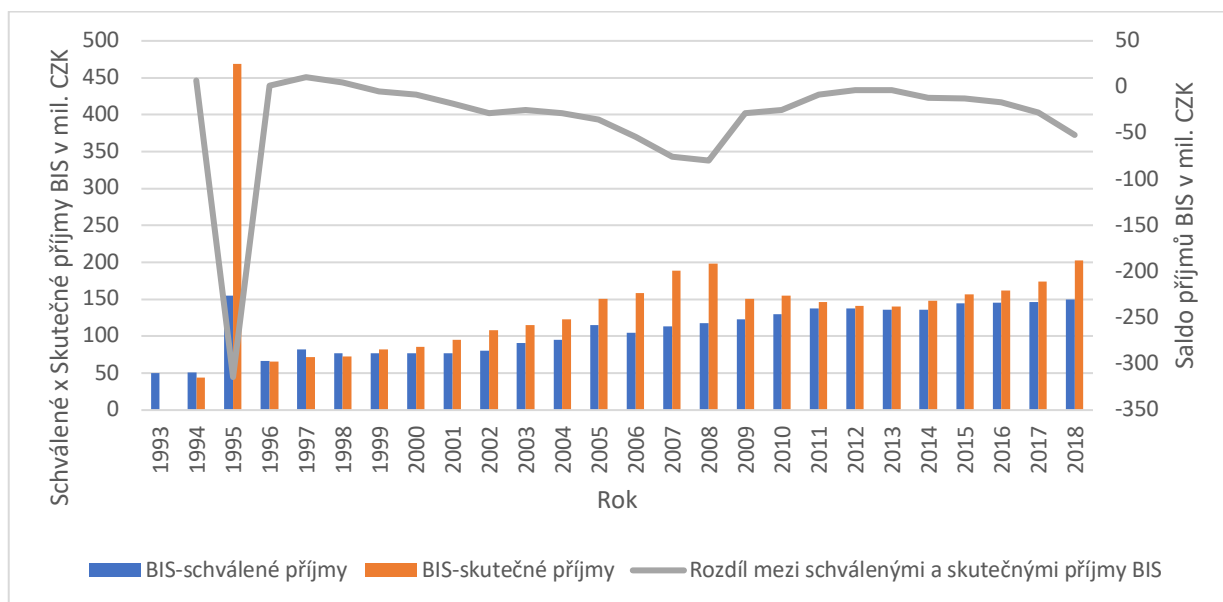
Graf 9: Schválené příjmy Bezpečnostní informační služby v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů 1993-2018

Z grafu 10 je patrné, že nejvyšší skutečné příjmy byly v roce 1995 a naopak nejnižší skutečné příjmy byly v roce 1994, důvod vzhledem k povaze BIS není znám. V grafu 10 nejsou uvedeny skutečné příjmy v roce 1993, jelikož nebyly uveřejněny.

Graf 10: Bilance schválených x skutečných příjmů BIS v milionech

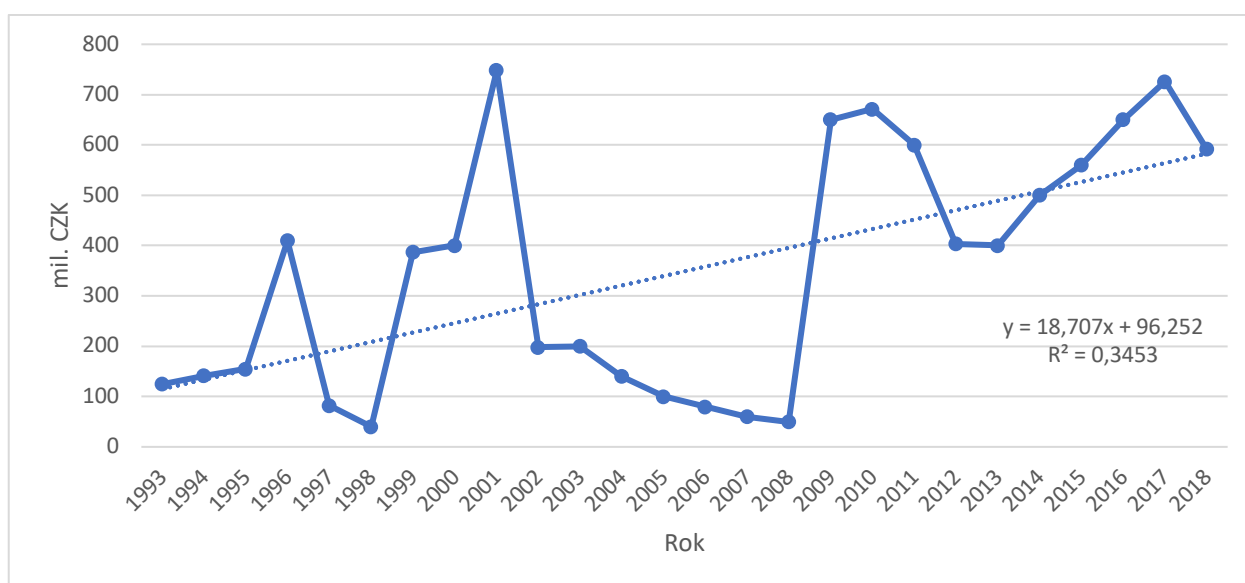
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů 1993-2018

4.2.3 Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí je ústředním orgánem státní správy v oblasti zahraniční politiky, který má na starost zabezpečení vztahů České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím. Dále koordinuje aktivity související s dvoustrannou a mnohostrannou spoluprací, s výjimkou věcí náležejících do působnosti Ministerstva spravedlnosti. Mezi další kompetence Ministerstva patří například ochrana práv a zájmů České republiky, dodržování mezinárodních smluv, zabezpečování styku s orgány cizích států v České republice a v zahraničí, spravuje majetek České republiky v zahraničí, či sleduje dodržování a provádění mezinárodních smluv a dohod z hlediska uplatňování zájmů zahraniční politiky.

Pro ilustraci je uveden Graf 11, který zaznamenává veškeré schválené příjmy Ministerstva zahraničních věcí a jejich trendovou funkci, rovnicí grafu a hodnotu spolehlivosti R^2 v letech 1993-2018.

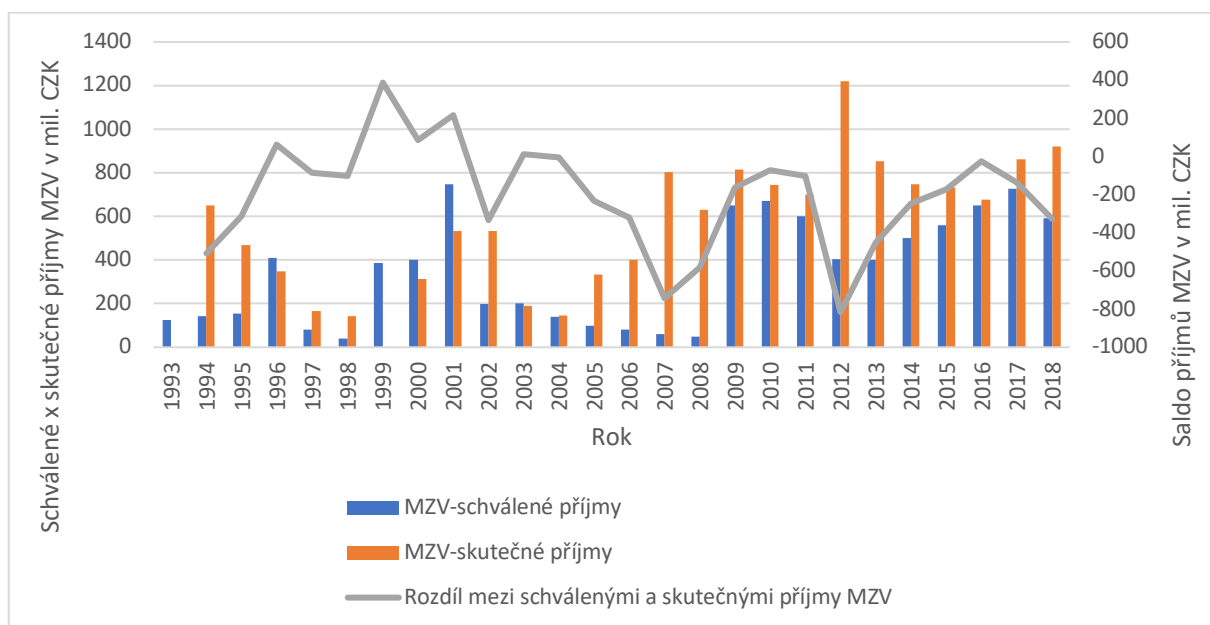
Graf 11: Schválené příjmy Ministerstva zahraničních věcí v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Graf 12 zaznamenává bilanci schválených a skutečných příjmů MZV. Skutečné příjmy v letech 1993 a 1999 nebyly uveřejněny. Nejvyšší skutečné příjmy byly dosaženy v roce 2012, což z velké pravděpodobnosti bylo způsobeno poptávkou po cestovním ruchu. Naopak nejnižší skutečné příjmy byly v roce 1998. Podrobněji jsou jednotlivé roky popsány níže.

Graf 12: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva zahraničních věcí v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Rok 1994 byl důležitý z hlediska podepsání smlouvy s Rumunskem a o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku. Roku 1995 následovali stejné smlouvy se Slovenskou Federativní republikou, Korejskou republikou, Finskou republikou. V roce 1996 podepsala tu samou smlouvu i Kazachstán, Švýcarsko, Austrálie, či Irsko. V dalších letech následovali další státy, které právě také ovlivňovali příjmy Ministerstva.

Další důležitý aspekt, který ovlivnil příjmy byl vstup do EU a díky tomu, mohlo Ministerstvo čerpat další příjmy z rozpočtů Evropské unie.

Podrobnější vlivy na příjmy Ministerstva jsou dostupné až v Závěrečných účtech od roku 2010.

Zákonem o státním rozpočtu na rok 2010 byly celkové příjmy kapitoly Ministerstva zahraničních věcí stanoveny na 671 083 tisíc Kč, z toho daňové příjmy ve výši 600 000 tisíc Kč. Ve skutečnosti příjmy dosáhly částky 744 185 tisíc Kč, z toho daňové příjmy (příjmy z výběru správních poplatků) činily 589 828 tisíc Kč. Pokles daňových příjmů byl dán dopadem celosvětové hospodářské a finanční krize a společnou vízovou politikou EU. Do budoucna se očekával sestupný trend díky zrušení víz pro Tchajwan, zavedení kolkových známek apod. Do příjmů byly zapojeny prostředky z fondů organizační složky státu, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z poskytování služeb, příjmy z úroků a realizované kursové zisky. Další příjmy byly u kapitoly nahodilé a jejich výši nelze objektivně odhadnout.

V roce 2011 byly celkové příjmy stanoveny ve výši 600 000 tisíc Kč, z toho daňové příjmy ve výši 550 000 tisíc Kč, kdy skutečné celkové příjmy dosáhly 701 490 tisíc Kč, z toho daňové příjmy (příjmy z výběru správních poplatků) činily 593 204 tisíc Kč. Příjmy z výběru správních poplatků byly v porovnání s rokem 2010 nižší z důvodu stagnace cestovního ruchu v důsledku dluhové krize a výši poplatků za víza. Mezi další příjmy byly zařazeny stejné příjmy jako v předešlých letech jako prostředky z fondů organizační složky státu či nedaňové příjmy bez převodů z fondů.

V roce 2012 byly celkové příjmy kapitoly stanoveny ve výši 400 000 tisíc Kč, z toho daňové příjmy ve výši 350 000 tisíc Kč, kdy skutečné celkové příjmy dosáhly 1 219 628 tisíc Kč, to je 302,51 % oproti původnímu předpokladu. Výše daňových příjmů byla závislá na mnoha faktorech, zejména je ovlivňována poptávkou v oblasti cestovního ruchu a výši poplatků za víza. Mezi další příjmy byly zahrnuty prostředky z fondů organizační složky státu, nedaňové příjmy bez převodů z fondů, příjmy z pronájmu majetku či příjmy z poskytování služeb a další jako v roce 2011.

Zákonem č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013 celkové příjmy byly odhadnuty ve výši 400 000 tisíc Kč, z toho daňové příjmy ve výši 350 000 tisíc Kč. Ve skutečnosti celkové příjmy dosáhly 852 801 tisíc Kč, to je 213,20 % oproti původnímu předpokladu, z toho daňové příjmy (příjmy z výběru správních poplatků) činily 658 833 tisíc Kč. Do příjmů byly zapojeny prostředky z fondů organizační složky státu, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z poskytování služeb. Změnou byly kapitálové příjmy z prodeje movitého a nemovitého majetku činily a příjmy za odprodej nemovitostí v majetku ČR v zahraničí (prodej bytového komplexu Pankow/SRN, prodej nemovitostí v San José/Costa Rica a v Lisabonu/Portugalsko). Mezi další příjmy patřily i odvody příspěvkových organizací z prodeje nepotřebných nemovitostí v Praze.

V roce 2014 byly příjmy kapitoly stanoveny na 500 000 tisíc Kč, kdy celkové skutečné příjmy dosáhly 747 768 Kč, což byl nárůst 148 % oproti plánovaným příjmům. Výše příjmů byla závislá na mnoha faktorech, ale mezi nejdůležitější patří nárůst v příjmech za vydaná vstupní víza v asijských zemích zejména Číny díky ekonomické diplomacii, propagaci českých výrobků, služeb na zahraničních trzích. Mezi další příjmy patřily například odprodej nemovitostí v zahraničí jako v Portugalsku, Rumunsku a Uzbekistánu či nepotřebných nemovitostí v Praze.

Podle Zákona č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu na rok 2015 byly celkové příjmy stanoveny ve výši 650 000 tisíc Kč, kdy celkové příjmy dosáhly 733 560 tisíc Kč, což bylo plnění 112 % oproti původnímu předpokladu. Výše byla ovlivněna stávající situací o žádání víz

ze strany Ruské federace, dále pronájem majetku, poskytování služeb a také fakt, že příspěvkové organizace žádné odvody nerealizovaly. Kapitálové příjmy přinesly příjem v podobě prodeje majetku především v Bulharsku.

Rok 2016 byl stanoven podle Zákona č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu České republiky ve znění pozdějších předpisů na 6 500 000 tisíc Kč, kdy realita byla 676 277 tisíc Kč, což bylo splnění na 103 %. Příjmy byly opět ovlivněny sestupnou tendencí víz především z Ruské federace, poté prostředky z rezervního fondu. Příjmy plynuly také z kulturně – společenských akcí v rámci veřejné diplomacie a provoz vybraných úřadů Ministerstva. Nedaňové příjmy obsahovaly například nekapitálové náhrady jako refundace letenek, vratky DPH, náhrada vedlejších bytových nákladů, ostatní příjmy byly nahodilé.

Zákonem č. 457/2016 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2017 byly stanoveny příjmy na 726000 tisíc Kč, kdy skutečnost byla naplněna na 118 %. Příjmy Ministerstva byly ovlivněny především poptávkou v oblasti pracovních cest a cestovního ruchu a stále také sestupnou tendencí o žádosti víz z Ruské federace a vzestupnou tendencí víz Čínské lidové republiky. Dalším faktorem byl neúspěšný pokus prodeje movitého a nemovitého majetku v zahraničí z důvodu vyjednávání prodejních podmínek a také legislativních překážek.

Na rok 2018 Závěrečný účet nebyl zveřejněn na oficiálních stránkách Ministerstva zahraničních věcí.

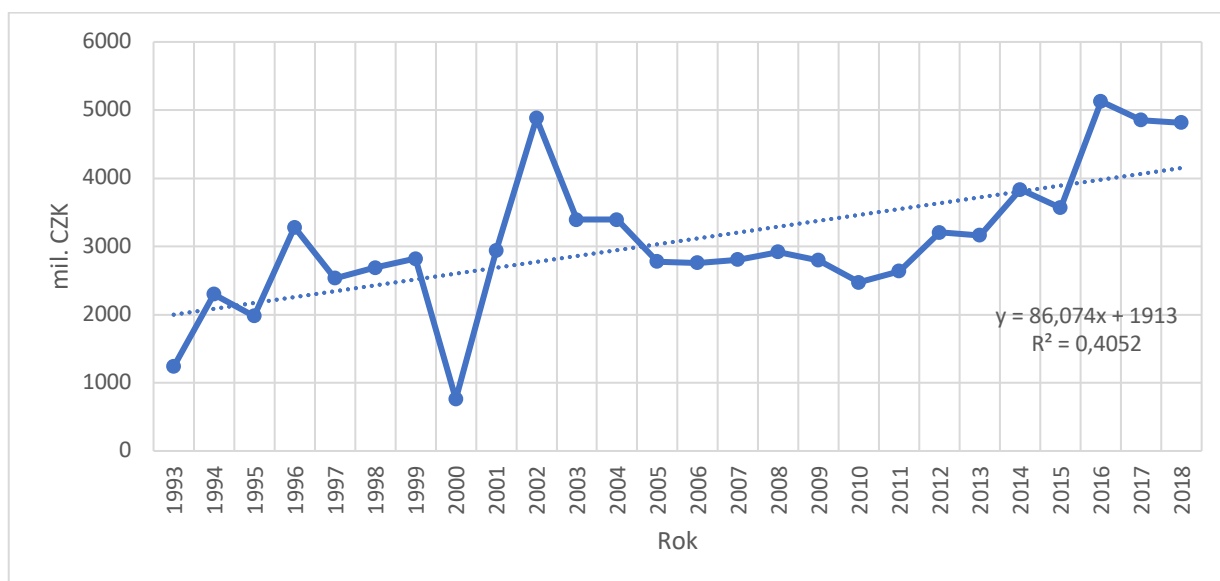
4.2.4 Ministerstvo obrany

Ministerstvo obrany je ústředním orgánem státní správy v oblasti obrany České republiky. Ministerstvo má oblast působnosti v zabezpečování obrany České republiky, řízení Armády České republiky a správu vojenských újezdů. Dále se Ministerstvo obrany podílí na koncepci operační přípravy státního území, řídí Vojenské zpravodajství, zabezpečuje nedotknutelnost vzdušného prostoru České republiky, či provádí a organizuje opatření k mobilizaci a mnoho dalších funkcí.

Pro ilustraci je uveden Graf 13, který zaznamenává veškeré schválené příjmy Ministerstva obrany, jak daňové, nedaňové, tak kapitálové, z let 1993-2018. V grafu 13 je uvedena i trendová lineární funkce, rovnice grafu a hodnota spolehlivosti R^2 .

Z grafu 14 je patrné, že nejvyšší skutečné příjmy Ministerstva byly dosaženy v roce 2006 díky transferům ze zahraničí ze Severoatlantické aliance. Naopak nejnižší skutečné příjmy Ministerstva byly v roce 1994.

Graf 13: Schválené příjmy Ministerstva obrany v milionech

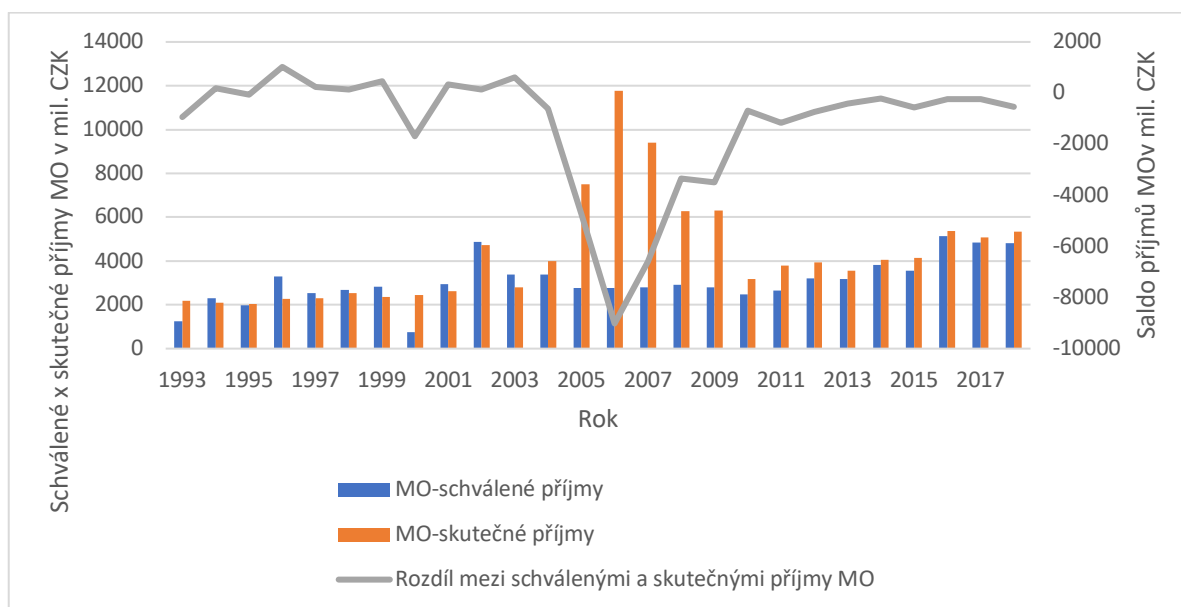

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Dále tato kapitola bude podrobněji rozebrána od roku 2000 díky dostupným informacím od tohoto roku. Celkové příjmy vykazují od roku 2000 vzrůstající tendenci, vyjma roku 2002, kdy byla výše příjmů ovlivněna zejména vyššími příjmy z odprodeje dlouhodobého majetku. Přijetím zákona č. 482/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů příjmy z prodeje majetku, se kterým příslušné Ministerstvo obrany ČR hospodařil, se staly zdrojem rezervního fondu. Z tohoto důvodu následující roky se snižovaly celkové příjmy kapitoly Ministerstva. Trend objemu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti ovlivnil vývoj počet zaměstnanců a objem platových prostředků, mírný pokles, rovněž odráží změnu struktury jednotlivých kategorií zaměstnanců, což představuje zvýšení podílu vojáků z povolání a absolutní nárůst jejich počtu v průběhu roku 2004.

Celkové příjmy státního rozpočtu kapitoly MO ČR byly stanoveny na rok 2005 ve výši 2 779 884 tisíc Kč, které byly následně splněny na 269 %. Rok 2005 vykazoval pokles příjmů v návaznosti na vývoj počtu zaměstnanců a objem platových prostředků, rovněž odráží změnu struktury jednotlivých kategorií zaměstnanců-zvýšení podílu vojáků z povolání a absolutní nárůst jejich počtu v průběhu roku 2005. Mezi další faktory ovlivňující příjmy byly nevyčerpané rozpočtové prostředky z minulých let, prostředky poskytnuté ze zahraničí, příjmy z prodeje majetku, prostředky z přijatých plnění pojistných událostí použité k úhradě vzniklých škod, či přijaté neinvestiční dary.

Graf 14: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva obrany v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Zákonem č. 543/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, byly pro kapitolu MO ČR stanoveny příjmy na rok 2006 2 760 950 tisíc Kč, kdy byly splněny na 426 %. Příjmy byly ovlivněny například transfery ze zahraničí spojené s účastí České republiky se Severoatlantickou aliancí (NATO), prostředky z prodeje majetku a dalších.

Rok 2007 byl spojen s nárůstem příjmů, zejména díky zdrojům rezervního fondu, které byly odvedeny prostřednictvím depozitního účtu do příjmu státního rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa, přičemž došlo ke zvýšení příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

V letech 2005 až 2007 došlo k zásadnímu nárůstu příjmů (přijatých transferů) souvisejících s povoleným překročením limitů výdajů a závazných ukazatelů kapitoly převedením mimorozpočtových zdrojů rezervního fondu.

Celkové příjmy státního rozpočtu kapitoly MO byly stanoveny ve výši 2 917 828 tisíc Kč, které byly splněny na 214 %. Průběh roku 2008 byl doprovázen trendem objemu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti vykazující v návaznosti na vývoj počtu zaměstnanců a objem platových prostředků, mírný nárůst. Rovněž odráží změnu struktury jednotlivých kategorií zaměstnanců což přineslo zvýšení podílu vojáků z povolání a absolutní nárůst jejich počtu. Dále došlo k postupnému snižování příjmů (přijatých transferů) související s povoleným překročením limitů výdajů a závazných ukazatelů kapitoly převedením mimorozpočtových zdrojů rezervního fondu.

V roce 2009 byly pro kapitolu MO stanoveny příjmy v celkové výši 2 797 899 tisíc Kč. V daném roce došlo k postupnému snižování příjmů (přijatých transferů) související s povoleným překročením limitů výdajů a závazných ukazatelů kapitoly Ministerstva. V hodnoceném období byly ze strany Ministerstva Financí provedeny 2 úpravy příjmů státního rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany, které v souhrnném saldovém vyjádření ovlivnily rozpočet 42 763 tisíc Kč. Jednalo se o převody prostředků z jiných kapitol v oblasti transferů příjmů na projekty operačních programů EU.

Zákonem č. 487/2009 Sb. byly pro kapitolu Ministerstva obrany na rok 2010 stanoveny příjmy v celkové výši 2 472 991 tisíc Kč, kdy Ministerstvo Financí provedlo jen jednu úpravu příjmů, které zapříčinilo zvýšení příjmů o 4 522 tisíc Kč. Celkově byly příjmy splněny v daném roce na 127 %. V roce 2010 nebyly převáděny mimorozpočtové zdroje rezervního fondu. Oproti roku 2009 došlo dále ke snížení příjmů z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění o 119 400 tisíc Kč z důvodu snížení počtu zaměstnanců. Plnění v oblasti příjmů bylo v roce 2010 ovlivněno zejména nižšími příjmy souvisejícími s povoleným překročením rozpočtu výdajů.

Zákonem č. 433/2010 Sb. v byly pro kapitolu MO na rok 2011 stanoveny příjmy v celkové výši 2 638 424 tisíc Kč, kdy ze strany Ministerstva Financí provedena 1 úprava závazného ukazatele příjmů státního rozpočtu kapitoly MO, která v souhrnném saldovém vyjádření ovlivnila zvýšení příjmů rozpočtu o 1 544 tisíc Kč. Celkové příjmy byly za hodnocený rok splněny na 143,98 %. Plnění v oblasti příjmů bylo v roce 2011 ovlivněno zejména nižšími příjmy souvisejícími s povoleným překročením rozpočtu výdajů, dále prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžitými dary především určené na financování programů, prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžité dary ve výši prostředky poskytnuté z NATO a Erasmus. Další příjmy plynuly z prodeje majetku ČR.

Zákonem č. 455/2011 Sb. ve znění pozdějších předpisů byly příjmy Ministerstva obrany stanoveny v celkové výši 3 206 467 tisíc Kč, kdy celkové příjmy byly za hodnocený rok splněny na 123,21 %. Proti roku 2011 byly příjmy v roce 2012 vyšší zejména z důvodu vyššího plnění v oblasti pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, naopak nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly ve srovnání s rokem 2011 nižší o 516 448 tisíc Kč, a to snížením přijatých transferů zejména souvisejících s povoleným překročením rozpočtu výdajů. Mezi další příjmy, které ovlivnily příjmy byly například prostředky z prodeje majetku, přijaté transfery ze zahraničí spojené s účastí s NATO, či přijaté pojistné náhrady.

Zákonem č. 504/2012 Sb. byly pro kapitolu na rok 2013 stanoveny příjmy v celkové výši 3 162 609 tisíc Kč, kdy celkové příjmy byly za hodnocený rok splněny na 110,44 %. Proti roku 2012 byly příjmy v roce 2013 nižší o 9,79 %. K vyššímu plnění v oblasti pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění došlo z důvodu zvýšení procentního odvodu z platů zaměstnanců. Mezi další příjmy patřily prostředky z prodeje majetku ČR, prostředky ze zahraničí spojené s účastí ČR v NATO, zejména určené na financování Programu bezpečnostních investic (NSIP) a další.

V roce 2014 byly zákonem stanoveny příjmy ve výši 3 833 761 tisíc Kč, následně ty příjmy byly splněny na 105 %. Proti roku 2013 byly příjmy v roce 2014 o 13,40 %, kdy k vyššímu plnění došlo v oblasti daňových příjmů a zvýšením pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění z důvodu zvýšení procentního odvodu z platů zaměstnanců. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly ve srovnání s rokem 2013 vyšší, a to zejména vyššími příjmy z převodů z Národních fondů původem z Evropské unie a vyššími příjmy souvisejícími s povoleným překročením rozpočtu výdajů.

Zákonem č. 345/2014 Sb. ve znění pozdějších předpisů byly stanoveny příjmy kapitoly v celkové výši 3 568 105 tisíc Kč, které se naplnili na 115 %. Proti roku 2014 byly příjmy v roce 2015 vyšší o 2,25 %, k vyššímu plnění došlo v oblasti daňových příjmů a zvýšením pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti z důvodu zvýšení vyměřovacího základu pro výpočet odvodu z platů zaměstnanců. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly ve srovnání s rokem 2014 nižší, a to díky nižším příjmům z převodů z Národních fondů původem z Evropské unie.

V roce 2006 byly stanoveny příjmy ve výši 5 127 884 tisíc Kč a byly splněny na 104 %. Proti roku 2015 byly příjmy v roce 2016 vyšší o 29,84 %, na navýšení této částky se podílely vyšší příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní zaměstnanost, vyšší nedaňové příjmy, kapitálové příjmy. K nižšímu plnění došlo v oblasti daňových příjmů, daní a poplatků z vybraných činností a služeb z důvodu zvýšení vyměřovacího základu pro výpočet odvodu z platů zaměstnanců, kdy nárůst trval v období od ledna do listopadu. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly ve srovnání s rokem 2015 vyšší, v oblasti nedaňových příjmů se na rozdíl podílely zejména nižší příjmy z vlastní činnosti a nižší příjmy z úroků a realizace finančních majetku (kurzové rozdíly v příjmech) a vyššími příjmy z prodeje krátkodobého majetku. V oblasti kapitálových příjmů se na rozdíl podílely zejména vyšší příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého hmotného majetku. V oblasti přijatých transferů došlo ke snížení příjmů proti roku 2015 o 153 794 tis. Kč, rozdíl je způsoben vyššími příjmy z převodů

z Národních fondů původem z Evropské unie a nižšími příjmy u prostředků použitých z příjmů z prodeje majetku.

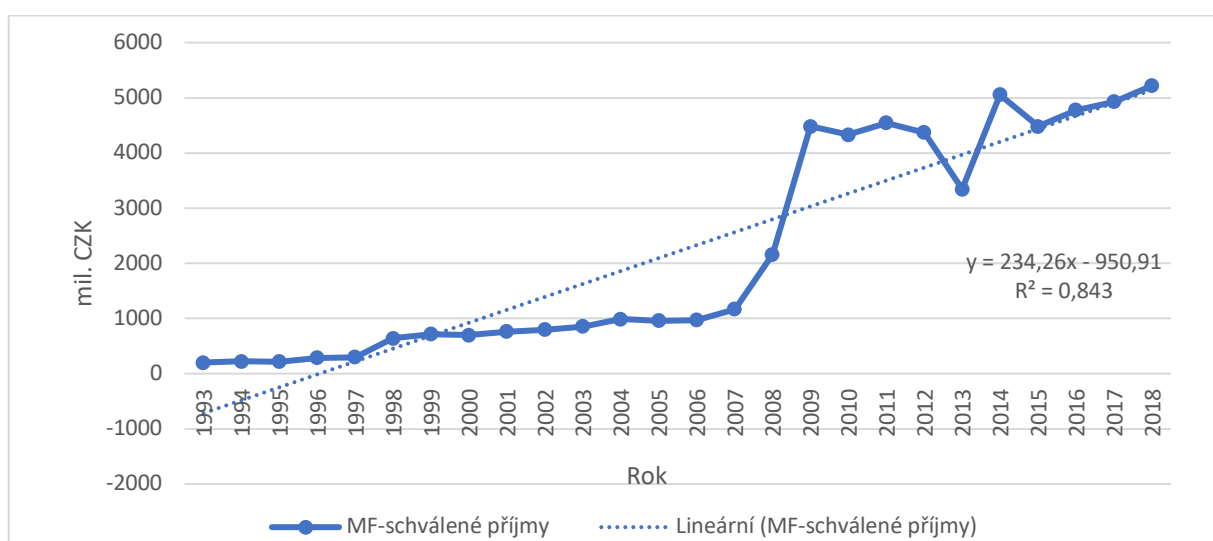
Zákonem č. 457/2016 Sb. byly stanoveny příjmy na rok 2017 ve výši 4 853 113 tisíc Kč, kdy příjmy byly za hodnocený rok splněny na 104 %. Přestože byl stanovený rozpočet v oblasti příjmů v roce 2017 překročen, bylo dosažené plnění příjmů oproti roku 2016 nižší o 5,17 %, což bylo způsobeno nižším plněním v oblasti nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a transferů, zejména pak příjmů z odprodeje dlouhodobého nepotřebného majetku.

Na rok 2018 byl příjem stanoven na 4 817 604 tisíc Kč a byl stanoven na 110 %. Plnění bylo v oblasti příjmů v roce 2018 proti roku 2017 vyšší o 5,17 %, což bylo způsobeno vyšším plněním daňových příjmů, nedaňových příjmů a přijatých transferů a nižším plněním v oblasti kapitálových příjmů.

4.2.5 Ministerstvo financí

Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky, finanční trh s výjimkou dozoru nad kapitálovým trhem v rozsahu působnosti Komise pro cenné papíry, daně, poplatky a clo, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a daňové poradenství, věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí, ochranu zahraničních investic, pro tomboly, loterie a jiné podobné hry, hospodaření s majetkem státu, privatizaci majetku státu, pro věci pojišťoven, penzijních fondů, ceny a pro činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. (oficiální stránky MF)

Graf 15: Schválené příjmy Ministerstva financí v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Pro ilustraci je uveden Graf 15, který zaznamenává veškeré schválené příjmy Ministerstva financí, jak daňové, nedaňové, tak kapitálové, z let 1993-2018. V grafu 15 je také uvedena trendová lineární funkce, rovnice grafu a hodnota spolehlivosti R^2 .

Graf 16: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva financí v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Z grafu 16 je patrné, že skutečné příjmy během let až na výjimky rostly. Od roku 1994 byly příjmy nižší a během následných let se postupně i díky legislativním krokům zvyšovaly.

V roce 2003 byl schválený rozpočet vyšší oproti roku 2002, v porovnání s předchozím rokem byl patrný především pokles jeho celkových příjmů, a to o 0,9 %, pokles se tak týkal výhradně nedaňových a ostatních příjmů, které byly nižší o 68,4 %, zatímco daňové příjmy měly naopak vzrůst o 27,4 miliard Kč (o 7,6 %) a pojistné na sociální zabezpečení o 16,3 miliard Kč (o 6,3 %) a to bylo dané záplavami v roce 2002.

Příjmy zahrnuté ve schváleném rozpočtu v roce 2004 ve srovnání s rozpočtem na rok 2003 vyšší o 10,2 %. Ve vztahu ke skutečně dosaženým výsledkům za rok 2003 byly rozpočtované příjmy vyšší o 7,8 %, Rozpočet počítal na příjmové straně s příjmy z daní a poplatků ve výši 422,1 miliard Kč (v tom inkaso nepřímých daní, tj. daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, bylo v souhrnu rozpočtováno ve výši 217,6 miliard Kč, inkaso daní z příjmů ve výši 179,8 miliard Kč a ostatní daňové příjmy v souhrnu v objemu 24,7 miliard Kč). Pojistné na sociální zabezpečení bylo v rozpočtu zahrnuto ve výši 292,3 miliard Kč a objem nedaňových a ostatních příjmů činil 39,7 miliard Kč.

Schválený rozpočet příjmů kapitoly na rok 2006 byl ve výši 973 007 tis. Kč, roční rozpočet celkových příjmů byl splněn na 262 %. Daňové a celní příjmy kapitoly v roce 2006

nebyly – stejně jako v minulých letech příjmy z daní a cel, které spravují územní finanční orgány a celní správa. Celní správa odvedla v roce 2006 daňové a celní příjmy o 5,1 % více než v roce 2005. Výši daňových příjmů celní správy ovlivnilo meziroční zvýšení inkasa vnitrostátní spotřební daně zejména z titulu spotřební daně z tabákových výrobků a nálepek, naopak celní a daňové příjmy z dovozu byly v roce 2006 proti roku 2005 nižší zejména vlivem snížení inkasa DPH o 88,8 %. Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace byly získány především prací Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, kdy oproti roku 2005 byly vyšší o několik milionů. Mezi další příjmy v obou letech patřily kapitálové příjmy, příjmy z vlastní činnosti a další.

Schválený rozpočet příjmů na rok 2008 byl chválen ve výši 2 161 952 tisíc Kč, kdy výše byla vyšší oproti roku 2007. Rozpočet v roce 2008 byl následně zvýšen z důvodu financování osobních příplatků a odměn v rámci motivace a stabilizace zaměstnanců podílejících se na zajištění čerpání zdrojů strukturálních fondů EU z 85 % z Operačního programu Technická pomoc, další zvýšení rozpočtu příjmů bylo provedeno v návaznosti na financování osobních výdajů spojených s výkonem činností pověřených auditních subjektů z Operačního programu Technická pomoc ve smyslu usnesení vlády č. 1383/2007. Skutečné příjmy byly splněny na 204,3 %. Tento výsledek je dán zejména příjmy Ministerstva financí ze splátek pohledávek převedených na MF po zrušení České komory architektů (ČKA) a příjmy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových plynoucích ze správy majetku státu

Ve srovnání s rokem 2007 byly nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery kapitoly vyšší, přičemž nedaňové příjmy byly vyšší o 1 693 075 tisíc Kč, kapitálové příjmy byly vyšší o 96 561 tisíc Kč a přijaté transfery byly vyšší o 92 485 tisíc Kč.

V roce 2012 byl schválený rozpočet 4 559 013 tisíc Kč, skutečné příjmy byly vykázány ve výši 5 446 033 tisíc Kč, což znamená plnění rozpočtu na 119,8 %. Ve srovnání s rokem 2010 byly celkové příjmy v roce 2011 nižší, přičemž v roce 2010 byly celkové příjmy nižší o 445 136 tisíc Kč proti roku 2009. V těchto letech příjmy pocházely především ze správních poplatků, pojištění na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příjmy ze sankčních plateb, kdy největší podíl měla celní správa a její udělené pokuty ve správních řízeních.

Schválený rozpočet příjmů kapitoly byl schválen na rok 2013 ve výši 3 344 452 tisíc Kč, celková povinnost plnění příjmů byla naplněna na 125,2 %, ve srovnání s rokem 2012 byly celkové příjmy v roce 2013 nižší o 609 242 tisíc Kč. Daňové příjmy byly tvořeny především příjmy ze správních poplatků jako byla například neuhrazené pohledávky z loterií a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Nedaňové

příjmy byly v tomto roce charakteristické vysokým plněním tzv. ostatních nedaňových příjmů, rozpočtovaných splátek půjčených prostředků, příjmů z přijatých sankčních plateb a vratek transfer, příjmů z pronájmu majetku a příjmů z vlastní činnosti Organizačních složek státu (OSS), příjmy z úroků, příjmy z poplatku za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům, příjmy z prodeje neinvestičního majetku. Ve srovnání s rokem 2012 byly nedaňové příjmy v roce 2013 vyšší zejména v důsledku vyšších ostatních nedaňových příjmů a přijatých sankčních plateb a vratek transferů, v souvislosti s meziročním porovnáním nedaňových příjmů je nutné uvést, že v roce 2012 byl v rámci těchto příjmů vykázán mimořádný příjem Ministerstva financí, kdy se jednalo o zůstatek prostředků na účtech příspěvkové organizace Středisko cenných papírů, která byla zrušena k 31. 12. 2011.

Ministerstvo financí mělo schválený rozpočet na rok 2014 ve výši 5 054 299 tisíc Kč o 1 709 847 tis. Kč více než schválený rozpočet pro rok 2013. Peněžní dar Ministerstvu financí v rámci programu Technical Assistance Information Exchange unit (TAIEX-EK) činil 35 tisíc Kč a pojistné plnění obdržené Generální finanční ředitelství (GFR) představovalo 1 394 tisíc Kč, takže skutečné příjmy byly vykázány ve výši 6 442 711 tisíc Kč, což znamená plnění rozpočtu na 127,4 %. Daňové příjmy byly tvořeny příjmy ze správních poplatků, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příslušenství k pojistnému.

Nedaňové příjmy v roce 2014 ve srovnání s rokem 2013 byly vyšší o 2 146 698 tisíc Kč zejména vlivem příjmů z podílu na clech, které byly od roku 2014 převedeny do kapitoly 312 – MF z kapitoly 398. Dalším důvodem byly mimořádné příjmy Ministerstva financí ve výši 639 445 tisíc Kč v souvislosti s likvidací fondu Triton Development Fund a příspěvkové organizace Technické služby Mariánské Lázně. Mezi další příjmy byly příjmy z vlastní činnosti, u kterého jsou objemově nejvýznamnějšími položkami příjmy z prodeje kontrolních pásek na značení lihu. Dále příjmy z úroků z poskytnutých úvěrů na družstevní bytovou výstavbu. Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům, což byly lázeňské poplatky, příjmy z prodeje neinvestičního majetku a další kapitálové příjmy.

Schválený rozpočet příjmů Ministerstva financí na rok 2015 byl schválen ve výši 4 483 118 tis. Kč, celková povinnost plnění příjmů byla naplněna na 172,5 %, ve srovnání s rokem 2014 byly příjmy vykázány v roce 2015 vyšší o 1 495 933 tisíc Kč. Rozhodující část daňových příjmů realizovalo Generální finanční ředitelství, jednalo se o klasické správní poplatky-platby za správní úkon finančního úřadu. Nedaňové příjmy byly tvořeny vysokým plněním příjmů z přijatých sankčních plateb a vratek transferů, splátek půjčených prostředků a příjmů z podílu

na clech. Ve srovnání s rokem 2014 byly nedaňové příjmy v roce 2015 vyšší o 575 281 tis. Kč především vlivem příjmů ze sankčních plateb.

Schválený rozpočet příjmů byl na rok 2016 ve výši 4 777 182 tisíc Kč, kdy ve srovnání s rokem 2015 byly příjmy vykázané v roce 2016 nižší. Daňové poplatky ve srovnání s rokem 2015 byly vyšší o 27 933 tisíc Kč. Ve srovnání s rokem 2015 byly nedaňové příjmy v roce 2016 vyšší o 506 291 tisíc Kč zejména vlivem příjmů ze sankčních plateb. Mezi další příjmy jsou zahrnuté příjmy sdílené s Evropskou unií tvořené podílem České republiky na vybraných clech, příjmy Ministerstva financí ze splátek úvěrů poskytnutých na družstevní bytovou výstavbu včetně mimořádných splátek z titulu převodu bytů do osobního vlastnictví, příjmu z pronájmu majetku a další.

Schválený rozpočet příjmů kapitoly byl schválen na rok 2017 ve výši 4 928 732 tisíc Kč, což bylo plnění ve skutečnosti 105 %. Daňové příjmy ve srovnání s rokem 2016 byly vyšší o 122 047 tisíc Kč, kdy tvořily příjmy ze správních poplatků, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příslušenství k pojistnému. Nedaňové příjmy ve srovnání s rokem 2016 byly nedaňové příjmy v roce 2017 nižší o 2 958 115 tisíc Kč zejména vlivem příjmů ze sankčních plateb. Kapitálové příjmy činily 1 274 930 tisíc Kč. Oproti roku 2016 byly tyto příjmy vyšší o 637 094 tisíc Kč, kdy největší objem realizoval Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Schválený rozpočet příjmů kapitoly na rok 2018 byl stanoven ve výši 5 219 222 tisíc Kč, realita byla naplněna na 157 %. Ve srovnání s rokem 2017 byly příjmy vykázané v roce 2018 vyšší zejména vlivem mimořádné vratky prostředků ve výši 2 080 447 tis. Kč od společnosti AKRO investiční společnost, a. s. (dále AKRO) na základě pravomocných rozhodnutí soudů v rámci soudního sporu. Daňové znamenaly přeplnění rozpočtu, ve srovnání s rokem 2017 byly vyšší o 86 830 tisíc Kč. Daňové příjmy byly tvořeny příjmy ze správních poplatků, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příslušenství k pojistnému. Nedaňové příjmy byly také vyšší oproti roku 2017, díky vlivu příjmů ze sankčních plateb a vratky prostředků uhrazených v roce 2012 společností AKRO. Mezi další příjmy patřily kapitálové příjmy zejména prodej majetku a přijaté transfery.

4.2.6 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla, sdružování v

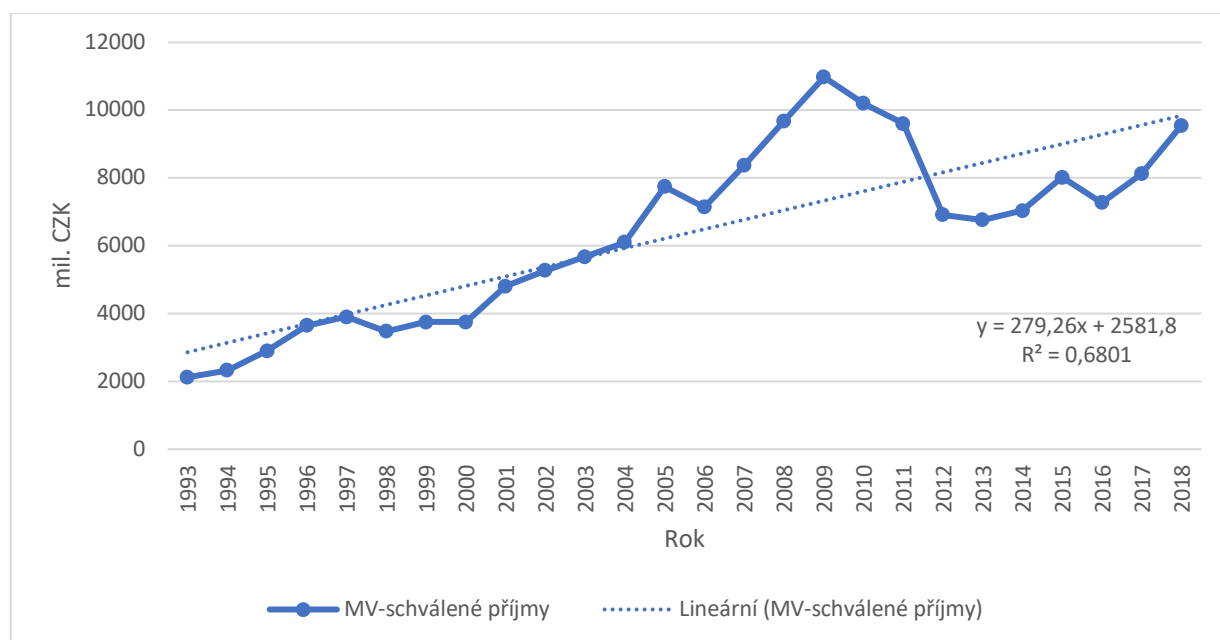
politických stranách a v politických hnutích, shromažďovací právo, veřejné sbírky, požární ochranu, cestovní doklady, povolení pobytu cizinců a postavení uprchlíků, státní hranice, jejich vyměňování, udržování a vedení dokumentárního díla, státní symboly, státní, hospodářské a služební tajemství. (oficiální stránky Ministerstva vnitra)

Ministerstvo vnitra dále zajišťuje telekomunikační síť Policie České republiky a metodicky usměrňuje šifrovou službu, spolupráci v rámci mezinárodní organizace Interpol.

Působnost ministerstva vymezuje §12 zákona č. 2/1969 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. (oficiální stránky Ministerstva vnitra)

Pro ilustraci je uveden Graf 17, který zaznamenává veškeré schválené příjmy Ministerstva vnitra, jak daňové, nedaňové, tak kapitálové, z let 1993-2018. V grafu 17 je také uvedena trendová lineární funkce, rovnice grafu a hodnota spolehlivosti R^2 .

Graf 17: Schválené příjmy Ministerstva vnitra v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

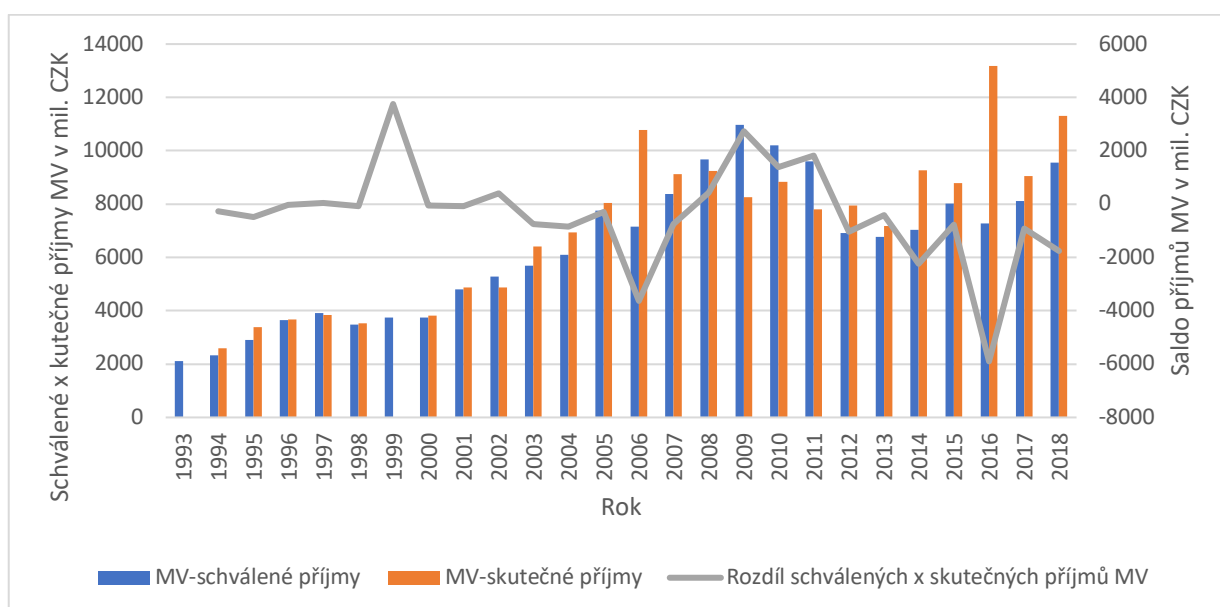
Z grafu 18, který znázorňuje bilanci příjmů MV je patrné, že do roku 1997 měly příjmy vzestupný charakter, v roce 1997 byly příjmy Ministerstva vnitra na maximu od roku 1993, v roce 1998 příjmy Ministerstva klesly a od roku 2000 opět začaly růst. Podrobnější informace jsou dostupné od roku 2004, které budou v následujícím textu okomentovány podrobněji.

Kapitole Ministerstva vnitra byly na rok 2004 stanoveny příjmy v celkové výši 6 106 000 tis. Kč, z toho příjmy z vlastní činnosti OSS (nedaňové a kapitálové - dále jen „příjmy z

činnosti OSS“) ve výši 256 000 tisíc Kč a pojistné sociálního a zdravotního pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (daňové - dále jen „příjmy pojistného“) ve výši 5 850 000 tisíc Kč, v tom pojistné důchodového pojištění ve výši 4 817 647 tisíc Kč, kdy tyto celkové příjmy byly stanoveny oproti schválenému rozpočtu roku 2003 vyšší o 423 949 tisíc Kč, z toho příjmy z činnosti OSS vyšší o 5 252 tisíc Kč.

Při porovnání se skutečností roku 2003 byly vyšší o 524 933 tisíc Kč, z toho nedaňové a kapitálové příjmy a dotace byly vyšší oproti roku 2003 o 265 577 tisíc Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti o 259 356 tisíc Kč. Tento výsledek byl docílen zapojením mimorozpočtových zdrojů a financování reprodukce majetku, jedná se zejména o dary a příspěvky od jiných subjektů, prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb.

Graf 18: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva vnitra v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

Příjmy OSS zahrnovaly příjmy z vlastní činnosti a odvody z přebytků organizací s přímým vztahem, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z úroků a realizace finančního majetku, příjmy z prodeje neinvestičního majetku a ostatní nedaňové příjmy, příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, převody zvláštních fondů. Pod pojmem příjmy z vlastní činnosti jsou myšleny příjmy z poskytování služeb a výrobků - veškeré náhrady za stravování poskytované fyzickým osobám, příjmy za stravování od organizací, příjmy za opravy a jiné práce, příjmy za ostatní práce a služby poskytované cizím subjektům, penále a poplatky z prodlení, pokuty za neoprávněnou fakturaci, přijaté platby od zdravotnických pojišťoven, za výkony služebních

lékařů, přímé platby od osob za vyšetření, ošetření a ambulantní péči včetně výkonů nehrazených zdravotními pojišťovnami, poplatky a příplatky za poskytované léčebné a zubolékařské úkony včetně náhrad za drahé kovy a manipulační poplatky. Odvody přebytků organizace s přímým vztahem jsou odprodeje majetku u příspěvkových organizací Bytové správy Ministerstva a Zařízení služeb pro Ministerstva. Další příjmy plynuly z vystavování víz, za vydání. Další příjmy v rámci kapitoly MV realizovány nebyly, neboť MV není správcem jiných správních poplatků než poplatků podle zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích.

Příjmy na rok 2005 byly stanoveny v celkové výši 7 744 555 tisíc Kč, v tom příjmy z vlastní činnosti Organizační složky státu (nedaňové a kapitálové-dále jen „příjmy z činnosti OSS“) ve výši 278 000 tisíc Kč a pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (daňové-dále jen „příjmy pojistného“) ve výši 7 466 555 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 6 148 928 tisíc Kč, kdy rozpočet byl splněn na 104 %. příjmy pojistného byly nenaplňeny o 1 068 009 tisíc Kč. K plnění příjmů z pojistného je nutné poznamenat, že tyto příjmy jsou souvztažné k zúčtovanému objemu prostředků na platy příslušníků P ČR a příslušníků HZS. Je nutno zdůraznit, že k nenaplňenosti příjmů z pojistného přispělo odložení účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, nenaplnění těchto příjmů je způsobeno zejména neplněním systemizovaných stavů příslušníků bezpečnostních sborů a dále výpadkem těchto příjmů v souvislosti s vázanými prostředky na platy na základě usnesení vlády č. 339/2005. Při porovnání se skutečností roku 2004 byly vyšší o 1 095 823 tisíc Kč. Nedaňové a kapitálové příjmy a dotace byly vyšší proti roku 2004 o 411 103 tisíc Kč a příjmy z pojistného o 684 720 tisíc Kč.

Schválený rozpočet příjmů kapitoly MV na rok 2006 byl schválen ve výši 7 143 694 tisíc Kč. Do kapitoly MV byly v průběhu roku uvolněny prostředky z kapitoly Všeobecná pokladní správa, další finanční prostředky byly do rozpočtu MV převedeny například od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na zabezpečení sportovní reprezentace ve výši 121 988 tisíc Kč (v tom 102 548 tisíc Kč prostředky na sportovní reprezentaci v působnosti MV a 19 440 tisíc Kč transfer pro sportovní reprezentaci), od Ministerstva dopravy finanční prostředky ve výši 9 731 tisíc Kč na úhradu poplatků navýšení kapacit komunikačních linek Centrálního registru řidičů na obcích, od Ministerstva zdravotnictví prostředky na zabezpečení činnosti Letecké záchranné služby ve výši 39 916 tisíc Kč, od Ministerstva zemědělství prostředky na Leteckou hasičskou službu ve výši 1 360 tisíc Kč, od Úřadu vlády České republiky finanční prostředky ve výši 7 499 tisíc Kč v souvislosti s delimitacemi pracovníků a jejich činností k Ministerstvu vnitra. Tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu

roku 2005 nižší o 600 861 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného nižší o 663 361 tis. Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté dotace vyšší o 62 500 tisíc Kč. Překročení plnění nedaňových, kapitálových příjmů bylo zejména způsobeno zapojením prostředků rezervního fondu, přijatými dary, příjmy z pojistných událostí a použitím prostředků FKSP.

Rok 2007 byl naplněn na 109 % oproti schválenému rozpočtu. Příjmy měly podobné rozložení jako rok předchozí, ale velká změna byla v příjmech z EU bez Společné zemědělské politiky (SZP) – období 2004 až 2006 byl schválený rozpočet vyplněn pouze z 44 %. Jedná se o příjmy, jednalo se o příjmy z Evropského uprchlíckého fondu, v oblasti příjmů z ostatních zahraničních programů bylo skutečné plnění 2 734 tisíc Kč.

Při porovnání skutečných příjmů Ministerstva roku 2008 se skutečností roku 2007 byly příjmy v roce 2008 vyšší o 119 036 tisíc Kč, z toho nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem vyšší o 99 203 tisíc Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vyšší o 19 833 tisíc Kč. Kromě daňových, nedaňových příjmů a jiných transferů příjmy plynuly i z EU, jako z projektu Krajského ředitelství Jihočeského kraje Přeshraniční program spolupráce mezi evropskými zeměmi (INTERREG IIIA) – Kriminalita nezná hranic ve výši 308,6 tisíc Kč, zbývající prostředky v celkové výši 2 448,85 tisíc Kč byly převedeny z rezervního fondu minulých let do příjmů (na INTERREG IIIA ve výši 95,38 tisíc Kč a na projekty Evropského uprchlíckého fondu ve výši 2 353,47 tisíc Kč).

Rozpisem závazných ukazatelů byly Ministerstva na rok 2009 stanoveny příjmy v celkové výši 10 977 408 tisíc Kč, v tom daňové příjmy ve výši 15 500 tisíc Kč, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem ve výši 3 963 718 tisíc Kč a pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „příjmy pojistného“) ve výši 6 998 190 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 6 220 613 tisíc Kč. Tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2008 vyšší o 1 305 074 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného nižší o 428 491 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem vyšší o 1 718 065 tisíc Kč. K plnění příjmů z pojistného je nutné poznamenat, že tyto příjmy jsou souvztažné k zúčtovanému objemu prostředků na platy příslušníků Policie ČR a příslušníků Hasičského záchranného sboru (HZS). Ve srovnání s rokem 2008 byly příjmy v roce 2009 nižší o 990 335 tisíc Kč, z toho nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 802 028 tisíc Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nižší o 199 240 tisíc Kč. Kromě každoročních daňových, nedaňových a dalších příjmů prosinci 2009 obdrželo Ministerstvo vnitřní závěrečnou platbu od Evropské komise za realizovaný roční program European Ultimate Federation (EUF) 2006 ve

výši 317,15 tisíc Kč, kdy finanční prostředky ve výši 790,07 tisíc Kč byly převedeny z rezervního fondu za účelem čerpání finančních prostředků povoleného překročení na projekt Counteract a na Operační program Přeshraniční spolupráce. Vzhledem k tomu, že ve skutečnosti roku 2009 jsou zahrnuty i zálohové platby za roční programy realizované v následujícím rozpočtovém roce 2010, je částka skutečných příjmů za rok 2009 vyšší než upravený rozpočet příjmů, součástí skutečnosti v roce 2009 byl navíc i převod finančních prostředků do příjmů z rezervního fondu ve výši 5 327 tisíc Kč. Dále v rámci IOP bylo z rezervního fondu do příjmů převedeno 16 517 tisíc Kč na projekty Kontaktní a koordinační centra I. a II. etapa. V neposlední řadě příjmy plynuly z prostředků Finančních mechanismů EHP/Norsko činil 14 860 tisíc Kč, skutečné příjmy činily 21 665 tisíc Kč. Příjmy v roce 2010 byly stanoveny v celkové výši 10 206 788 tisíc Kč, v tom daňové příjmy ve výši 19 900 tisíc Kč, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem ve výši 3 652 396 tisíc Kč a pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (daňové-příjmy pojistného) ve výši 6 534 492 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 5 844 665 tisíc Kč. Příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2009 nižší o 770 620 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného nižší o 463 698 tis. Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 311 322 tisíc Kč a daňové příjmy vyšší o 4 400 tisíc Kč. Na správních poplatcích dle zákona č. 368/1992 Sb., v platném znění, bylo např. za vystavování víz, za udělení státního občanství ČR, za vydání zbrojního průvodního listu pro vývoz, dovoz nebo průvoz, za rešerše, za mikrofišové snímky. Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a z prostředků finančních mechanismů bylo ve výši 932 371 tisíc Kč. Rozpočet ostatních nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů za rok 2010 byl ve výši 1 228 199 tisíc Kč, tj. 84,98 %, na jedné straně byly započítány prostředky z MRZ, na druhé však došlo k neplnění příjmů z odprodeje majetku, a v důsledku toho byly vázány výdaje ve výši 432 378 tisíc Kč.

Rok 2011 byl doprovázen poklesem příjmů Ministerstva vnitra, tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2010 nižší o 598 473 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného vyšší o 314 513 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 904 086 tisíc Kč a daňové příjmy nižší o 8 900 tisíc Kč. Z rozpočtu EU byly do kapitoly MV v roce 2011 přijaty prostředky na projekty realizované v Integrovaném operačním programu, Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost, Operačním programu Životní prostředí, Operačním programem Přeshraniční spolupráce, Komunitárních programech a v programu Evropská migrační síť.

Ministerstvo vnitra mělo stanovenou výši příjmů na rok 2012 6 915 896 tisíc Kč, v tom daňové příjmy ve výši 193 000 tisíc Kč, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery

celkem ve výši 1 024 829 tisíc Kč, pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „příjmy z pojistného“) ve výši 5 698 067 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 5 064 969 tisíc Kč. Kdy tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2011 nižší o 2 692 419 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného o 1 150 938 tis. Kč, nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem o 1 723 481 tisíc Kč a daňové příjmy byly vyšší o 182 000 tis. Kč. MV v roce 2012 přijalo prostředky na projekty realizované v Integrovaném operačním programu, Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost, Operačním programu Životní prostředí, Operačním programem Přeshraniční spolupráce, Komunitárních programech, v programu Evropská migrační síť a Fondu Solidarity.

V roce 2013 byly stanoveny příjmy v celkové výši 6 762 545 tisíc Kč. Tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2012 nižší o 153 351 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného o 89 140 tisíc Kč, daňové příjmy o 180 000 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem byly vyšší o 115 789 tis. Kč. Schválený rozpočet příjmů kapitoly MV byl během rozpočtového roku 2013 zvýšen Ministerstvem financí o 753 750 tisíc Kč. K navýšení došlo v souvislosti s projekty IOP, OP ŽP a OP Lidské zdroje a zaměstnanost (LZZ). Rozpočet příjmů po změnách k 31. 12. 2013 tak činil 7 516 295 tisíc Kč., kdy skutečné plnění příjmů kapitoly MV v roce 2013 činilo 7 177 216 tisíc Kč. Ve srovnání s rokem 2012 bylo plnění nižší o částku 773 382 tisíc Kč. Příjmy z rozpočtu EU a z prostředků finančních mechanismů celkem na rok 2013 včetně mimorozpočtových zdrojů byly nenaplněny o 638 389 tisíc Kč, pro Evropskou migrační síť byly v průběhu roku 2013 přijaty finanční prostředky ve výši 1 543 tisíc Kč, mimořádné finanční prostředky ve výši 46 tisíc Kč byly přijaty jako kompenzační platba v rámci účasti Ministerstva vnitra na realizaci programu TAIEX.

V roce 2014 byly příjmy stanoveny ve výši 7 035 517 tisíc Kč, v tom daňové příjmy ve výši 13 000 tis. Kč, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem ve výši 1 125 490 tisíc Kč, pojistné na sociální pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „příjmy z pojistného“) ve výši 5 897 027 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 5 236 697 tisíc Kč, tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2013 vyšší o 272 972 tisíc Kč, v tom příjmy pojistného o 288 100 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem byly nižší o 15 128 tis. Kč. Celkové příjmy byly přeplněny o částku 213 1333 tisíc Kč, z toho daňové příjmy byly nenaplněny o 8 899 tisíc Kč, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem byly přeplněny o 2 202 696 tisíc Kč a příjmy z pojistného byly nenaplněny o 62 464 tisíc Kč. V rámci Integrovaného operačního programu byly přijaty prostředky z Národního fondu do kapitoly MV v celkové výši 1 992 745 tisíc Kč.

V této částce je zahrnuta refundace způsobilých výdajů u projektů realizovaných odbornými útvary ministerstva v celkové výši 595638 tisíc Kč.

Celkové příjmy v roce 2015 byly nenaplněny o částku 2 709 262 tisíc Kč. Z toho daňové příjmy byly nenaplněny o 8 321 tisíc Kč, příjmy z pojistného byly nenaplněny o 20 338 tisíc Kč a nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem byly nenaplněny o 2 680 603 tisíc Kč. Příjmy z pojistného od zaměstnavatele byly vybrány ve výši 4 889 997 tisíc Kč a od zaměstnanců v celkové výši 1 296 748 tisíc Kč. Schválený rozpočet a rozpočet po změnách ostatních nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů činil 900 000 tisíc Kč, v tom navýšení příjmů z odprodejů majetku 500 000 tisíc Kč, kdy ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery byly přeplněny o 385 090 tisíc Kč. V rámci Integrovaného operačního programu byly přijaty prostředky z Národního fondu do kapitoly MV v celkové výši 962 781 tisíc Kč, kdy tuto částku zahrnuly odborné útvary ministerstva, Policií ČR, HZS ČR. Mezi další příjmy jsou zahrnuty projekty Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Operačního programu Přeshraniční spolupráce, Operačního programu Životního prostředí a Komunitární programy.

Celkové příjmy v roce 2016 byly oproti schválenému rozpočtu roku 2015 nižší o 630 728 tisíc Kč, v tom příjmy z pojistného vyšší o 350 091 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 980 819 tisíc Kč. Příjmy v roce 2016 byly přeplněny o částku 5 848 656 tisíc Kč. Z toho daňové příjmy byly nenaplněny o 8 386 tisíc Kč, příjmy z pojistného byly přeplněny o 1 461 tisíc Kč a nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem byly přeplněny o 5 855 581 tisíc Kč. Rozložení zbytku příjmů bylo podobné jako v předešlém roce.

V roce 2017 stanoveny příjmy v celkové výši 8 119 944 tisíc Kč, v tom daňové příjmy ve výši 13 000 tisíc Kč, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „příjmy z pojistného“) ve výši 6 893 563 tisíc Kč, z toho pojistné na důchodové pojištění ve výši 6 119 506 tisíc Kč a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem ve výši 1 213 381 tisíc Kč. , kdy tyto celkové příjmy byly oproti schválenému rozpočtu roku 2016 vyšší o 846 623 tisíc Kč, v tom příjmy z pojistného vyšší o 336 389 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem vyšší o 510 234 tisíc Kč. Z prostředků Finančních mechanismů byly v roce 2017 refundovány prostředky u 9 projektů Programu švýcarsko-české spolupráce v celkové výši 141 403 tisíc Kč a dále u 11 projektů EHP/Norsko v celkové výši 73 691 tisíc Kč.

Celkové příjmy v roce 2018 byly oproti schválenému rozpočtu roku 2017 vyšší o 1 433 553 tisíc Kč, v tom příjmy z pojistného vyšší o 1 464 619 tisíc Kč a nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 31 067 tisíc Kč. Plánované příjmy z rozpočtu EU z rozpočtu

EU byly do kapitoly MV v roce 2018 přijaty prostředky na projekty realizované v Integrovaném regionálním OP, Operačním programu Zaměstnanost, Operačním programu Životní prostředí, Operačních programech Přeshraniční spolupráce, Fondch EU v oblasti vnitřních věcí, Komunitárních programech a v programu Evropská migrační síť.

V roce 2016 byl schválen rozpočet ve výši 9 225 716 tisíc Kč, kdy na skutečné plnění příjmů se projevily následující vlivy, a to plnění daňových příjmů (z poplatků za žádosti Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin-CITES) a příjmy ze společných projektů s EU a ostatních finančních mechanismů. Na vyšší plnění příjmů z rozpočtu Evropské unie v roce 2015 mělo zejména vliv oficiální ukončení programového období 2007-2013 spojený s nárůstem návratnosti prostředků z fondů EU a snaha dofinancovat co nejvíce projektů v rámci OPŽP 2007-2013 ovlivnila v minulém roce i celkové zvýšené čerpání výdajů oproti roku 2016. Výše plnění ostatních nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů byla ovlivněna převážně příjmy z prodeje emisních povolenek. V průběhu roku 2015 docházelo k postupnému převodu některých zaměstnanců do služebního poměru a v rámci schváleného rozpočtu na rok 2016 v souladu se schválenou systemizací 2016 byl již ustálen počet zaměstnanců ve služebním poměru.

Schválený rozpočet příjmů v roce 2017 činil 16 304 030 tisíc Kč, kdy skutečné plnění příjmů dosáhlo 66,89 % upraveného rozpočtu. Daňové příjmy byly plněny pouze částečně a to na 31,49 %, neplnění daňových příjmů bylo způsobeno nadhodnocením příjmů z poplatků dle § 15 Zákona 201/2012 Sb., Zákon o ochraně ovzduší, které navíc celní správa neodváděla na příjmový účet MŽP, ale na jiný účet státního rozpočtu. Dále upravený rozpočet příjmů ze společných projektů s EU plněn z 51,04 %, největší objem plnění byl vykázán v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) programového období 2014. Plnění ostatních nedaňových příjmů OSS rozpočtovaných dosáhlo plnění na 92,42 %. Kapitola MŽP vykázala v roce 2017 neplnění těchto příjmů oproti upravenému rozpočtu, neplnění rozpočtového objemu příjmů bylo vykázáno zejména u příjmů z prodeje emisních povolenek.

Rozpočet kapitoly na rok 2018 byl schválen ve výši 12 778 010 tisíc Kč, ve skutečném plnění se projevily vlivy plnění daňových příjmů (z poplatků za žádosti CITES a z příjmů z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce) a příjmy ze společných projektů s EU a ostatních finančních mechanismů. Na vyšší plnění příjmů z rozpočtu Evropské unie bez SZP v roce 2018 měla vliv návratnost prostředků v rámci programového období 2007-2013, oproti tomu ve výdajích EU je patrný postupný nárůst čerpání prostředků z programového období 2014-2020. Procentuální největší změna je v oblasti daňových příjmů, nicméně zde je

zásadní vliv změny metodiky vykazování příjmů z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce. Příjmy z prodeje emisních povolenek oproti roku 2017 (5 220 325,44 tisíc Kč) výrazně vzrostly a dosáhly výše 14 934 783,01 tisíc korun, nárůst byl způsoben výrazným nárůstem ceny dosahovaným v dražbách emisních povolenek roku 2018. V oblasti platů je patrný trend postupného navyšování tarifních platů (ve skutečnosti roku 2018 se projevilo navýšení platových tarifů od listopadu 2017), to se projevilo i v platbách za povinné pojistné a odvodech do FKSP. Ostatní nedaňové příjmy byly zvýšeny díky překročení příjmů z prodeje dlouhodobého majetku-z emisních povolenek, především povolenek EUA, dále příjmy z pronájmu nemovitých a movitých věcí a menší podíl měly příjmy ze správních poplatků za žádosti CITES.

Celkové příjmy státního rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany pro rok 2004 byly stanoveny ve výši 3 394 800 tis. Kč, což ve skutečnosti byly splněny na 118 %. Tyto příjmy byly ovlivněny například převodem z vlastních rezervních fondů určených k financování programů reprodukce majetku, prostředky poskytnuté ze zahraničí spojené s účastí České republiky s NATO, celkovou situací na světovém a českém trhu s vojenským materiálem při realizaci opatření proti terorismu a zvýšení bezpečnosti a transparentnosti v dovozu a vývozu zbraňových systémů způsobila, že se vojenská technika (tanky, obrněná bojová vozidla a další speciální vojenská technika) odprodávala na fyzickou likvidaci na území ČR (nikoliv v účetních cenách), a to zejména v cenách materiálu předurčeného k zešrotování nebo v cenách sběrných druhotných surovin. Mezi další faktory patřily přetrvávající negativní podmínky na trhu (tzn. přesycenost trhu) v souvislosti s uvolňováním značného objemu majetku v poměrně krátkém časovém úseku.

4.2.7 Ministerstvo spravedlnosti

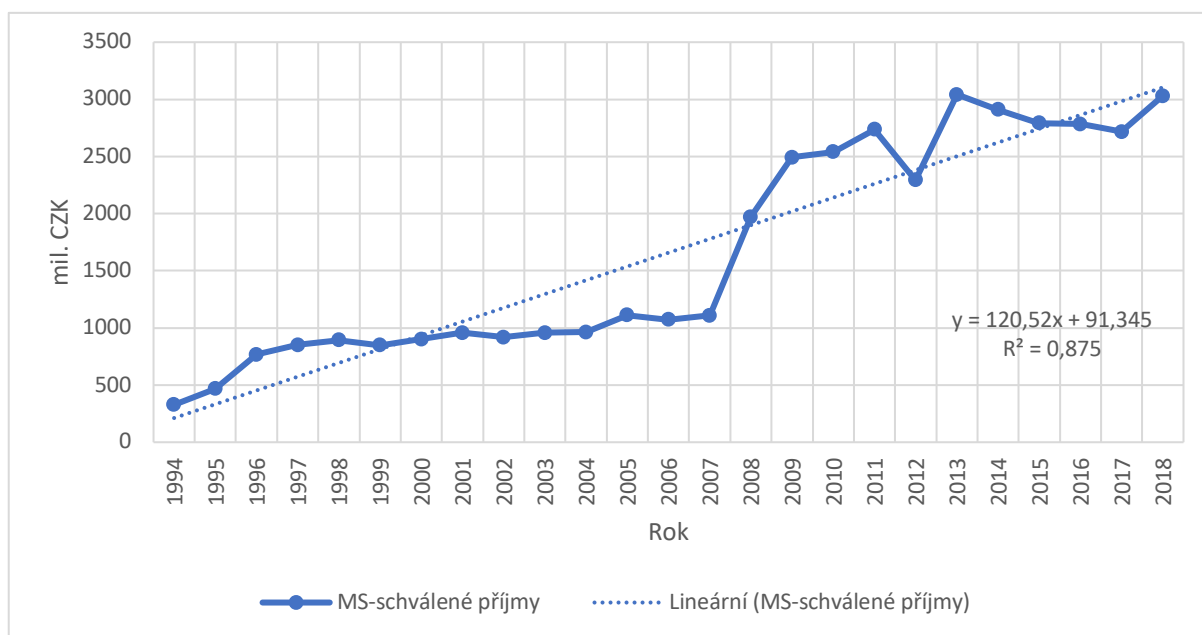
Ministerstvo spravedlnosti České republiky je ústředním orgánem státní správy v justiční oblasti, který byl zřízen zákonem č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Tento kompetenční zákon.

Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro soudy, státní zastupitelství, probaci a mediaci a vězeňství, vystavuje právní posudky k úvěrovým a garančním dohodám, v nichž je smluvní stranou Česká republika, dále zastupuje Českou republiku u Evropského soudu pro lidská práva při vyřizování stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích Protokolů a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a koordinuje provádění rozhodnutí příslušných

mezinárodních orgánů. Ministerstvo spravedlnosti řídí i Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Rejstřík trestů, Justiční akademii a vede seznam rozhodců pro spotřebitelské spory.

Pro ilustraci je uveden Graf 19, který zobrazuje schválené příjmy Ministerstva v letech 1993-2018. V grafu 19 je uvedena i trendová lineární funkce, rovnice grafu a hodnota spolehlivosti R^2 .

Graf 19: Schválené příjmy Ministerstva spravedlnosti v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

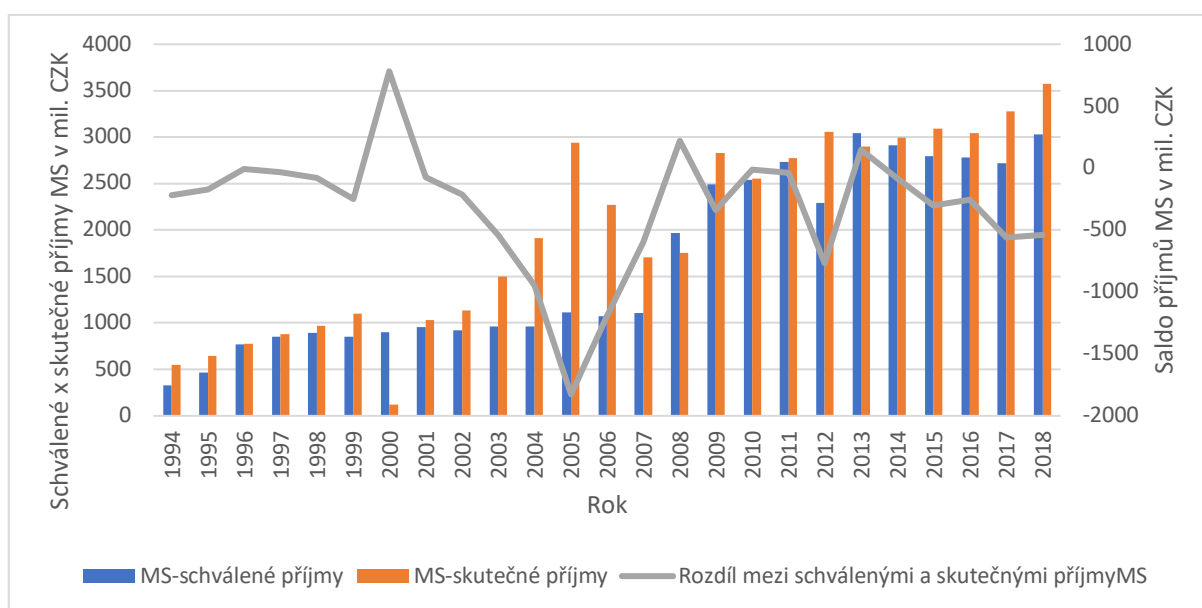
Z grafu 20 je patrné, že nejvyšší skutečný příjem byl v roce 2018 a nejnižší skutečný příjem byl v roce 2000. Podrobněji jednotlivá léta budou rozebrána od roku 2001 díky dostupným informacím až od toho roku 2001.

Schválený rozpočet příjmů pro rok 2001 vycházel z předpokladu odpovídajícího nárůstu počtů zaměstnaných osob ve výkonu trestu v roce 2000, kdy plnění dosáhlo 107 %. Daňové příjmy byly naplněny na 89 % a zvláštní skupina příjmů jako jsou peněžité tresty či kolkovné známky přinesly do rozpočtu 1 280 654 tisíc Kč, ale značnou část peněz přinesly soudní poplatky, a to v hodnotě 461 030 tisíc Kč.

V roce 2003 byly schválené příjmy Ministerstva vyšší o 39 523 tisíc Kč oproti roku 2002. Plnění však bylo o 365 155 tisíc Kč vyšší než v roce 2002, což znamenalo plnění na 156 %. Justiční část rozpočtu v obou letech byla získána především z náhrad nákladů trestního řízení. Plnění daňových příjmů bylo 98 %. Soudní poplatky, peněžité tresty a pokuty dovedly do pokladny 711 270 tisíc Kč, což bylo méně o 5862 tisíc Kč než v roce 2002.

Rozpočet příjmů kapitoly v roce 2004 byl stanoven na základě předpokládaných příjmů organizací resortu v justiční části i ve Vězeňské službě, dále byl stanoven ukazatel rozpočtu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši 578 985 tisíc Kč, z toho příjem z pojistného na důchodové pojištění ve vězeňství ve výši 476 811 tisíc Kč. Rozpočet příjmů byl splněn na 198,65 %, byl překročen o 949 199,74 tisíc Kč, na tomto překročení se podílely převody rezervním fondům a vlastním fondům.

Graf 20: Bilance schválených x skutečných příjmů Ministerstva spravedlnosti v milionech

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze Státních závěrečných účtů v letech 1993-2018

V justiční části byly příjmy získány zejména z rozhodovací činnosti soudů, tedy z náhrad nákladů trestního řízení a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti byly rozpočtovány pouze u Vězeňské služby a byly plněny v přímé souvislosti s vyplacným objemem služebních příjmů příslušníků Vězeňské služby za rok 2004 na 99,10 %. Zvláštní skupinu příjmů, která však nebyly příjmem rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti, ale prostřednictvím zvláštních účtů byly odváděny přímo do státního rozpočtu, tvořily soudní poplatky, peněžité tresty a pokuty a notářské poplatky a kolkovné známky, kdy tímto způsobem bylo v roce 2004 do státního rozpočtu odvedeno celkem 679 137,02 tisíc Kč, což bylo proti roku 2003 o 32 133,66 tisíc Kč méně.

Na 264 % byly naplněny příjmy státního rozpočtu Ministerstva v roce 2005, kdy byl překročen o 1827050 tisíc Kč, kdy v justiční části byly příjmy získány zejména z rozhodovací činnosti soudů, tedy z náhrad nákladů trestního řízení. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti byly naplněny na 89 %. Zvláštní

skupinou příjmů, které ale nepatřili do rozpočtové kapitoly Ministerstva, byly soudní poplatky, peněžité tresty, pokuty a notářské poplatky v hodnotě 626 000 tisíc Kč, což bylo oproti roku 2004 vyšší o 20 583 tisíc Kč.

Rok 2006 byl ve znamení velkého přeplnění schválených příjmů Ministerstva a to ve výši 211 %, rozpočet příjmů byl překročen o 1 195 233 Kč. Toto překročení bylo způsobeno především převody rezervních fondů, převody z vlastních fondů, náhrady nákladů trestního řízení, příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Plnění daňových příjmů bylo v plné výši 100 % a to v hodnotě 692 829 tisíc Kč.

V roce 2007 byl rozpočet kapitoly splněn na 153 %, kdy příjmy byly překročeny o 696 tisíc Kč. Toto překročení bylo způsobeno převody na programových financování v hodnotě 296 tisíc Kč, převody z vlastních fondů hospodářské činnosti a převody z jiných fondů OSS v hodnotě 9671 tisíc Kč. Daňové příjmy dosáhly naplnění 104 %, kdy příjmy z pojistného na sociální zabezpečení byly přímo závislé skutečně vyplácených mzdových prostředcích příslušníkům Vězeňské služby a jejich výši nelze ovlivnit. Zvláštní skupinou příjmů byly soudní poplatky, pokuty a prodej kolkovních známek.

Upravený rozpočet příjmů kapitoly v roce 2008 byl splněn na 88,92%, což znamená, že nebyl naplněn o 218 599,07 tisíc Kč, kdy na tomto neplnění se částkou 406 435,89 tisíc Kč podílely nevyužité prostředky z EU jako důsledek nerealizace Strategických projektových záměrů e-Justice, protože v průběhu roku 2008 nebyly ze strany Ministerstva vnitra ČR vyhlášeny žádné Výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu a Ministerstvo spravedlnosti jako gestor se nemohlo stát oprávněným žadatelem o finanční podporu. V justiční části byly příjmy získány zejména z rozhodovací činnosti soudů neboli z přijatých náhrad nákladů trestního řízení. Zvláštní skupinu příjmů, která však byla zahrnuta mezi příjmy rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti, ale byla prostřednictvím zvláštních účtů odváděna přímo do státního rozpočtu, tvořily soudní poplatky, peněžité tresty a pokuty a notářské poplatky.

Rok 2009 byl ve znamení naplnění příjmů rozpočtu kapitoly Ministerstva spravedlnosti na 113,54 %, a skutečné plnění bylo 2 829 949,40 tisíc Kč. V justiční části byly příjmy navýšeny zejména změnou metodiky, kdy zvláštní skupina příjmů, která do roku 2009 nebyla příjmem rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti, ale prostřednictvím zvláštních účtů byla odváděna přímo do státního rozpočtu, byla zahrnuta do příjmů rozpočtu Ministerstva spravedlnosti jako příjmy, kdy mezi tyto příjmy byly nově zahrnuty soudní poplatky, peněžité tresty a pokuty a notářské poplatky. Kapitálové příjmy byly v roce 2009 plněny pouze ve výši 4,55 % a neplnění této skupiny příjmů však bylo kompenzováno vysokým plněním nedaňových

příjmů, zejména soudních poplatků. Příjmy z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů byly v menší hodnotě, než byly původně vypočítány, a to více než o 75 %.

Rozpočet Ministerstva spravedlnosti byl naplněn na 100,58 % v roce 2010. Na plnění nedaňových příjmů se podstatnou částí podílely příjmy ze soudních poplatků a příjmy za peněžité tresty a pokuty, které se změnou metodiky staly příjmy Ministerstva spravedlnosti až od roku 2009. Kapitálové příjmy byly v roce 2010 plněny pouze ve výši 11 580,18 tisíc Kč, neplnění této skupiny příjmů však bylo kompenzováno vysokým plněním nedaňových příjmů, zejména soudních poplatků ve výši 13 748 tisíc Kč. Příjmy z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů byly naplněny částkou 8 074,43 tisíc Kč, a to zejména z důvodů nerealizace původně plánovaných projektů.

V roce 2011 byl rozpočet příjmů splněn na 101,35 %, skutečné plnění činilo 2 772 517,06 tisíc Kč. Soudní poplatky, peněžité trest a pokuty tvořily značnou část nedaňových příjmů. Kapitálové příjmy byly v roce 2011 plněny pouze ve výši 6 686,49 tisíc Kč. Příjmy z rozpočtu EU byly naplněny v hodnotě 58 008,64 tisíc Kč, na plnění se podílely příjmy z realizovaných projektů OP LZZ ve výši 4 139,28 tisíc Kč, projektů IOP ve výši 45 696,67 tisíc Kč, finančních mechanismů ve výši 7 357,35 tisíc Kč a komunitárních programů ve výši 815,33 tis. Kč, na nižším plnění příjmů oproti schválenému rozpočtu se podílelo několik faktorů. Mezi tyto faktory byla například refundace výdajů a jejich dlouhé odsouhlasení i 6 měsíců, dále posunutí realizace projektů OPŽP z důvodu zdlouhavé administrace projektů ze strany SFŽP a mnoho dalších.

Rozpočet příjmů kapitoly v roce 2012 byl splněn na 136,15 %. Mezi nedaňové příjmy byly zahrnuty příjmy z náhrad nákladů trestního řízení ve výši 138 410,67 tisíc Kč a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů ve výši 105 626,12 tisíc Kč. Největší podíl kapitálových příjmů připadnul na Vězeňskou službu, která odprodala majetek za 4 800 tisíc Kč, a to díky prodeji budovy v ulici Českolipská, Litoměřice – objekt odprodán za kupní cenu ve výši 4 300,00 tisíc Kč a budovy Retlansační stanice Javorník za kupní cenu ve výši 500,00 tisíc Kč a příjmy za odprodej nepotřebného majetku 17 686,49 tisíc Kč. Příjmy z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů byly rozpočtovány ve výši 91 218,00 tis. Kč.

Na 95,16 % byly splněny příjmy kapitoly Ministerstva spravedlnosti v roce 2013. Nedaňové příjmy, jejichž skutečná výše činila 2 043 711,26 tisíc Kč, se podstatnou částí podílely příjmy ze soudních poplatků ve výši 1 383 395,16 tisíc Kč, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (náhrady nákladů trestního řízení) ve výši 486 218,32 tisíc Kč a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů ve výši 108 271,29 tisíc Kč. Kapitálové příjmy

byly v roce 2013 plněny pouze ve výši 19 436,88 tisíc Kč, nízké plnění této skupiny příjmů bylo částečně kompenzováno vyšším plněním nedaňových příjmů, v průběhu roku 2013 byl realizován odprodej objektu skladu v Praze 7, Na Maninách ve výši 18 055,00 tisíc Kč, ostatní plánované odprodeje majetku nebyly realizovány zejména z důvodu zdlouhavého výběrového řízení či nízké atraktivity prodáváných nemovitostí. Na plnění rozpočtů z EU se podílely příjmy z realizovaných projektů OPLZZ ve výši 13 200,10 tisíc Kč, projektů OPŽP ve výši 11 614,92 tisíc Kč, projektů finančních mechanismů ve výši 7 835,12 tisíc Kč a komunitárních programů ve výši 942,42 tisíc Kč.

Rozpočet příjmů kapitoly v roce 2014 byl naplněn na 102,66 %, což bylo 2 994 361,20 tisíc Kč. Na plnění nedaňových příjmů se podílely příjmy ze soudních poplatků, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů. Kapitálové příjmy rozpočtované ve výši 200 000,00 tis. Kč byly v roce 2014 plněny pouze ve výši 39 228,69 tis. Kč a nízké plnění této skupiny příjmů bylo částečně kompenzováno vyšším plněním nedaňových příjmů, přesto však byl rezort nucen vázat výdaje ve výši 30 590,22 tisíc Kč. V průběhu roku 2014 naopak zvýšily kapitálové příjmy odprodej budovy OSZ v Kroměříži ve výši 22 100,00 tis. Kč, odprodej VS ČR – Vila Břeclav ve výši 3 900,00 tis. Kč, odprodej bytů VS ČR ve výši 9 937,20 tis. Kč a ostatní plánované odprodeje majetku nebyly realizovány zejména z důvodu zdlouhavého výběrového řízení či nízké atraktivity prodáváných nemovitostí.

V roce 2015 byl rozpočet Ministerstva spravedlnosti splněn na 110,83 %, a skutečné plnění činilo 3 094 472,41 tisíc Kč. Na plnění nedaňových příjmů, jejichž skutečná výše činila 2 032 264,25 tisíc Kč, se podstatnou částí podílely příjmy ze soudních poplatků, jejichž plnění činilo 1278624,55 tisíc Kč, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady ve výši 561 066,07 tisíc Kč a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů ve výši 134 225,83 tisíc Kč. Kapitálové příjmy byly v roce 2015 plněny ve výši 93 414,14 tisíc Kč. díky odprodeji bytových domů v Milovicích ve výši 79 426,38 tisíc Kč. Plnění rozpočtů příjmů z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů činil 127 165,01 tisíc Kč, na plnění se podílely příjmy z realizovaných projektů OPLZZ ve výši 99 989,09 tisíc Kč, projektů OPŽP ve výši 10 633,94 tisíc Kč, projektů finančních mechanismů ve výši 16 490,78 tisíc Kč a komunitárních programů ve výši 51,21 tisíc Kč.

Rozpočet v roce 2016 byl stanoven po změnách ve výši 2 783 901,93 tisíc Kč a byl splněn na 109,25 %, Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti byly rozpočtovány ve výši 839113,61 tisíc Kč, ale pouze u Vězeňské služby ČR byly plněny v přímé souvislosti s vyplaceným objemem služebních příjmů příslušníků

Vězeňské služby ČR. Na plnění nedaňových příjmů se podstatnou částí podílely příjmy ze soudních poplatků, jejichž plnění činilo 1 216 050,54 tis. Kč, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (náhrady nákladů trestního řízení) ve výši 623924,55 tisíc Kč a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů ve výši 143 230,09 tis. Kč. Kapitálové příjmy byly v roce 2016 plněny ve výši 28 891,23 tisíc Kč, a to díky odprodeji bytového domu Horní Slavkov ve výši 25 093,45 tisíc Kč. Příjmy z rozpočtů EU plynuly především z realizovaných projektů OPLZZ ve výši 26 533,67 tisíc Kč, projektů OPŽP ve výši 6 630,34 tisíc Kč, projektu IOP ve výši 4 432,28 tisíc Kč, projektů finančních mechanismů ve výši 25 660,67 tisíc Kč a komunitárních programů ve výši 1 241,07 tisíc Kč.

Rozpočet příjmů kapitoly 336 v roce 2017 Kč byl splněn na 120,64 %, kdy skutečné plnění činilo 3 278 324,64 tis. Kč. Na plnění nedaňových příjmů, jejichž skutečná výše činila 2 128 937,73 tis. Kč, se podstatnou částí podílejí příjmy ze soudních poplatků, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (náhrady nákladů trestního řízení) a příjmy z peněžitých trestů přijatých od jiných subjektů. Kapitálové příjmy byly v roce 2017 plněny ve výši 12 159,85 tis. Kč, v průběhu roku 2017 realizovala Vězeňská služba ČR odprodej pozemku. 127 v Jesenici u Prahy ve výši 10 900,00 tis. Kč. Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů činil 120615,17 tisíc Kč., kdy na plnění se podílely příjmy zrealizovaných projektů OP Zaměstnanost a projekty finančních mechanismů.

Příjmy kapitoly 336 byly stanoveny zákonem č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018 ve výši 3 029 833,76 tis. Kč se v průběhu roku navýšil na 3031830,97 tisíc Kč. Skutečně byly příjmy plněny ve výši 3 570 548,86 tisíc Kč, tj. na 117,77 % včetně mimorozpočtových prostředků ve výši 41 785,97 tis. Kč. Schválený rozpočet na rok 2018 zahrnoval příjmy organizačních složek státu a příspěvkových organizací, což znamená soudy všech stupňů, státní zastupitelství všech stupňů, Vězeňské služby ČR, aparát Ministerstva spravedlnosti, Rejstřík trestů v Praze, Institut pro kriminologii a sociální prevenci v Praze, Probační a mediační služby a Justiční akademii v Kroměříži. Rozpočet nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem byl v průběhu roku navýšen díky realizacím projektů, které byly zcela nebo částečně financovány z prostředků EU. Rozpočet nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem byl skutečně plněn na 131,59 %, na plnění nedaňových příjmů se podstatnou částí podílejí příjmy ze soudních poplatků, peněžitě tresty a pokuty, náhrady nákladů trestního řízení. Daňové příjmy nebyly rozpočtovány a skutečná výše daňových příjmů činila 2 189,67 tis. Kč a tvořily je správní poplatky.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Ekonometrický Model

V rámci ekonometrického projektu budou zvoleny mnou čtyři kapitoly Ministerstev a to Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí a Ministerstvo vnitra. Tento model bude vycházet z podkladových dat z rozmezí let 1993-2018. Jedná se tedy o řadu 25 pozorování.

V ekonomickém modelu budu zkoumány závislosti schválených celkových příjmů kapitol Ministerstva obrany, Ministerstva financí, Ministerstva vnitra na kapitole Ministerstva zahraničních věcí.

Cílem této kapitoly bude sestavení jednorovnicového modelu. U tohoto jednorovnicového modelu budou v první řadě vypracovány předpoklady a očekávání o vzájemném vlivu proměnných. Poté bude sestaven ekonometrický model, budou vyfiltrována podkladová data ze Závěrečných účtů jednotlivých Ministerstev a v neposlední řadě bude kvantifikována korelační matice. Dále budou odhadnuty strukturální parametry v SW Gretl a ekonomicky a statisticky budou verifikovány odhadnuté parametry z daného výstupu.

5.2 Ekonomický model

Jednorovnicový model této kapitoly se zabývá zkoumáním celkových schválených příjmů vybraných kapitol. Jako hlavní předpoklad bude, že celkové schválené příjmy kapitoly Ministerstva zahraničních věcí, budou ovlivňovat celkové schválené příjmy kapitoly Ministerstva obrany, celkové schválené příjmy kapitoly Ministerstva financí a celkové schválené příjmy kapitoly Ministerstva vnitra. Na základě těchto údajů jsou sestaveny následující teoretická východiska:

- a. S růstem celkových schválených příjmů MV klesají celkové schválené příjmy MZV.
- b. S růstem celkových schválených příjmů MF rostou celkové schválené příjmy MZV.
- c. S růstem celkových schválených příjmů MO rostou celkové schválené příjmy MZV.

Formulace ekonomického modelu

$$y_1 = f(x_1; x_2; x_3; x_4)$$

Ekonometrický model je tvořen z jedné endogenní neboli vysvětlované proměnné (y_{1t}), ze čtyř exogenních neboli vysvětlujících proměnných (x_{it}), ze čtyř strukturálních parametrů (γ_i) a z jedné náhodné složky (u_t).

$$y_{1t} = \gamma_1 x_{1t} + \gamma_2 x_{2t} + \gamma_3 x_{3t} + \gamma_4 x_{4t} + u_t$$

Deklarace proměnných

Tabulka 1: Deklarace proměnných jednorovnicového modelu

	Název proměnné	Popis proměnné	Jednotky proměnné
y_1	Celkové schválené příjmy MZV (tis. CZK/rok)	Endogenní	Tis. CZK/rok
x_1	Jednotkový vektor (konstanta)	Exogenní	-
x_2	Celkové schválené příjmy MO (tis. CZK/rok)	Exogenní	Tis. CZK/rok
x_3	Celkové schválené příjmy MF (tis. CZK/rok)	Exogenní	Tis. CZK/rok
x_4	Celkové schválené příjmy MV (tis. CZK/rok)	Exogenní	Tis. CZK/rok
u_t	Náhodná složka v rovnici	Stochastická	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2: Jednotlivé schválené příjmy Ministerstev

Rok	Celkové schválené příjmy MZV (tis. CZK/rok)	Jednotkový vektor	Celkové schválené příjmy MO (tis. CZK/rok)	Celkové schválené příjmy MF (tis. CZK/rok)	Celkové schválené příjmy MV (tis. CZK/rok)
	y_1	x_1	x_2	x_3	x_4
1993	124879	1	123789	201876	2123167
1994	141678	1	2300000	225161	2323400
1995	165000	1	1979152	218130	2898062
1996	410000	1	3280148	287646	3648201
1997	82450	1	380000	299804	3902114
1998	77070	1	40000	642856	3473171
1999	387000	1	2819404	717746	3752629
2000	400158	1	759953	698167	3752000
2001	747940	1	2935472	761415	4806362
2002	197940	1	4882340	799562	5276685
2003	200000	1	3394142	856815	5682051
2004	140000	1	3394800	991190	6106000

2005	100000	1	2779884	961622	7744555
2006	80000	1	2760950	973007	7143694
2007	60000	1	2805933	1168176	8370040
2008	50000	1	2917828	2161952	9672334
2009	50000	1	2797899	4480175	10961908
2010	671083	1	2472991	4332371	10206788
2011	600000	1	2638424	4547577	9608315
2012	403175	1	2064667	4370649	6915896
2013	400000	1	3162609	3344452	6762545
2014	950000	1	3833760	5054298	7035516
2015	560000	1	3568104	4483117	8021048
2016	650000	1	5127884	4777181	7273320
2017	726000	1	40654711	4928730	8119944
2018	591452	1	4817603	5219222	9553496

Zdroj: vlastní zpracování

V první řadě daná data budou zadána do programu Gretl, který vygeneruje korelační matici. Korelační matice nám sdělí informaci o výskytu tzv. multikolinearity v daném modelu. Multikolinearita neboli závislost mezi dvěma či více vysvětlujícími proměnnými v rovnici, nastává tehdy, když hodnota párového koeficientu je větší než absolutní hodnota 0,8. Pokud tento koeficient vykazuje absolutní hodnotu 1, jedná se o perfektní multikolinearitu. Z tabulky 3 je patrné, že multikolinearita není ani u jedné proměnné.

Tabulka 3: Korelační matice

	y ₁	x ₂	x ₃	x ₄
y ₁	1	0,3541	0,6463	0,2442
x ₂		1	0,3541	0,2185
x ₃			1	0,7604
x ₄				1

Zdroj: vlastní zpracování dle Gretl

Další část bude založena na odhadu parametrů zkoumaného modelu. Pro tento odhad bude použita běžnou metodu nejmenších čtverců (BMNČ). Tato metoda nám nalezne takové parametry, které minimalizují součet čtverců reziduí. Výsledkem odhadu jsou tedy nejlepší, nestranné a konzistentní parametry lineárního regresního modelu (LRM).

Pro odhad parametrů zkoumaného modelu bude využit program SW Gretl, do kterého budou vloženy příslušné údaje. Pro to bude potřeba sestavit matici X a vektor y. Matice X je složena z hodnot čtyř exogenních proměnných v průběhu 25 let, má rozměry 25 x 4. Vektor y obsahuje endogenní hodnoty proměnných našeho modelu a má rozměr 25 x 1. Výsledkem výpočtu je vektor odhadovaných parametrů γ o rozměru 4 x 1.

Tabulka 4: BMNČ

Matice X				Matice Y
x ₁	X ₂	X ₃	X ₄	y ₁
1	123789	201876	2123167	124879
1	2300000	225161	2323400	141678
1	1979152	218130	2898062	165000
1	3280148	287646	3648201	410000
1	380000	299804	3902114	82450
1	40000	642856	3473171	77070
1	2819404	717746	3752629	387000
1	759953	698167	3752000	400158
1	2935472	761415	4806362	747940
1	4882340	799562	5276685	197940
1	3394142	856815	5682051	200000
1	3394800	991190	6106000	140000
1	2779884	961622	7744555	100000
1	2760950	973007	7143694	80000
1	2805933	1168176	8370040	60000
1	2917828	2161952	9672334	50000
1	2797899	4480175	10961908	50000
1	2472991	4332371	10206788	671083
1	2638424	4547577	9608315	600000
1	2064667	4370649	6915896	403175
1	3162609	3344452	6762545	400000
1	3833760	5054298	7035516	950000
1	3568104	4483117	8021048	560000
1	5127884	4777181	7273320	650000
1	40654711	4928730	8119944	726000
	4817603	5219222	9553496	591452

Obecná formulace ekonometrického problému

$$y_{1t} = \gamma_1 x_{1t} + \gamma_2 x_{2t} + \gamma_3 x_{3t} + \gamma_4 x_{4t} + u_t$$

Konečná formulace ekonometrického problému

5.2.1 Ekonomická verifikace modelu

Nyní je na čase ekonomická verifikace vybraných parametrů. V rámci ekonomické verifikace budou ověřeny směr a intenzita působení exogenních proměnných na endogenní proměnnou. Porovnání bude s předpoklady, které byly definovány v Tabulce 1.

Výsledky analýzy:

1. *Zvýší-li se schválené celkové příjmy Ministerstva obrany* o 1 tis. CZK/rok, *schválené celkové příjmy Ministerstva zahraničních věcí se zvýší* o 0,00375120 tis. CZK/rok, za podmínek ceteris paribus. Tento výsledek odpovídá skutečnosti, jelikož při zvýšení celkových schválených příjmů MZV se dá očekávat zvýšení celkových schválených příjmů MO. Deklarovaný vztah je tedy v souladu s ekonomickou teorií.
2. *Zvýší-li se celkové schválené příjmy Ministerstva financí* o 1 tis. CZK/rok, *celkové schválené příjmy Ministerstva zahraničních věcí se zvýší* o 0,143273 tis. CZK/rok, za podmínek ceteris paribus.
Tento výsledek odpovídá skutečnosti, protože se dá předpokládat, že při zvýšení celkových schválených příjmů MF rostou i celkové schválené příjmy MZV. Deklarovaný vztah je tedy shodný s ekonomickou teorií.
3. *Zvýší-li se schválené příjmy Ministerstva vnitra* o 1 tis. CZK/rok, *schválené příjmy Ministerstva zahraničních věcí se sníží* o 0,0592405 tis. CZK/rok, za podmínek ceteris paribus.
Tento výsledek odpovídá skutečnosti, jelikož se dá předpokládat, protože při zvýšení celkových příjmů MV porostou také schválené celkové příjmy MZV. Deklarovaný vztah není tedy v souladu s ekonomickou teorií.

Všechny odhadnuté parametry nejsou v rozporu s ekonomickou teorií, což je podrobněji vysvětleno přímo u daného parametru.

5.2.2 Statistická verifikace modelu

Při provádění statistické verifikace bude vycházeno z předchozích hodnot ze SW Gretl. Nejprve však bude stanovena hladina významnosti α . Pro tento model bude hodnota $\alpha=0,05$ a ta bude porovnávána vždy s p-hodnotou. Pokud je p-hodnota menší než α , zamítá se nulová hypotézu (H_0) a parametr je statisticky významný. Na zmiňované hladině významnosti $\alpha=0,05$ není žádný parametr statisticky významný

Koeficient R^2 je roven 0,572293. To znamená, že celkové schválené příjmy MZV je ze 57,2 % vysvětlena změnami vysvětlujících proměnných.

5.2.3 Ekonometrická verifikace

Test normality reziduí

Test normality reziduí je proveden v programu SW Gretl a jeho vyhodnocení je vyhodnoceno pomocí průběhu grafu předpokládaného normálního rozdělení v porovnání se skutečným rozdělením reziduí a analýzou p-hodnoty Chí-kvadrát testu.

Vypočtená p-hodnota Doornik-Hansenova testu vychází 0,339317, což je větší hodnota než zvolená alfa (0,05). Z toho vyplývá, že nulová hypotéza se nezamítá, rezidua tedy jsou normálně rozdělena.

Vypočtená p-hodnota Shapiro-Wilkonova W testu vychází 0,359209, což je větší hodnota než zvolená alfa (0,05). Z toho vyplývá, že nulová hypotéza se nezamítá, rezidua tedy jsou normálně rozdělena.

Vypočtená p-hodnota Jaeque-Bery testu vychází 0,456289, což je větší hodnota než zvolená alfa (0,05). Z toho vyplývá, že nulová hypotéza se nezamítá, rezidua tedy jsou normálně rozdělena.

Test heteroskedasticity

Test heteroskedasticity byl proveden také v programu SW Gretl pomocí Whitova testu.

Z Whitova testu heteroskedasticity bylo zjištěno, že p-hodnota se rovná 0,9544, což je větší hodnota než zvolená alfa (0,05). Nulovou hypotézu tedy nelze zamítnout, a to potvrzuje homoskedasticitu modelu neboli konstantní rozptyl reziduí.

Test autokorelace

Test autokorelace, stejně jako předchozí testy ekonometrické verifikace byl proveden v programu SW Gretl pomocí Breusch-Godfreyova testu.

P-hodnota vyšla 0,0956, což je větší hodnota, než je hodnota alfa (0,05). H_0 nelze zamítnout, a tudíž je zde nepřítomnost autokorelace prvního řádu.

5.3 Diskuze

Tato diplomová práce se zabývá příjmy státního rozpočtu, v nichž se soustředí veškeré daňové, nedaňové a kapitálové příjmy. Hlavní pozornost je věnována příjmům kapitol Poslanecké sněmovny, Bezpečnostní informační službě, Ministerstvu obrany, Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí a Ministerstvu zahraničních věcí, jejich deskripcí a analýzou problematiky vývoje od vzniku samostatného členského státu v roce 1993 až do roku 2018, s ohledem na plánovaný vstup České republiky do Evropské unie.

Stěžejní částí práce se stala část samotné analýzy vývoje schválených a skutečných příjmů státního rozpočtu ve vybraných kapitolách v letech 1993-2018 za účelem identifikace úspěšnosti rozpočtového plnění příjmů ve vybraných letech. Z analýzy taktéž vyplynul uspokojivý stav vývoje příjmů vybraných kapitol státního rozpočtu. Skutečné příjmy byly z velké části vyšší než schválené příjmy vybraných kapitol, což také ukázalo saldo v grafech jednotlivých kapitol. V jednotlivých grafech byly také uvedeny trendové lineární funkce schválených příjmů kapitol, které měly za úkol vyjádřit obecnou tendenci vývoje za sledované období.

Druhá praktická část práce byla zaměřena na ekonometrický model, kde byly zkoumány závislosti schválených celkových příjmů kapitol Ministerstva obrany, Ministerstva financí, Ministerstva vnitra na kapitole Ministerstva zahraničních věcí. Na základě těchto údajů byly sestaveny následující teoretická východiska:

- d. S růstem celkových schválených příjmů MV klesají celkové schválené příjmy MZV.
- e. S růstem celkových schválených příjmů MF rostou celkové schválené příjmy MZV.
- f. S růstem celkových schválených příjmů MO rostou celkové schválené příjmy MZV.

Tyto východiska byla potvrzena pomocí ekonomické verifikace modelu.

6 ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala souvislostmi vývoje příjmů státního rozpočtu v České republice. Jejím hlavním cílem bylo prostřednictvím analýzy ve struktuře schválených a skutečných příjmů státního rozpočtu České republiky a posouzení úspěšnosti rozpočtového plnění příjmů v kapitolách Poslanecké sněmovny, Bezpečnostní informační služby, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva financí, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zahraničních věcí ve sledovaných letech 1993-2018.

V teoretické části práce bylo pojednáno o různých pohledech na veřejné finance, jejich funkce a význam pro stát a tržní ekonomiku a podrobněji byla popsána rozpočtová soustava České republiky s důrazem na státní rozpočet jako její nejdůležitější složky. Závěr teoretické části práce byl věnován příjmům státního rozpočtu.

Praktická část práce se zabývala analýzou úspěšnosti na příjmové straně státního rozpočtu, těžiště bylo položeno do vývoje všech příjmů jako celku. Ze zjištěných poznatků vyplynulo, že skutečné příjmy byly často vyšší než schválené příjmy vybraných kapitol, což nastínily i salda příjmů v jednotlivých grafech. Na vývoji příjmů státního rozpočtu se negativně podepsala ekonomická krize z roku 2009, která s sebou přinesla hluboký propad v daňových příjmech a od té doby se výše příjmů státního rozpočtu jen velmi pomalu vrací do hodnot roku 2008. Z čísel uvedených na stránkách výše je zřejmé, že výše skutečných příjmů do státního rozpočtu vybraných kapitol se neustále zvyšuje, což by se mohlo zdát jako pozitivní jev, kdyby proti nim se nepostavily stále rostoucí veřejné výdaje, jež v posledních letech čím dál více převyšují příjmovou stránku státního rozpočtu. Vláda si uvědomuje závažnost prohlubovaný veřejného dluhu a schodku deficitu státního rozpočtu pro fungování státu i české ekonomiky, proto se každý rok zavazuje, že sníží schodek veřejných financí v dalších obdobích.

Zpracováním diplomové práce mi bylo umožněno nejen seznámení se se zajímavými údaji o příjmech státního rozpočtu České Republiky, ale také se složením příjmů státního rozpočtu, s legislativou České Republiky či se Státními závěrečnými účty.

7 Seznam použitých zdrojů

1. BAKEŠ, M. a kol. Finanční právo 2006, s. 115. ISBN 978-807-179-037-2
2. BRČÁK, J. at. Al. Česká republika ve světě ekonomických teorií 2012, 206 s. ISBN 978-80-7380-369-8
3. ČEŠKOVÁ, M., KINŠT J. Rozpočtová skladba v roce 2011, S. 97. ISBN 978-80-7263-638-9
4. DORNBUSH, R., FISCHER S. Macroeconomics, 202 s. ISBN 0-07-282340-2
5. HALÁSEK, D. Veřejná ekonomika. 2007. str. 212. ISBN 978-80-85819-80-9
6. HAMERNÍKOVÁ, B, MAAYTOVÁ, A. Veřejné finance. 3. vyd. Praha: ASPI, 2007. s. 164. ISBN 978-80-7357-497-0
7. HOLMAN, R. Ekonomie., 2005, s. 695. ISBN 807-179-891-6
8. IZÁK, V. Fiskální politika, 2005, 105 s. ISBN 978-80-245-0976-1
9. KOBÍK, J. a KOHOUTKOVÁ, A. Daňový řád s komentářem, 2007, s. 959. ISBN 978-80-7263-616-7
10. KOVANICOVÁ, D. Abeceda účetních znalostí pro každého. 2008, s.148. ISBN, 978-80-7273-152-7
11. KRAFT, J a kol. Ekonomie I. 2009, 202 s. ISBN 978-80-7372-527-3
12. KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika., 2006. s. 218. ISBN 978-80-7598-165-3
13. LAJTKEPOVÁ, E. Veřejné finance v České republice. Veřejné finance v České republice 2007. ISBN: 978-80-86342-74-0
14. LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8
15. LIŠKA, Václav a KUBÁTOVÁ Květa. Makroekonomie. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004, 628 s. ISBN 80-864-1954-1
16. OCHRANA, F. Veřejný sektor a veřejné finance 2010, s. 75 ISBN 978-0-247-3228-2
17. MARKOVÁ, H. Rozpočtové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 21 ISBN 978-807-179-633-6
18. MATOUŠKOVÁ, Zdena. Regionální a municipální ekonomika. Praha: VŠE. 2000. ISBN 80-245-0061-2
19. PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance Teorie a praxe v ČR. 2011. 458 s. ISBN 978-80-7357-698-1
20. PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 2005. 527 s. ISBN 80-7357-049-1

21. PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance Teorie a praxe v ČR. 2011. 106-107 s. ISBN 978-80-7357-698-1
22. PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vydání. Praha: Management Press, 2004, 92 s. ISBN 80-7261-086-4
23. PEKOVÁ, J. PILNÝ, J. a JETMAR, M. Veřejná správa a finance, ě. Vydání Praha ASPI, 2005 ISBN 80-7357-052-1
24. PILNÝ, J. Veřejné finance. 2007. 23-29 s. ISBN 978-80-7194-963-3
- SOJKA, M.; PUDLÁK, J.; PŮLPÁN, K. Základy ekonomie, s. 78. ISBN: 80-7021-205-5
25. ŠELEŠOVSKÝ, J., BAKOŠ, E. Slovník veřejných financí, 2004, 50 s. ISBN 80-210-3614-1
26. ŠIROKÝ, J. Daňové teorie s praktickou aplikací, 2008. s. 155. ISBN: 978-80-7400-005-8
27. VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR aneb učebnice daňového práva, 2008. s. 67. ISBN 80-863-869-145-4
28. VYBÍHAL, V. Zdaňování příjmů fyzických osob, 2008. s. 11. ISBN 978-80-247-2538-3
29. TOMAŠKOVÁ, Eva. Veřejné finance. 2006. 27 s. ISBN 80-210-4177-3
30. ŽÁK, M. Velká ekonomická encyklopedie. 2. rozš. vyd. Praha: Linde, 2002. s. 678. ISBN 80-7201-381-5
31. Oficiální stránky Kanceláře prezidenta republika, záložka Kancelář prezidenta republiky [online] Dostupné z www. <https://www.hrad.cz>
32. Oficiální stránky Kanceláře prezidenta republika, záložka Prezident ČR [online] Dostupné z www. <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/kancelar-prezidenta-republiky/udaje-o-rozpoctu>
33. Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, záložka Poslanecká sněmovna [online] Dostupné z www. <https://www.psp.cz/>
34. Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, záložka Poslanecká sněmovna [online] Dostupné z www. <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=324>
35. Oficiální stránky Bezpečnostní informační služby, záložka O nás [online] Dostupné z www. <https://www.bis.cz/o-nas/>
36. Oficiální stránky Bezpečnostní informační služby, záložka Výroční zprávy [online] Dostupné z www. <https://www.bis.cz/vyrocní-zpravy/>
37. Oficiální stránky Ministerstva zahraničních věcí, záložka O ministerstvu [online] Dostupné z www. https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/index.html
38. Oficiální stránky Ministerstva zahraničních věcí, záložka O ministerstvu [online]

- Dostupné z [www](http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/hospodareni_a_majetek/index.html).
https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/hospodareni_a_majetek/index.html
39. Oficiální stránky Ministerstva obrany, záložka Historie [online]
Dostupné z [www](http://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/historie/ministerstvo-obrany-1918-1989-5316/).
<http://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/historie/ministerstvo-obrany-1918-1989-5316/>
40. Oficiální stránky Ministerstva obrany, záložka Informační servis [online]
Dostupné z [www](http://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/povinne-informace/zaverecne-ucty/zaverecne-ucty-statniho-rozpocetu-cr-kapitola-307---ministerstvo-obrany-cr-7996/).
<http://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/povinne-informace/zaverecne-ucty/zaverecne-ucty-statniho-rozpocetu-cr-kapitola-307---ministerstvo-obrany-cr-7996/>
41. Oficiální stránky Ministerstva financí, záložka O ministerstvu [online]
Dostupné z [www](https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace). <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace>
42. Oficiální stránky Ministerstva financí, záložka Veřejný sektor [online]
Dostupné z [www](https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu).
<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu>
43. Oficiální stránky Ministerstva práce a sociálních věcí, záložka Ministerstvo [online]
Dostupné z [www](https://www.mpsv.cz/web/cz/o-mpsv). <https://www.mpsv.cz/web/cz/o-mpsv>
44. Oficiální stránky Ministerstva vnitra, záložka O nás [online]
Dostupné z [www](https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-pusobnost-ministerstva.aspx).
<https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-pusobnost-ministerstva.aspx>
45. Oficiální stránky Ministerstva vnitra, záložka O nás [online]
Dostupné z [www](https://www.mvcr.cz/clanek/rozpocet-mv-cr.aspx?q=Y2hudW09MTM%3D).
<https://www.mvcr.cz/clanek/rozpocet-mv-cr.aspx?q=Y2hudW09MTM%3D>
46. Státní závěrečný účet ČR za rok 1994, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
47. Státní závěrečný účet ČR za rok 1995, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
48. Státní závěrečný účet ČR za rok 1996, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
49. Státní závěrečný účet ČR za rok 1997, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
50. Státní závěrečný účet ČR za rok 1998, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky

51. Státní závěrečný účet ČR za rok 1999, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
52. Státní závěrečný účet ČR za rok 2000, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
53. Státní závěrečný účet ČR za rok 2001, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
54. Státní závěrečný účet ČR za rok 2002, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
55. Státní závěrečný účet ČR za rok 2003, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
56. Státní závěrečný účet ČR za rok 2004, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
57. Státní závěrečný účet ČR za rok 2005, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
58. Státní závěrečný účet ČR za rok 2006, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
59. Státní závěrečný účet ČR za rok 2007, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
60. Státní závěrečný účet ČR za rok 2008, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
61. Státní závěrečný účet ČR za rok 2009, Příloha G: tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
62. Státní závěrečný účet ČR za rok 2010, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
63. Státní závěrečný účet ČR za rok 2011, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
64. Státní závěrečný účet ČR za rok 2012, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
65. Státní závěrečný účet ČR za rok 2013, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
66. Státní závěrečný účet ČR za rok 2014, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
67. Státní závěrečný účet ČR za rok 2015, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky

68. Státní závěrečný účet ČR za rok 2016, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
69. Státní závěrečný účet ČR za rok 2017, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
70. Státní závěrečný účet ČR za rok 2018, Příloha G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu České republiky
71. Zákon č. 218/2000 S.ve znění pozdějších předpisů o rozpočtových pravidlech a zákonem č. 250/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
72. Zákon č. 10/1993 Sb. České národní rady o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů
73. Zákon č. 331/1993 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1994 a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
74. Zákon č. 268/1994 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1995, ve znění pozdějších předpisů
75. Zákon č. 305/1995 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1996, ve znění pozdějších předpisů
76. Zákon č. 315/1996 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1997, ve znění pozdějších předpisů
77. Zákon č. 348/1997 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1998, ve znění pozdějších předpisů
78. Zákon č. 22/1999 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 1999, ve znění pozdějších předpisů
79. Zákon č. 58/2000 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2000, ve znění pozdějších předpisů
80. Zákon č. 491/2000 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2001, ve znění pozdějších předpisů
81. Zákon č. 490/2001 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2002, ve znění pozdějších předpisů
82. Zákon č. 579/2002 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2003, ve znění pozdějších předpisů
83. Zákon č. 457/2003 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2004, ve znění pozdějších předpisů
84. Zákon č. 675/2004 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, ve znění pozdějších předpisů

85. Zákon č. 543/2005 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2006, ve znění pozdějších předpisů
86. Zákon č. 622/2006 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2007, ve znění pozdějších předpisů
87. Zákon č. 360/2007 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2008, ve znění pozdějších předpisů
88. Zákon č. 475/2008 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2009, ve znění pozdějších předpisů
89. Zákon č. 487/2009 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, ve znění pozdějších předpisů
90. Zákon č. 433/2010 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, ve znění pozdějších předpisů
91. Zákon č. 455/2011 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2012, ve znění pozdějších předpisů
92. Zákon č. 504/2012 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2013, ve znění pozdějších předpisů
93. Zákon č. 475/2013 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2014, ve znění pozdějších předpisů
94. Zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015, ve znění pozdějších předpisů
95. Zákon č. 400/2015 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2016, ve znění pozdějších předpisů
96. Zákon č. 457/2016 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2017, ve znění pozdějších předpisů
97. Zákon č. 474/2017 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2018, ve znění pozdějších předpisů
98. Zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
99. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
100. Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
101. Zákon o Bezpečnostní informační službě č. 154/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů